

แนวโน้มนวัตกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
ประไพศรี ไหวหุ้ม
ไพเราะ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด
กุมภาพันธ์ 2548
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

650 0 3 4 1
ป 3 3 5 6
1. 3

แนวโน้มพฤติกรรมกำรบริโภคอาหารมั่งสวัรติของผูบริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ประไพศรี ไหวหล้า

- 2 พ.ศ. 2548

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด
กุมภาพันธ์ 2548

h 264170

ประไพศรี ไทพหล้า. (2547). แนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร.

สารนิพนธ์ บธ.ม. (สาขาการตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ดร.วรางคณา อติศรประเสริฐ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงลักษณะข้อมูลส่วนตัวทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา และ ประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติด ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ในด้านรสชาติอาหาร และคุณค่าทางโภชนาการ และปัจจัยด้านอื่น ๆ อันได้แก่ รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม และความเชื่อ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนทั่วไปที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป และเก็บข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม จำนวน 385 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การทดสอบค่า Chi-square การทดสอบระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V และ ทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของลำดับที่ของสเปียร์แมน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26 - 35 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท และเคยมีประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติด
2. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ แบ่งเป็นด้านรสชาติอาหาร และคุณค่าทางโภชนาการ โดยแบ่งเป็นระดับความคิดเห็น ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความคิดเห็น คือ ไม่แน่ใจและเห็นด้วย ในจำนวนที่เท่ากัน
3. ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ แบ่งเป็นรูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม และความเชื่อ โดยแบ่งเป็นระดับความคิดเห็น ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความคิดเห็น คือ ไม่แน่ใจ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ตามลำดับ
4. ลักษณะข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
5. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติด ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก สีสันน่ารับประทาน รายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน รสชาติหลากหลาย เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ มีคุณค่าและประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ อาหารมังสวิรัติดทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน และมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย
6. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติดที่ต้องการบริโภค ในด้านรสชาติที่อร่อยและถูกปาก และด้านสีสันน่ารับประทาน
7. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติดในอนาคต ในด้านสีสันน่ารับประทาน รายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน รสชาติหลากหลาย มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ และมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ
8. ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภค
9. ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติดที่ต้องการบริโภค
10. ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติด
11. ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติดในอนาคต

BEHAVIOR TREND OF VEGETRIAN FOOD CONSUMPTION IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

MISS PRAPAISRI WAILA

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Business Administration degree in Marketing
at Srinakharinwirot University
February 2005**

Prapaisri Waila. (2547). *Behavior trend of vegetarian food consumption in Bangkok*. Master thesis. M.B.A. (Marketing). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor : Dr. Warangkana Adisomprasert.

The objectives of this research are to study consumers' demographic characteristics in terms of gender, age, marital status, educational level, occupation, income, religious and experiences in consuming vegetarian foods; product factor in terms of taste and nutritious; and other factors which are lifestyle, values in cultural and believe that affect on tendency in consuming vegetarian food of consumers in Bangkok.

The sample is 385 consumers who are at least 15 years old and live in Bangkok. Questionnaire is used as a tool to collect the data. Statistical methods used are frequency, percentage, Chi-square test, Cramer's V and Spearman's Rank Order Correlation Coefficient.

The research results revealed as follows:

1. Most of sample are female, age between 26-35 years old, single, have earned a bachelor degree, work for private enterprises, have monthly income less than or equal to 10,000 Baht and have experience in consuming vegetarian foods.
2. Most consumers are not sure, agree with product factor in terms of taste and nutritious
3. Most consumers are not sure, agree and disagree respectively with other factors that are lifestyle, values in cultural and believe.
4. Consumers' educational level and occupation have relationship with tendency in consuming vegetarian foods.
5. Product factor has relationship with tendency in consuming vegetarian foods in terms of great taste, colorfulness of food, varieties of food, varieties of taste, low-fat food, nutritious of food, prevention of deceases, ability in enhancing energy and ability in synthetic any chemical inside the body.
6. Product factor has relationship with type of vegetarian food consumed, great taste and colorfulness of food.
6. Product factor has relationship with frequency in consuming vegetarian food in the future in terms of colorfulness of food, varieties of food, varieties of taste nutritious of food and ability in synthetic any chemical inside the body
8. Other factors have relationship with tendency in consuming vegetarian foods.
9. Other factors have relationship with type of vegetarian food consumed.
10. Other factors have relationship with ingredients using in vegetarian food.
11. Other factors have relationship with frequency in consuming vegetarian food in the future.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง แนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
ของ ประไพศรี ไหวหกล้า ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.วรางคณา อติสรประเสริฐ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ ศิริวรรณ เสรีรัตน์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร.วรางคณา อติสรประเสริฐ)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวิชา โกมลทัต)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ภัคกร สกลรักษ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการตลาด ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)
วันที่ 19 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2548

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร.วรางคณา อติศรประเสริฐ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขการเรียบเรียงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิจัยทุกขั้นตอนด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งยิ่งนัก จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิชา โกมลทัต และอาจารย์ภัคกร สกลรักษ์ ที่กรุณารับเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาคพิเศษ รวมถึงอาจารย์ที่เป็นวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้มอบความรู้ ความเข้าใจ แนวคิด การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในหน้าที่การงานและการดำเนินชีวิตในสังคมให้เหมาะสม ตลอดจนการชี้แนะสิ่งดี ๆ ต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจที่จะสามารถเอาชนะอุปสรรคทั้งหลายได้อย่างราบรื่น

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ชาวการตลาดรุ่น 5 ภาคพิเศษ ที่น่ารักทุกคนที่มีความหวังดี ความเอื้ออาทร ความจริงใจ ความเป็นกันเอง จนสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ ได้ ขอให้มิตรภาพเช่นนี้คงอยู่ตลอดไป

ขอขอบคุณในความช่วยเหลือ ความมีน้ำใจ ความเป็นกันเองของเจ้าหน้าที่ประจำโครงการทุกคน ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ท้ายที่สุดเหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อมา ไหวหล้า ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว และคุณแม่หน้อย ไหวหล้า ที่เคารพบูชาและรักมากเป็นที่สุด ที่ได้ให้กำลังใจในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดจนญาติพี่น้องทุกคนที่คอยให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

คุณประโยชน์และความดีอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้แก่บิดามารดา ที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรักความเข้าใจ และให้กำลังใจเสมอมา ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ อันเป็นพื้นฐานสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถศึกษาและทำสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

นางสาวประไพศรี ไหวหล้า

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	3
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	7
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค.....	9
แนวความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์	13
รูปแบบการดำเนินชีวิต	16
✓ แนวความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมการบริโภค.....	20
แนวความคิดเกี่ยวกับค่านิยม.....	23
แนวความคิดเกี่ยวกับความเชื่อ.....	27
✓ แนวคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารมังสวิรัติ.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	39
การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	39
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การจัดทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	125
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	125
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	128
อภิปรายผล.....	143
ข้อเสนอแนะ.....	150
บรรณานุกรม.....	152
ภาคผนวก.....	156
ภาคผนวก ก.....	157
หนังสือขอเชิญผู้เชี่ยวชาญ.....	158
ภาคผนวก ข.....	159
หนังสือขอความร่วมมือ.....	160
ภาคผนวก ค.....	161
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	162
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	166

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงคุณค่าอาหารประเภทโปรตีน	36
2 แสดงรายละเอียดสถานที่ และกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ.....	40
3 แสดงจำนวน และร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	48
4 แสดงการจัดกลุ่มใหม่ของข้อมูลทั่วไป ในด้านอายุ และระดับการศึกษา.....	51
5 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์.....	52
6 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยทางด้านอื่น ๆ.....	54
7 แสดงจำนวน และร้อยละของแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต.....	59
8 แสดงการเรียงลำดับเหตุผลในการบริโภคอาหารมังสวิรัต	61
9 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบลักษณะผู้บริโภคทางด้านเพศกับพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัต.....	62
10 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบลักษณะผู้บริโภคทางด้านอายุกับพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัต.....	64
11 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบลักษณะผู้บริโภคทางด้านระดับการศึกษากับพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัต.....	65
12 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบลักษณะผู้บริโภคทางด้านอาชีพกับพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัต.....	67
13 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบลักษณะผู้บริโภคทางด้านรายได้ต่อเนื่องกับพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัต.....	69
14 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับแนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัต.....	70
15 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค.....	77
16 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต.....	82
17 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต.....	88
18 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านอื่น ๆ กับแนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัต.....	91
19 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านอื่น ๆ กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค.....	101
20 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านอื่น ๆ กับวัตถุดิบที่ต้องการใช้ประกอบอาหารมังสวิรัต.....	111
21 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านอื่น ๆ กับความถี่ในความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต.....	120

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 แสดงรูปแบบพฤติกรรมผู้ซื้อ (ผู้บริโภค)	11
3 แสดงแบบจำลองกระบวนการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอน	12

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

อาหารเป็นปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งในการดำรงชีวิตมนุษย์ เพราะคนเราต้องกินอาหารตั้งแต่แรกเกิดไปจนตลอดชีวิต ความสนใจของมนุษย์ในเรื่องอาหารจึงมีมาก่อนความเจริญด้านอื่น ๆ การมีอาหารไม่เพียงพอเป็นปัญหาสำคัญระดับโลก และแม้จะมีอาหารอย่างเพียงพออยู่แล้วยังต้องรู้จักกินให้เป็น จึงจะทำให้ร่างกายได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากอาหารที่มีอยู่นั้น

ประเทศไทยแม้จะได้ชื่อว่าเป็นประเทศเกษตรกรรม มีการส่งออกพืชพันธุ์ธัญญาหารและผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดโลกและทำรายได้หลักให้แก่ประเทศเป็นอันมาก แต่ประชาชนในประเทศยังขาดความรู้ในการบริโภคอาหารที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าต่อร่างกายทำให้เกิดปัญหาการขาดธาตุอาหารหรือทุพโภชนาการขึ้นตั้งแต่ทารกในครรภ์มารดาที่บริโภคอาหารอันไม่เกิดคุณค่าแก่ร่างกายในระยะตั้งครรภ์ จึงเกิดปัญหาต่อเนื่องมาถึงวัยเด็กอ่อน วัยเรียนวัยหนุ่มสาว จนกระทั่งถึงวัยผู้ใหญ่ ปัญหาทุพโภชนาการเป็นความเจ็บป่วยที่แม้จะไม่รุนแรง แต่ก็เป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจของประเทศในด้านการรักษาพยาบาลและทำให้สูญเสียกำลังทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาประเทศไปอีกด้วย

สำหรับเมืองไทยการกินอาหารมังสวิรัตินี้ในปัจจุบันได้แพร่หลายมากขึ้น ยอดการเปิดร้านขายอาหารมังสวิรัตินี้ได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว บุคคลระดับผู้นำของประเทศบางท่านได้ยึดถือการกินมังสวิรัตินานมาแล้วและสุขภาพของท่านเหล่านั้นก็แข็งแรงสมบูรณ์ดีมาโดยตลอด หรืออย่างเช่นชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยงที่หมู่บ้านพุทธบาทห้วยต้ม ตำบลนาทราย อำเภอสี จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ที่มีกระเหรี่ยงถึง 3,147 คน ต่างก็รับประทานอาหารมังสวัตินี้กันทุกคนและทุกคนก็มีสุขภาพดีเช่นกัน

นักวิทยาศาสตร์การแพทย์สมัยใหม่พบว่า อาหารประเภทกากใยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อร่างกาย นับตั้งแต่มีส่วนในการป้องกันท้องผูก จนถึงช่วยลดปริมาณโคเลสเตอรอล และช่วยป้องกันการเกิดนิ่ว และมีส่วนช่วยป้องกันมิให้เกิดมะเร็งที่ลำไส้ใหญ่ เนื่องจากกากใยในผัก ผลไม้ทำให้ถ่ายดีขึ้น ด้วยเหตุนี้ ถ้ามีสารก่อมะเร็งปนอยู่ในอาหารซึ่งยังไม่ได้ถูกดูดซึม สารนั้นจะถูกขับออกจากร่างกายได้เร็วขึ้นเป็นการลดการเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้ทางสมาคมมะเร็งแห่งสหรัฐ (The American Cancer Society) และสถาบันมะเร็งแห่งสหรัฐ (The National Cancer Institute) ได้แนะนำให้คนอเมริกันกินอาหารประเภทกากใยให้มากขึ้น

นอกจากประโยชน์ที่ได้รับจากการใยในอาหารประเภทมังสวิรัตินี้แล้ว เรายังได้รับวิตามินต่าง ๆ จากพืชผักผลไม้ โดยเฉพาะวิตามินซีจากผักสดและผลไม้ วิตามินซีที่ได้รับนี้มีส่วนช่วยป้องกันการเกิดมะเร็งในกระเพาะอาหาร เนื่องจากวิตามินซีสามารถยับยั้งปฏิกิริยาการเกิดไนโตรซามีนส์ซึ่งเป็นสารที่ทำอันตรายต่อกระเพาะอาหาร แพทย์ในมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดได้ทำการวิจัยและรายงานผลการวิจัยว่า อาหารจากพืชสามารถช่วยลดจากการเป็นหวัดและอาการภูมิแพ้ได้

สถาบันสุขภาพของสหรัฐอเมริกาได้ทำการศึกษาค้นคว้าที่บริโภคพืชจำนวน 50,000 คน พบว่าบุคคลเหล่านี้มีอายุยืนกว่ามีการป่วยเป็นโรคหัวใจ และโรคมะเร็งต่ำกว่าอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลทั่วไปในอเมริกันนักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษ และอเมริกันยังได้ทำการศึกษเปรียบเทียบแบบคดีเรียในลำไส้เล็กของกลุ่มที่บริโภคเนื้อสัตว์ จะทำปฏิกิริยากับน้ำย่อยของร่างกาย แล้วเกิดสารเคมีที่ได้พิสูจน์แล้วว่าเป็นต้นเหตุของมะเร็ง และวงการแพทย์ของโลกได้เคยพิสูจน์แล้วว่าอาหาร โดยเฉพาะเนื้อสัตว์เป็นสาเหตุสำคัญของโรคร้ายแรงต่าง ๆ เช่นโรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคเส้นเลือดหัวใจตีบตัน โรคเก๊าท์ วัณโรค โรคลำไส้ อัมพาต โรคแอนแทรกซ์ โรคตับ โรคไต โรคถุงน้ำดี ฯลฯ แต่

อาหารมังสวิรัตได้แก่ พืช ผัก ผลไม้กลับเป็นอาหารที่ให้ประโยชน์ทางร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้เคยมีการวิจัยพบว่า คนญี่ปุ่นซึ่งมีสถิติการเป็นโรคมะเร็งและโรคหัวใจต่ำกว่าคนอเมริกัน ก็กลับมีสถิติการเป็นมะเร็งและโรคหัวใจเหมือนคนอเมริกัน ทั้งโรคหลอดเลือดในสมอง โรคเนื้องอกเนื้อร้าย โรคหัวใจ กำลังครองอันดับในการคร่าชีวิตชาวญี่ปุ่นเป็นว่าเล่น ซึ่งทางการแพทย์กล่าวว่าสถิติโรคเหล่านี้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ในช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงชีวิตด้านอาหารการกินของญี่ปุ่น จากแบบเดิมที่เคยกินอาหารธรรมชาติพวก พืชผักเป็นอาหารหลัก ไม่มีเนื้อสัตว์บกเลยมีแต่ปลาและสัตว์น้ำ มาเป็นกินอาหารแบบชาวยุโรป คือหันมากินเนื้อสัตว์มากขึ้น และวงการแพทย์ยังกล่าวอีกว่า ความเปลี่ยนแปลงด้านโภชนาการนี้เอง ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการก่อแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงแก่ประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่น อัตราการตายของโรคเหล่านี้เคยเป็นกับคู่ใหญ่ ในเด็กแทบไม่พบเลย แต่ปัจจุบันข้อมูลใหม่พบว่าเด็กญี่ปุ่นมีภาวะไขมันสูงกว่าปกติเช่นเดียวกับผู้ใหญ่

วิทยาการทางแพทย์ปัจจุบันยืนยันว่ามนุษย์ดำรงชีวิตได้ด้วยสารอาหารจากพืชเท่านั้นไม่ต้องพึ่งสัตว์เลยก็อยู่ได้ เพราะสารอาหารหลายอย่าง เช่น กรดไลโนเลอิก (Linoleic Acid) ซึ่งเป็นกรดไขมันสำคัญที่ร่างกายของคนเราสังเคราะห์ไม่ได้เองนั้นจะมีอยู่มากในน้ำมันพืชต่าง ๆ เท่านั้น

ในแง่ของโภชนาการอาหารมังสวิรัตให้คุณค่าทางอาหารแก่ผู้บริโภคครบทุกประเภทรวมทั้งโปรตีนด้วย แต่โปรตีนในอาหารมังสวิรัตจะมีกรดอะมิโนชนิดจำเป็น (Essential Amino Acid) ไม่ครบถ้วนซึ่งจะมีปัญหาบ้างสำหรับคนที่ไม่รับประทานอาหารนมและไข่ ส่วนคนที่รับประทานนมและไข่จะไม่มีปัญหาเพราะโปรตีนจากนมและไข่เป็นโปรตีนชนิดครบถ้วน คือ เป็นโปรตีนที่มีกรดอะมิโนชนิดจำเป็นอยู่ในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของร่างกาย ส่วนโปรตีนจากพืชจะเป็นโปรตีนชนิดไม่ครบถ้วน เนื่องจากมีกรดอะมิโนชนิดจำเป็นบางตัวน้อยมาก เช่น ธัญพืช พวกข้าวเจ้า ข้าวสาลี มีโปรตีนที่มีกรดอะมิโนไลซีน (Lysine) ค่อนข้างต่ำ ส่วนพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเหลือง ถั่วลิสง มีกรดอะมิโนเมไทโอนีน (Methionine) ต่ำ เป็นต้น (อารี ซูวีสฐกุล. 2529 : 233)

โปรตีนในอาหารจะใช้ประโยชน์หรือทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ก็ต่อเมื่อมีกรดอะมิโน ชนิดจำเป็นครบทุกชนิด และในปริมาณที่เพียงพอ กรดอะมิโนจำเป็นนี้ร่างกายไม่สามารถสังเคราะห์ขึ้นเองได้ จำเป็นต้องได้จากอาหารที่รับประทานอาหารที่รับประทานเท่านั้น มีทั้งหมด 9 ตัว ได้แก่ ไลซีน (Lysine) เมไทโอนีน (Methionine) ฮิสทีดีน (Histidine) ทริปโตเฟน (Tryptophan) ทรีโอนีน (Threonine) ไอโซลิวซีน (Isoleucine) ลิวซีน (Leucine) ฟีนิลอะลานีน (Phenylalanine) และวาลีน (Valine) (บุญชู ศรีมุสิกโพธิ์. 2521 : 15)

ฉะนั้นคนที่รับประทานโปรตีนจากพืชเพียงอย่างเดียวจะได้รับสารอาหารโปรตีนที่มีกรดอะมิโนชนิดจำเป็นไม่ครบถ้วนจึงควรนำอาหารโปรตีนจากพืชหลายชนิดมาผสมกันในอัตราส่วนที่พอเหมาะหรือเสริมด้วยกรดอะมิโนที่ยังขาดอยู่ หรือด้วยการรับประทานธัญพืชตระกูลถั่ว เพื่อให้ได้รับกรดอะมิโนชนิดจำเป็นจากพืชครบถ้วนเช่นเดียวกับการรับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ (อารี ซูวีสฐกุล. 2529 : 233)

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันพฤติกรรมกรรมการบริโภคของบุคคลเปลี่ยนไปให้ความสำคัญ และใส่ใจสุขภาพมากขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีต่อแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภคที่หันมาสนใจรับประทานอาหารมังสวิรัตมากขึ้น เพื่อให้เข้าใจถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัตของคนไทย ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบการร้านอาหารมังสวิรัตในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์และวางกลยุทธ์ต่าง ๆ ให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภคให้มากขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาถึงข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา และประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติก ที่มีต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ของอาหารมังสวิรัติกที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่น ๆ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติก อันได้แก่ รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม และความเชื่อที่มีต่อการบริโภคอาหารมังสวิรัติก

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการของร้านอาหารมังสวิรัติก ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค
2. เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลไปใช้ดำเนินการประกอบการธุรกิจอาหารมังสวิรัติก และการกำหนดกลยุทธ์ในการวางแผนการตลาดของธุรกิจอาหารมังสวิรัติก
3. เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้สนใจศึกษาทางด้านอาหารมังสวิรัติก ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคอาหารมังสวิรัติก

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้จะศึกษาถึง ปัจจัยที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติก ทางด้านข้อมูลส่วนตัว ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม และความเชื่อ ที่มีต่ออาหารมังสวิรัติก

ประชากร (Population)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนทั่วไปที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป (เพราะจากการสำรวจสำมะโนประชากรครั้งล่าสุด เมื่อปี พ.ศ.2545 พบว่าประชากรที่เริ่มประกอบอาชีพและมีรายได้ มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป) ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่พักอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งทั้งหมดเป็น 50 เขต โดยแบ่งออกเป็นการปกครองทั้งหมด 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มบูรพา กลุ่มศรีนครินทร์ กลุ่มเจ้าพระยา กลุ่มกรุงธนใต้ และกลุ่มกรุงธนเหนือ (ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม 2545 สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากไม่ทราบประชากรที่แท้จริง ดังนั้นจึงใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบค่าประชากร (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545 : 74) โดยกลุ่มตัวอย่างคือประชาชนทั่วไปที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปและได้กำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดที่ยอมรับ ไม่เกิน 5% ได้ขนาดตัวอย่าง เท่ากับ 385 คน โดยมีการเผื่อการสูญเสียอีก 55 คน รวมทั้งหมด 440 คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้

1. ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากเลือกเขตที่จะใช้เก็บข้อมูลในแต่ละกลุ่มการปกครอง
2. ใช้วิธีการแบ่งโควตา (Quota) ในการคำนวณหาจำนวนตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลในเขตที่จับฉลากได้

3. การเลือกตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถาม ตามความสะดวกตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น หน่วยงานราชการ ห้างสรรพสินค้า บริษัทเอกชนต่าง ๆ เพื่อเก็บข้อมูลในเรื่องของอาหารมังสวิรัต

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

1.1 ข้อมูลส่วนตัว ได้แก่

1.1.1 เพศ

1.1.1.1 ชาย

1.1.1.2 หญิง

1.1.2 อายุ

1.1.2.1 15 - 25 ปี

1.1.2.2 26 - 35 ปี

1.1.2.3 36 - 45 ปี

1.1.2.4 46 - 55 ปี

1.1.2.5 56 ปีขึ้นไป

1.1.3 สถานภาพสมรส

1.1.3.1 โสด

1.1.3.2 สมรส / อยู่ด้วยกัน

1.1.3.3 แยกกันอยู่ / หย่าร้าง / หม้าย

1.1.4 ระดับการศึกษาสูงสุด

1.1.4.1 ต่ำกว่าหรือเท่ากับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1.4.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

1.1.4.3 อนุปริญญา / ปวส.

1.1.4.4ปริญญาตรี

1.1.4.5 สูงกว่าปริญญาตรี

1.1.5 อาชีพ

1.1.5.1 นักเรียน หรือ นักศึกษา

1.1.5.2 ข้าราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

1.1.5.3 พนักงานบริษัทเอกชน

1.1.5.4 ประกอบธุรกิจส่วนตัว

1.1.6 รายได้ต่อเดือน

- 1.1.6.1 ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท
- 1.1.6.2 10,001 - 15,000 บาท
- 1.1.6.3 15,001 - 20,000 บาท
- 1.1.6.4 20,001 - 30,000 บาท
- 1.1.6.5 30,0001 บาทขึ้นไป

1.1.7 ศาสนา

- 1.1.7.1 ศาสนาพุทธ
- 1.1.7.2 ศาสนาอิสลาม
- 1.1.7.3 ศาสนาคริสต์

1.1.8 ท่านเคยรับประทานอาหารมังสวิรัตหรือไม่

- 1.1.8.1 เคย
- 1.1.8.2 ไม่เคย

1.2 ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์

- 1.2.1 ด้านรสชาติอาหาร
- 1.2.2 ด้านคุณค่าทางโภชนาการ

1.3 ปัจจัยด้านอื่น ๆ

- 1.3.1 รูปแบบการดำเนินชีวิต
- 1.3.2 ค่านิยมในวัฒนธรรม
- 1.3.3 ความเชื่อ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

แนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

อาหารมังสวิรัต

หมายถึง อาหารที่ปรุงขึ้นมาโดยไม่มีส่วนประกอบของเนื้อสัตว์ทุกชนิด เช่น การใส่ชี้อ้วนขาวแทนน้ำปลา การใช้เห็ดหรือเห็ดหูหนูแทนเนื้อสัตว์

ผู้บริโภค

หมายถึง ประชาชนทั่วไปทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร

แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภค

หมายถึง แนวโน้มของการเกิดพฤติกรรม (Tendency to Take Action) ในการเปลี่ยนแปลงของผู้บริโภค ในการกระทำหรือกิริยาอาการที่แสดงออกทางความคิดและความรู้สึก ที่เกิดขึ้นจากเหตุผลในตัวของแต่ละบุคคล ในเรื่องของอาหารมังสวิรัต

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์

หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต ได้แก่ ปัจจัยด้านรสชาติอาหาร ปัจจัยด้านคุณค่าทางโภชนาการ

รูปแบบการดำเนินชีวิต

หมายถึง ลักษณะรูปแบบใช้ชีวิตของแต่ละบุคคล ที่แสดงออกมาในรูปของกิจกรรม (Activities) ความสนใจ (Interests) และความคิดเห็น (Opinions)

ค่านิยมในวัฒนธรรม

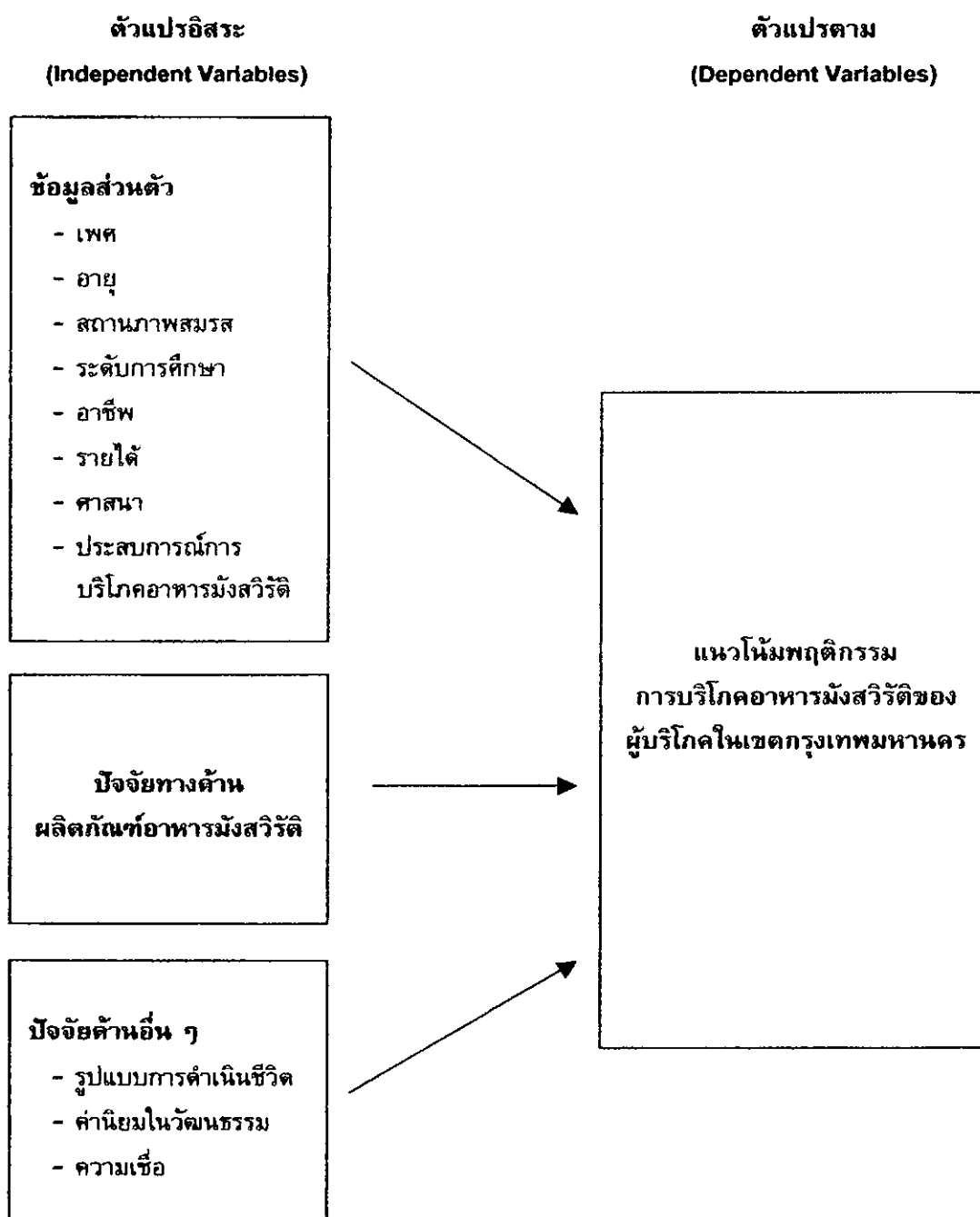
คือ สิ่งดีสิ่งงามที่คนในสังคมยอมรับถือเป็นวิถีชีวิตที่ประพฤติปฏิบัติตามกันเพื่อให้สังคมนั้นดำเนินไปได้ด้วยดี

ความเชื่อ

หมายถึง ความคิดที่เป็นที่ยอมรับและยึดถือ ในสิ่งใดสิ่งหนึ่งทั้งที่มีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ตาม ว่าเป็นความจริงหรือมีอยู่จริง ซึ่งอาจเป็นความคิดที่เป็นสากลหรือเป็นที่ยอมรับของบางกลุ่ม

กรอบแนวความคิด

ในการศึกษาทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องของปัจจัยที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการรับประทานอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครนั้น สามารถแสดงกรอบแนวความคิด ได้ดังรายละเอียดในภาพประกอบดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริโภค ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา และประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติ มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ปัจจัยด้านอื่น ๆ อันได้แก่ รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม ความเชื่อของบุคคล ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค
2. แนวความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์
3. รูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle)
4. แนวความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมการบริโภค
5. แนวความคิดเกี่ยวกับค่านิยม
6. แนวความคิดเกี่ยวกับความเชื่อ
7. แนวคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารมังสวิรัต
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวความคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค

ความหมายของพฤติกรรมผู้บริโภค

พฤติกรรม (การกระทำ) ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งทำหน้าที่ค้นหา (Searching) จัดทำให้ได้มาโดยการซื้อ (Purchasing) การใช้ (Using) ตัวสินค้าหรือบริการ โดยการคาดการณ์ผลที่ได้จากการใช้และเงินที่จ่ายไปในตัวผลิตภัณฑ์นั้นๆ จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคจะเป็นวิธีการที่บุคคลแต่ละคนทำการตัดสินใจซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์

พฤติกรรมที่บุคคลทำการค้นหา (Searching) จัดทำให้ได้มาโดยการซื้อ (Purchasing) การใช้ (Using) ตัวสินค้าหรือบริการ โดยการคาดการณ์ผลที่ได้จากการใช้และเงินที่จ่ายไปในตัวผลิตภัณฑ์นั้นๆ จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคจะเป็นวิธีการที่บุคคลแต่ละคนทำการตัดสินใจซื้อและใช้ผลิตภัณฑ์

พฤติกรรมผู้บริโภคทำการค้นหา (Searching) การซื้อ (Purchasing) การใช้ (Using) การประเมินผล (Evaluating) และการใช้จ่าย (Disposing) ในผลิตภัณฑ์และการบริการ โดยคาดว่าจะได้รับการตอบสนองความต้องการของเขา (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2539 : 32)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค (เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 32-46)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค แบ่งได้เป็นปัจจัยภายในภายนอก ดังนี้

1. ปัจจัยภายใน (Internal Factor)

1.1 สิ่งจูงใจ (Motive) หมายถึง สิ่งกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการจนกระทั่งผู้บริโภคเกิดความต้องการจนเข้าสู่วิกฤต และค้นหาวิธีมาตอบสนอง

1.2 บุคลิกภาพ (Personality) หมายถึง ลักษณะนิสัยของบุคคลที่พัฒนาขึ้นมาในระยะยาว ซึ่งมีผลต่อการกำหนดรูปแบบในการโต้ตอบ หรือ การตอบสนอง (Reaction) ที่ไม่เหมือนกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของแต่ละบุคคล ดังนั้นบุคลิกภาพจึงเป็นตัวกำหนดการตอบสนอง

1.3 การเรียนรู้ (Learning) เป็นการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของ บุคคลซึ่งเกิดจาก

ประสบการณ์ ดังนั้นการเรียนรู้จึงเป็นประสบการณ์ที่บุคคลเคยสัมผัสไว้

1.4 การรับรู้ (Perception) เป็นกระบวนการที่บุคคลเลือกจัดองค์การ และตีความข้อมูลเพื่อกำหนดภาพที่มีความหมาย

1.5 ทศนคติ (Attitude) คือ การประเมินความพอใจ หรือไม่พอใจ ความรู้สึก และท่าทีที่มีความรู้สึกที่คนเรามีต่อความคิดหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทศนคติเป็นสิ่งที่จะนำมาซึ่งการปฏิบัติของผู้บริโภค ซึ่งสิ่งหนึ่งที่จะเข้ามากำหนดทศนคติ ความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มของนิสัย

1.6 ความต้องการ (Need) สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.6.1 ความต้องการขั้นปฐมภูมิ หรือความต้องการทางชีวภาพ (Primary Need or Physiological Needs) เป็นสิ่งที่ต้องติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่เกิด เป็นสิ่งที่สังคมไม่จำเป็นต้องสอนแต่เป็นลักษณะทางชีวภาพ เช่น มนุษย์เกิดมาแล้วต้องหิว

1.6.2 ความต้องการขั้นทุติยภูมิ หรือความต้องการทางสังคม (Secondary Need or Social Needs) เป็นความต้องการที่เกิดจากการเรียนรู้ถึงการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งเป็นความต้องการที่ไม่ได้เกิดขึ้นโดยสภาพร่างกายแต่กำเนิด แต่เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้จากคนอื่นที่อยู่ในสังคม

2. ปัจจัยภายนอก (External Factor)

2.1 สภาพเศรษฐกิจ (Economy) เป็นสิ่งที่กำหนดอำนาจซื้อของผู้บริโภคเช่น ไม่สามารถซื้อสินค้าได้เนื่องจากราคาแพง

2.2 ครอบครัว (Family) ครอบครัวทำให้เกิดการตอบสนองต่อความต้องการเนื่องจากครอบครัวเป็นส่วนหนึ่งของตัวแทนกระบวนการทางสังคม เป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตของแต่ละบุคคล

2.3 สังคม (Social Group) ลักษณะด้านสังคมประกอบด้วยรูปแบบการดำรงชีวิตค่านิยมและความเชื่อถือ แนวความคิดในแต่ละสังคมมีบรรทัดฐานที่ไม่เหมือนกัน

2.4 วัฒนธรรม (Culture) เป็นกลุ่มของค่านิยมพื้นฐาน การรับรู้ ความต้องการและพฤติกรรม ซึ่งเรียนรู้จากการเป็นสมาชิกของสังคมในครอบครัว วัฒนธรรมจึงเป็นรูปแบบหรือวิถีทางในการดำรงชีวิตที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับ

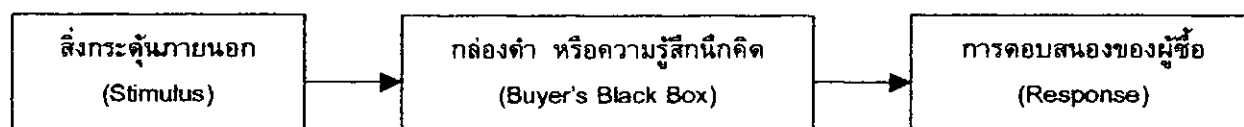
การติดต่อธุรกิจ (Business Contact) โอกาสที่ผู้บริโภคจะได้พบเห็นสินค้านั้นๆ สินค้าตัวใดที่ผู้บริโภคได้รู้จัก พบเห็นบ่อย ๆ มีความคุ้นเคย จะทำให้ผู้บริโภคเกิดความรู้สึกไว้วางใจและมีความยินดีจะใช้สินค้า

โมเดลพฤติกรรมของผู้บริโภค

เป็นการศึกษาเหตุจูงใจผู้บริโภค ในการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ Phillip Kotler อธิบายตัวแบบของผู้บริโภคไว้ว่า เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งกระตุ้น (Stimuli) กับการตอบสนองของผู้บริโภค (Consumer's Response) หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer's Response) โดยเริ่มต้นจากการเกิดสิ่งกระตุ้น ซึ่งประกอบด้วย

1. สิ่งกระตุ้นภายนอก ได้แก่ สิ่งกระตุ้นทางการตลาด สิ่งกระตุ้นสิ่งแวดล้อม

2. สิ่งกระตุ้นภายใน ซึ่งได้แก่ สัญชาตญาณที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หรือ จากการเรียนรู้ซึ่งสิ่งกระตุ้นเหล่านี้ก่อให้เกิดความต้องการผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer's Black Box) ซึ่งเปรียบเสมือนกล่องดำซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถคาดคะเนได้ ความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อจะได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของผู้ซื้อ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการตอบสนอง (Buyer's Response) หรือการตัดสินใจของผู้ซื้อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 2 แสดงรูปแบบพฤติกรรมผู้ซื้ออย่างง่าย

ที่มา : ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2538 : 448) การบริหารการตลาดยุคใหม่

1. สิ่งกระตุ้น (Stimulus) สิ่งกระตุ้นอาจเกิดขึ้นเองจากภายในร่างกาย (Inside Stimulus) และสิ่งกระตุ้นจากภายนอก (Outside Stimulus) สิ่งกระตุ้นถือว่าเป็นเหตุจูงใจให้เกิดการซื้อสินค้า (Buying Motive) ซึ่งอาจใช้เหตุจูงใจซื้อ ด้านเหตุผล และใช้เหตุจูงใจให้ซื้อด้านจิตวิทยา (อารมณ์) ก็ได้ สิ่งกระตุ้นภายนอก ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

1.1 สิ่งกระตุ้นทางการตลาด (Marketing Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นที่นักการตลาดสามารถควบคุมและต้องจัดให้มีขึ้น เพราะจะสร้างให้เกิดความต้องการผลิตภัณฑ์ เป็นสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวข้องกับการจัดส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) หรือ 4P's ซึ่งประกอบด้วย

1.1.1 สิ่งกระตุ้นด้านผลิตภัณฑ์ (Product) เช่น ออกแบบผลิตภัณฑ์ให้สวยงาม เพื่อกระตุ้นให้เกิดความต้องการ

1.1.2 สิ่งกระตุ้นด้านราคา (Price) เช่น การกำหนดราคาสินค้า ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ โดยพิจารณาจากค่าเป้าหมาย

1.1.3 สิ่งกระตุ้นด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (Distribution or Place) เช่น การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้ทั่วถึง เพื่อให้ความสะดวกแก่ผู้บริโภคถือว่าเป็นการกระตุ้นความต้องการด้านสินค้า

1.1.4 สิ่งกระตุ้นด้านส่งเสริมการตลาด (Promotion) เช่น การโฆษณา ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการซื้อ

1.2 สิ่งกระตุ้นด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Stimulus) เป็นสิ่งกระตุ้นความต้องการผู้บริโภคที่อยู่ภายนอกองค์กร บริษัทควบคุมไม่ได้ สิ่งกระตุ้นเหล่านี้ได้แก่

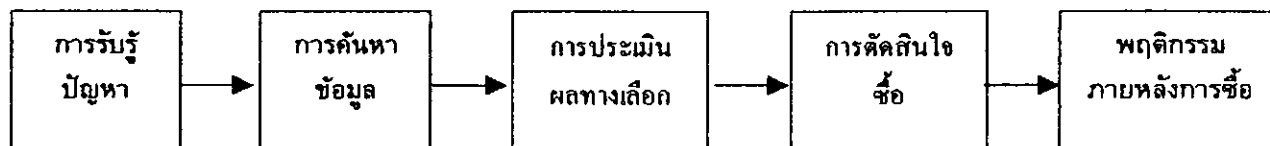
1.2.1 สิ่งกระตุ้นทางเศรษฐกิจ (Economic) เช่น ภาวะเศรษฐกิจ รายได้ สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อความต้องการซื้อของบุคคล

1.2.2 สิ่งกระตุ้นทางสังคม (Social) เช่น การชักชวนของเพื่อน หรือบุคคลในครอบครัว สิ่งกระตุ้นภายใน (Internal Stimulus) หมายถึง สิ่งกระตุ้นที่เกิดจากสภาวะจิตวิทยา หรือนิสัยซึ่งช่วยกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา

2. กล่องดำ หรือความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ (Buyer Characteristics) ลักษณะของผู้ซื้อเปรียบเสมือนกล่องดำ (Black Box) ซึ่งผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่สามารถทราบได้ จึงต้องพยายามค้นหาความรู้สึกนึกคิดของผู้ซื้อ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภค และกระบวนการตัดสินใจซื้อ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ลักษณะของผู้ซื้อ (Buyer Characteristics) ลักษณะของผู้ซื้อที่มีอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านจิตวิทยา

2.2 กระบวนการตัดสินใจของผู้ซื้อ (Buyer Decision Process) ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แสดงแบบจำลองกระบวนการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอน

ที่มา : ศิริวรรณ เสรีรัตน์.(2538 : 448) การบริหารการตลาดยุคใหม่

2.2.1 การรับรู้ปัญหา (Problem Recognition) การที่ผู้บริโภครู้จักปัญหา ซึ่งหมายถึง ผู้บริโภคทราบความจำเป็นและความต้องการในสินค้า งานของนักการตลาดในขั้นนี้ก็คือจัดสิ่งกระตุ้นความต้องการด้านผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางจำหน่าย หรือการส่งเสริมตลาดเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความต้องการในสินค้า

2.2.2 การค้นหาข้อมูล (Information Search) เมื่อผู้บริโภครับรู้ปัญหา นั่นคือเกิดความต้องการในขั้นที่ 1 แล้วก็จะค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

(1) แหล่งข้อมูล ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก

(2) แหล่งการค้า ได้แก่ สื่อโฆษณา พนักงานขาย งานของนักการตลาดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการขั้นนี้ คือ พยายามจัดข้อมูลข่าวสารให้ผ่านแหล่งการค้าและทั่วถึง

2.2.3 การประเมินผลทางเลือก (Evaluation of Alternatives) การพิจารณาเลือกผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ จากข้อมูลที่รวบรวมได้ในขั้นที่ 2 หลักเกณฑ์ที่พิจารณาคือ

(1) คุณสมบัติผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น รูปร่าง รูปทรง

(2) การให้น้ำหนักความสำคัญสำหรับคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ เช่นราคาเหมาะสม คุณภาพสูง

(3) ความเชื่อถือเกี่ยวกับตราสินค้า หรือ ภาพลักษณ์ ซึ่งความน่าเชื่อถือนี้จะมีอิทธิพลต่อการประเมินทางเลือกในการตัดสินใจ

(4) เปรียบเทียบระหว่างยี่ห้อต่าง ๆ งานของนักการตลาดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในขั้นนี้คือ การจัดส่วนประสมการตลาดด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสม

2.2.4 การตัดสินใจซื้อ (Purchase Decision) การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ยี่ห้อใดเนื่องจากการประเมินผลทางเลือกต่าง ๆ มาแล้ว ผู้บริโภคจะตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่เขาชอบมากที่สุดและปฏิเสธที่จะซื้อสินค้าที่ตนเองไม่มีความพอใจที่จะซื้อ

2.2.5 พฤติกรรมภายหลังการซื้อ (Post-Purchase Behavior) เป็นความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจหลังจากมีการซื้อผลิตภัณฑ์ไปใช้แล้ว ความรู้สึกนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ และความคาดหวังของผู้บริโภค ถ้าผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติตามที่คาดหวังก็จะเกิดผลในทางบวก คือ ผู้บริโภคมีความพึงพอใจและมีแนวโน้มที่จะซื้อซ้ำ แต่ถ้าผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติไม่ตรงตามต้องการหรือต่ำกว่าที่คาดหวังย่อมเกิดผลในทางลบ นั่นคือ ผู้บริโภคไม่พอใจและมีแนวโน้มที่จะไม่ซื้อซ้ำครั้งต่อไป

3. การตอบสนองของผู้ซื้อ (Buyer's Response)

หมายถึง พฤติกรรมที่มีการแสดงออกมาของบุคคลหลังจากมีสิ่งมากระตุ้น ซึ่งหมายถึงการ ตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค (Buyer's Purchase Decision) ประกอบด้วย การตัดสินใจซื้อด้านผลิตภัณฑ์ การตัดสินใจด้านร้านค้าและการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการซื้อ ดังนี้

3.1 การตัดสินใจด้านผลิตภัณฑ์ (Product Decision) การตัดสินใจของผู้บริโภคที่จะซื้อผลิตภัณฑ์หนึ่ง จะขึ้นอยู่กับทัศนคติต่อผู้ประกอบการธุรกิจและยี่ห้อ ราคา การลดราคา การตัดสินใจด้านผลิตภัณฑ์จะทำการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

- (1) การตัดสินใจเกี่ยวกับยี่ห้อ (Brand Decision)
- (2) การตัดสินใจด้านราคาและการลดราคา (Price and Deal Decision)
- (3) การตัดสินใจซื้อโดยฉับพลัน (Impulse Decision)

3.2 การตัดสินใจด้านร้านค้า (Store Decision) การตัดสินใจด้านร้านค้าของผู้บริโภคขึ้นอยู่กับทัศนคติ ความรู้สึกต่อร้านนั้น ๆ การเลือกร้านค้า (Choice of Store) การเลือกร้านค้าขึ้นอยู่กับทำเลที่ตั้ง ประเภทสินค้า ราคา และการบริการ

3.3 การตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการซื้อ (Method of Purchase Decision) ลักษณะ หรือ วิธีการซื้อของผู้บริโภคจะใช้หัวข้อต่อไปนี้พิจารณา คือ

3.3.1 ทัศนคติต่อเวลาและระยะทาง (Attitude Toward Time Distance) ผู้บริโภคจะเปรียบเทียบระหว่างระยะทางกับสินค้าที่จำหน่าย

3.3.2 การตัดสินใจจับจ่ายหลายประเภท (Multiple Shopping Decision) ผู้บริโภคนิยมไปร้านค้าที่สามารถหาซื้อของที่ต้องการได้ครบทุกอย่างภายในร้านเดียว (One Stop Shopping)

2. แนวความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์

สุดาจวง เรืองรุจิระ และปราณี พรหมวิเชียร (2533 : 101) ได้ให้คำจำกัดความถึงผลิตภัณฑ์ คือ องค์ประกอบหลาย ๆ อย่างที่รวมกันแล้วสามารถสนองความต้องการของผู้ซื้อ ให้เกิดความพอใจบางประการจากการใช้ผลิตภัณฑ์นั้น หรือผลตอบแทนใด ๆ ที่ผู้ซื้อคาดว่าจะได้รับจากการซื้อผลิตภัณฑ์นั้น ๆ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2541 : 180) ได้ให้ความหมายของผลิตภัณฑ์ (Product) หมายถึง ตัวสินค้าที่สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคหรือ สิ่งที่น่าเสนอกับผู้บริโภคเพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้ผู้บริโภค โดยผลิตภัณฑ์ต้องมีคุณค่า (Value) ในสายตาลูกค้า คุณค่าของสินค้าในรูปตัวเงินก็คือ ราคาของสินค้า ผู้ขายจะเป็นผู้กำหนดราคาผลิตภัณฑ์ ผู้ซื้อจะเกิดการตัดสินใจซื้อก็ต่อเมื่อมีการยอมรับในสินค้านั้น ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย สิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์เป็นคุณสมบัติที่สัมผัสได้และสัมผัสไม่ได้ ตลอดจนผลประโยชน์ที่คาดหวัง ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยสินค้า บริการและความคิด สินค้าเป็นสิ่งที่สัมผัสได้ แต่บริการสัมผัสไม่ได้ เกิดจากการใช้ความพยายามของมนุษย์ ส่วนความคิดอาจจะเป็นปรัชญา บทเรียน แนวคิด และข้อเสนอแนะ

Philip Kotler.1997 ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ หมายถึง สิ่งเสนอขายโดยธุรกิจเพื่อสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจ ผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายอาจจะมีตัวตน หรือไม่มีตัวตนก็ได้ผลิตภัณฑ์จึงประกอบด้วยสินค้า บริการ ความคิด สถานที่ องค์การหรือบุคคล ผลิตภัณฑ์ต้องมีรรถประโยชน์ (Utility) คุณค่า (Value) ในสายตาของลูกค้าจึงจะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์ขายได้

ประเภทของผลิตภัณฑ์

เนื่องจากการจัดประเภทตลาดเป็นตลาดผู้บริโภคและตลาดอุตสาหกรรม การจัดประเภทผลิตภัณฑ์จะถือเกณฑ์วัตถุประสงค์ในการซื้อของผู้ซื้อโดยจัดประเภทเป็นกลุ่ม คือ ผลิตภัณฑ์บริโภคและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ทั้งนี้ คำว่าผลิตภัณฑ์บริโภคและผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมจะรวมถึงบริการด้วย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ 2543 : 92-93)

ผลิตภัณฑ์บริโภค (Consumer Product) หมายถึง สินค้าหรือบริการที่ซื้อโดยผู้บริโภคขั้นสุดท้าย

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (Industrial Product) หมายถึง สินค้าหรือบริการที่บุคคลและองค์การซื้อเพื่อใช้ในการกระบวนการผลิตสินค้าอื่น หรือใช้ในการประกอบธุรกิจ สินค้าอุตสาหกรรมจะรวมถึงบริการด้วย ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมมีเป้าหมายที่ตลาดอุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วยผู้ซื้อที่ซื้อไปเพื่อการผลิต การให้บริการหรือการดำเนินงานของกิจการ ส่วนใหญ่ก็ต้องการหรือผู้ใช้งานทางอุตสาหกรรม

ประเภทผลิตภัณฑ์บริโภค

ผลิตภัณฑ์บริโภค (Consumer Product) ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์สะดวกซื้อ ผลิตภัณฑ์เลือกซื้อ ผลิตภัณฑ์เจาะจงซื้อ และผลิตภัณฑ์ไม่แสวงซื้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์สะดวกซื้อ หมายถึง สินค้าหรือบริการที่ผู้บริโภคต้องการซื้อบ่อยครั้ง ซื้อกะทันหันและใช้ความพยายามในการซื้อน้อย เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะสำคัญคือ ผู้บริโภคมีความรู้เป็นอย่างดีในผลิตภัณฑ์นั้น มักเป็นสินค้าที่ทดแทนกันได้
2. ผลิตภัณฑ์เลือกซื้อ หมายถึง สินค้าหรือบริการที่ผู้บริโภคต้องมีการเปรียบเทียบคุณสมบัติด้านต่าง ๆ เช่น คุณภาพ ราคา สี รูปแบบ ฯลฯ
3. ผลิตภัณฑ์เจาะจงซื้อ เป็นสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์หรือมีตราที่มีชื่อเสียงซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ซื้อเต็มใจที่จะใช้ความพยายามในการซื้อผลิตภัณฑ์นั้น ผลิตภัณฑ์เจาะจงซื้อจะเป็นสินค้าที่มีผู้บริโภคมีความภักดีในตราที่ยี่สูง
4. ผลิตภัณฑ์ไม่แสวงซื้อ เป็นสินค้าหรือบริการที่ผู้บริโภคอาจรู้จักหรือไม่รู้จักก็ได้ แต่ไม่เคยคิดที่จะซื้อเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ผู้บริโภคยังไม่รู้จัก

องค์ประกอบของผลิตภัณฑ์

องค์ประกอบผลิตภัณฑ์ (Product Component) หรือระดับของผลิตภัณฑ์ 5 ระดับ (Five Product Levels) เป็นการพิจารณาถึงคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ ที่นักการตลาดนำมากำหนดลักษณะผลิตภัณฑ์ในการตอบสนองความต้องการของตลาด โดยสามารถแบ่งคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ออกเป็น 5 ระดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์หลัก (Core Product) หมายถึง ประโยชน์พื้นฐานสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคจะได้รับจากการซื้อสินค้าโดยตรง
2. รูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ (Formal Product หรือ Tangible Product) หมายถึง ลักษณะทางกายภาพที่ผู้บริโภคสามารถสัมผัสหรือรับรู้ได้ประกอบด้วยบรรจุภัณฑ์ รูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ ตราสินค้า คุณภาพ รูปแบบผลิตภัณฑ์ ในส่วนของรูปลักษณ์ผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย

2.1 ลักษณะของผลิตภัณฑ์ (Product Symbolism) หมายถึง สิ่งที่ใช้เพื่อกำหนดลักษณะของผลิต

ภัณฑ์หรือชื่อของผลิตภัณฑ์สำหรับผู้บริโภคและเป็นสิ่งที่ผู้บริโภคคุ้นเคยในการซื้อและการใช้สัญลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ อาจเกิดขึ้นจากการนำชื่อตราสินค้า (Brand Name) และหรือสัญลักษณ์สินค้า (Brand Mark) สัญลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ ที่ใช้ในการโฆษณา เราเรียกว่า โลโก้ (Logo) ซึ่งหมายถึงส่วนหนึ่งของตราที่อาจเป็นชื่อตราหรือเครื่องหมายตราสินค้า

2.2 ตราสินค้า (Brand) หมายถึง ชื่อ คำสัญลักษณ์ การออกแบบ หรือส่วนประสมของสิ่งดังกล่าว เพื่อระบุถึงสินค้าและบริการของผู้ขายแตกต่างจากคู่แข่ง ตราสินค้าทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับคุณสมบัติ จุดเด่น และลักษณะของผลิตภัณฑ์ด้วยตราสินค้าจะบอกแนวความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ และช่วยกำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ใน ความคิดของลูกค้า กลยุทธ์ตราสินค้าที่ใช้มากมีดังนี้

2.3 ชื่อตราเฉพาะ (Individual Brand Name) เป็นการตั้งชื่อตราสินค้าที่แตกต่างกัน สำหรับผลิตภัณฑ์ แต่ละชนิด และภาพลักษณ์ที่เด่นชัดสำหรับแต่ละผลิตภัณฑ์ โดยไม่ได้รับอิทธิพลจากผลิตภัณฑ์ตัวอื่นของบริษัท

2.4 กลยุทธ์หลายตรา (Multi-Brand Strategies หรือ Fighting Brand) หมายถึง เป็นกลยุทธ์ซึ่งพัฒนา 2 ตราสินค้าขึ้นไปสำหรับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน การที่สินค้าหนึ่งชนิดแต่มีใช้หลายชื่อ แต่ละชื่อจะมีคุณสมบัติแตกต่างกันและสามารถสนองความต้องการของลูกค้าที่แตกต่างกันได้ดียิ่งขึ้น

2.5 กลยุทธ์ขยายตรา (Brand Extension Strategies) เป็นการใช้ชื่อตราที่ประสบความสำเร็จเพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่หรือปรับปรุงใหม่ กลยุทธ์นี้ธุรกิจจะเลือกชื่อตราสินค้าที่มีชื่อเสียงติดอยู่แล้ว โดยเพิ่มชื่อเฉพาะสำหรับ แต่ละผลิตภัณฑ์

2.6 เครื่องหมายการค้า (Trademark) หมายถึง ตราสินค้าที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายตราสินค้า อาจจะเป็นชื่อตรา หรือเครื่องหมายตราที่ธุรกิจนำไปจดทะเบียนการค้าเพื่อระบุชื่อสินค้าและป้องกันการลอกเลียนแบบ ของบริษัทอื่น

2.7 การบรรจุภัณฑ์ (Packaging) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการออกแบบและการผลิตสิ่งบรรจุหรือสิ่ง ห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ การบรรจุภัณฑ์ทำหน้าที่สำคัญกล่าวคือ (1) ทำให้เกิดประโยชน์ใช้สอยและประหยัดค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ซื้อ (2) ประโยชน์ในการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์และการคุ้มครองผลิตภัณฑ์ แต่ปัจจุบันหน้าที่ในการบรรจุภัณฑ์ทางด้านการส่งเสริมการตลาดมีเพิ่มมากขึ้น (3) ทำหน้าที่เป็นจุดขายตัวสินค้านั้น (Point of Sales) เนื่องจากในห้างสรรพสินค้า หรือซูเปอร์มาร์เก็ตส่วนใหญ่ให้ออกค่าบริการตนเอง ดังนั้นสินค้าจึงต้องขายตัวเองให้ได้ ด้วยเหตุนี้การบรรจุภัณฑ์จะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ซื้อและให้ข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ เช่น บอกวิธีการใช้ผลิตภัณฑ์ คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์และเงื่อนไขที่ต้องกำหนดไว้ตามที่กฎหมายกำหนด (4) ข่าวสารใช้เพื่อส่งเสริมการขาย กล่าวคือเป็นบรรจุภัณฑ์ที่น่ากลับมาใช้เป็นบรรจุภัณฑ์รวม และการบรรจุภัณฑ์ส่วนเพิ่ม เช่น ขวดกาแฟสุญญากาศ การบรรจุภัณฑ์นมสดเป็นโหล (5) ใช้ในการแจ้งข่าวสารและการติดต่อสื่อสารกับผู้บริโภค เช่น แจ้งว่ามีของแถม ใช้ชิ้นส่วนชิงโชค (6) ช่วยในการสร้างลักษณะเฉพาะ ความประทับใจ และสร้างภาพลักษณ์เป็นเอกลักษณ์ให้กับสินค้า เช่น เครื่องสำอาง (7) ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่หรือเปลี่ยนตำแหน่งผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น น้ำอัดลมจะออกแบบการบรรจุภัณฑ์จะต้องคำนึงถึงการบรรจุภัณฑ์จะมีลักษณะอย่างไรในสายตาผู้บริโภค (8) ใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อปัญหาสิ่งแวดล้อม (ขยะมูลฝอย) เช่น การหมุนเวียนเปลี่ยนสภาพใหม่ (Recycle) การใช้ซ้ำ (Reuse)

3. ผลิตภัณฑ์ควบ (Augmented Product) หมายถึง ผลประโยชน์เพิ่มเติมหรือการบริการที่ผู้ซื้อจำได้รับความคู่ไปกับตัวสินค้า ประกอบด้วย การติดตั้ง การขนส่ง การให้สินเชื่อ การให้บริการก่อนและหลังการขายอื่น ๆ

4. ผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง (Expected Product) หมายถึง กลุ่มของคุณสมบัติและเงื่อนไขที่ผู้ซื้อคาดหวังว่าจะได้รับและใช้เป็นข้อตกลงเมื่อมีการซื้อสินค้า ในการเสนอผลิตภัณฑ์ที่คาดหวัง จะคำนึงถึงการเสนอความพึงพอใจของลูกค้าเป็นหลัก (Customer's Satisfaction)

5. ศักยภาพเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ (Potential Product) หมายถึง ส่วนของผลิตภัณฑ์รวมทั้งหมดที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าในอนาคต หรือศักยภาพอื่น ๆ ซึ่งมีลักษณะริเริ่ม และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น

3. รูปแบบการดำเนินชีวิต (Lifestyle)

อดุลย์ จาตุรงคกุล (2539 : 277-283) ได้กล่าวถึงรูปแบบการใช้ชีวิตว่า การดำรงชีวิตของมนุษย์ในแต่ละยุคมิได้เป็นไปอย่างไม่มีหลักเกณฑ์ มนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีกฎหรือเกณฑ์ที่ทุกคนในกลุ่มพึงถือปฏิบัติ พฤติกรรมของแต่ละคนในกลุ่มจึงเป็นไปในทำนองเดียวกัน เมื่อกลุ่มสังกัดชั้นทางสังคมและวัฒนธรรม พฤติกรรมของบุคคลในวัฒนธรรมเดียวกันก็จะมีรูปแบบที่เรียกว่า “ทำนองเดียวกัน” เช่นกัน บุคคลผู้เป็นสมาชิกของกลุ่มชั้นทางสังคม และวัฒนธรรม ที่กล่าวมาแล้วนี้จะพัฒนาแบบแผนของการดำรงชีพหรือใช้ชีวิตตลอดจนถึงแบบแผนของการบริโภคขึ้นมาเพื่อใช้ในสังคม แบบหรือแบบแผนดังกล่าว เราเรียกว่า แบบของการใช้ชีวิต

ดารา ทีปะปาล (2542 : 169) ได้กล่าวถึงคำว่า แบบการดำเนินชีวิตหรือ Lifestyle หมายถึง บุคคลมีการดำรงชีวิตอยู่อย่างไร หรือหมายถึง รูปแบบการใช้ชีวิตของบุคคลในโลก ที่แสดงออกมาในรูปของ กิจกรรม (Activities) ความสนใจ (Interests) และความคิดเห็น (Opinions) ต่าง ๆ และแบบการดำรงชีวิตนี้จะใช้ในความหมายครอบคลุมถึง กลุ่มบุคคลที่รวมกันอยู่ใน 3 ระดับ คือ กลุ่มปัจเจกบุคคล กลุ่มเล็กของบุคคลที่ปฏิสัมพันธ์กันและกลุ่มบุคคลกลุ่มใหญ่

แบบของการดำเนินชีวิตของเราแต่ละคน นำไปสู่การแสดงออกของสถานการณ์ ประสบการณ์ชีวิต ค่านิยมทัศนคติและความคาดหวัง แบบของการดำเนินชีวิตได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่าง ๆ มากมาย บุคคลและครอบครัวต่างก็มีแบบของการใช้ชีวิต แบบของการใช้ชีวิตของครอบครัวถูกกำหนด (ส่วนหนึ่ง) โดยแบบของการดำเนินชีวิตของบุคคลและในทำนองกลับกันแบบของการดำเนินชีวิตของตัวบุคคลก็จะถูกกำหนด (ส่วนหนึ่ง) โดยครอบครัว

โดยทั่วไปอาจแบ่งแบบของการดำเนินชีวิตได้หลายแบบ B.E. Bryant สืบค้นพบว่าบุคคลที่มีกิจกรรมนอกบ้านมีแบบของการใช้ชีวิตดังนี้

1. แข่งกันแสวงหาความตื่นเต้น คือ ชอบเสี่ยงอันตรายและแข่งขัน
2. ดิ้นตัวที่จะไปสู่ธรรมชาติ คือ พักผ่อนนอกบ้านลดความเครียด
3. มุ่งรูปร่างดี คือ กิจกรรมนอกบ้านพาไปสู่การมีรูปร่างดี
4. มุ่งสุขภาพ เช่น ขี่รถและเที่ยวสวนสัตว์เพื่อความพอใจและสุขภาพ
5. ไม่เครียด และไม่มีอะไรสนใจได้ คือ ไม่สนใจกิจกรรมนอกบ้าน

James F. Engel และคณะได้ให้คำนิยามของแบบการดำรงชีพว่า เป็นแบบที่บุคคลดำรงชีพและใช้จ่ายเวลาและเงิน (Patterns in Which People Live And Money) ซึ่ง Engel ได้จำแนกให้เห็นถึงคำนิยามนี้คือ

1. วิธีที่เราดำรงชีพ (How we live?) เช่น อาหารเข้าตานกาแฟ ขนมปังและไข่ดาว
2. สินค้าที่เราซื้อ (Products we buy?) วัฒนธรรมในการกินอยู่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปมากนัก แต่สินค้ามีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเสนอขายเสมอเพื่อให้เหมาะสมกับแบบของการใช้ชีวิตของบุคคลในปัจจุบัน
3. วิธีการใช้สินค้า (How you use them?) เราจะเห็นได้ว่าเสื้อผ้าที่เราซื้อมานั้นสวมใส่ได้ทันที อาหารสำเร็จรูปก็ปรุงได้ทันทีด้วยเตาธรรมชาติหรือเตาไมโครเวฟ สรุปแล้วการใช้สินค้าสะดวกขึ้น
4. มองสินค้าอย่างไร (What do you think about them?) สินค้าถูกมองว่าจะนำมาใช้เพื่อผ่อนคลายและประหยัดเวลา

5. แบบของการใช้ชีวิตขึ้นอยู่กับปัจจัยมากมาย แบบดังกล่าวเป็นลักษณะที่ฝังแน่นในตัวบุคคลซึ่งได้รับการสร้างและขัดเกลาโดยการปฏิบัติต่อกันทางสังคม (Social Inner Action) ดังนั้นแบบของการใช้ชีวิตจึงได้รับอิทธิพลของปัจจัยหลายอย่าง เช่น สถานการณ์ วัฒนธรรม ชั้นทางสังคม กลุ่มอ้างอิง ครอบครัว ความต้องการ ทศนคติและลักษณะส่วนบุคคล (Individual Characteristics) อย่างอื่น เมื่อปัจจัยเหล่านี้เปลี่ยนแปลงแบบของการใช้ชีวิตจะเปลี่ยนไปด้วย

การเปลี่ยนแปลงแบบของการดำเนินชีวิต (Lifestyle Changes)

เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงแบบของการดำเนินชีวิต มักจะทำให้เกิดปัญหาซึ่งมีรากฐานมาจากการบริโภค (Consumption-Related Problems) และ/หรืออาจจะเกิดโอกาสที่จะทำการตัดสินใจใหม่ ปัญหานี้จะนำไปสู่กระบวนการที่มีความผันแปรและมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดเพราะการที่ผู้บริโภคทำการตัดสินใจหรือไม่ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวกำหนดของแบบการใช้ชีวิต เช่น เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ค่านิยมจนทำให้แบบดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปด้วย

แบบของการดำเนินชีวิตของบุคคลมิได้เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาหรือเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ถ้าเปลี่ยนมากมายและสม่ำเสมอคนจะต้องวิตกกังวลและอาจเกิดภาวะล้มเหลว (Frustration) ดังนั้น แบบของการใช้ชีวิตค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงและเป็นไปไม่รู้ตัว การเปลี่ยนแปลงมากและเป็นไปอย่างกะทันหันที่มีต่อแบบของการดำเนินชีวิตจะเกิดขึ้นเฉพาะในเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น สงคราม พายุ บาดเจ็บ แต่งงาน จบการศึกษา เด็กเกิด หย่า เปลี่ยนงาน และคู่สมรสตาย เป็นต้น (อตุลย์ จารุงคกุล. 2539 : 283-284)

การแบ่งประเภทของผู้บริโภคตามค่านิยมและแบบการดำเนินชีวิต (VALS Typology)

ในปัจจุบันระบบการแบ่งประเภทของผู้บริโภค ที่มีชื่อเสียงที่สุดและนิยมใช้กันอย่างกว้างขวางในสหรัฐอเมริกา คือ การใช้ระบบการแบ่งตามลักษณะ "ค่านิยมและแบบการดำเนินชีวิต" (Values And Lifestyle : VALS) ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย สถาบันวิจัยสแตนฟอร์ด (Stanford Research Institute : SRI) 2 รูปแบบคือ "VALS" กับ "VALS2" เพื่อนำไปใช้ในการแบ่งส่วนตลาดแตกต่างกันดังนี้

1. การแบ่งประเภทผู้บริโภค (ตลาด) ตามแบบ VALS (หรือ VALS1)

VALS ได้พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1978 โดยยึดถือทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ ที่ว่าความต้องการของคนมีลำดับขั้นตอนและแนวความคิดของไรส์แมนที่จัดแบ่งประเภทของคนเป็นกลุ่มที่ยึดถือตัวเองเป็นหลัก (Inner-Oriented) และกลุ่มที่ยึดถือผู้อื่นเป็นหลัก (Outer-Oriented) และได้แบ่งผู้บริโภค (หรือตลาด) ออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่และแบ่งเป็นกลุ่มย่อยรวมได้ 9 กลุ่มดังนี้

1.1 กลุ่มมุ่งเน้นความต้องการเพื่อการยังชีพ (The Need-Driven Group) ได้แก่ กลุ่มบุคคลที่มีฐานะยากจน จึงสนใจที่ความต้องการขั้นพื้นฐาน เพื่อการยังชีพเป็นสำคัญ แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม คือ

1.1.1 ผู้ขอเพียงมีชีวิตรอดอยู่รอด (Survivors) ได้แก่ พวกยากจนขั้นขั้นขั้น คนชรา สุขภาพไม่ดีและการศึกษาค่ำ พวกนี้มีประมาณ 4 เปอร์เซ็นต์

1.1.2 ผู้ประคองชีวิต (Sustainers) ได้แก่ พวกยากจน รู้สึกว่าไม่มีอะไร แต่ก็ไม่สิ้นหวังเสียทีเดียว มีการวางแผน และคาดหวังอนาคตมากกว่าพวกแรก พวกนี้มีประมาณ 7 เปอร์เซ็นต์

1.2 กลุ่มยึดถือผู้อื่นเป็นแบบอย่าง (The Outer-Oriented Group) ได้แก่ กลุ่มที่ยึดถือความคิดของผู้อื่นเป็นหลักและดำเนินชีวิตของตนเองไปตามแบบอย่างที่มีมองเห็น แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่มคือ

1.2.1 ผู้เป็นสมาชิกในสังกัด (Belongers) ได้แก่ คนอเมริกันชั้นกลาง ส่วนมากเป็นพวกผิวขาว มีรายได้ระดับกลาง อายุกลางคนหรือมากกว่า รักสถาบันครอบครัว ไปโบสถ์และรักชาติ กลุ่มนี้มีประมาณ 35 เปอร์เซ็นต์

1.2.2 ผู้เลียนแบบผู้อื่น (Emulator) ได้แก่ คนหนุ่มสาว ขยันขันแข็งเพื่อความสำเร็จในอาชีพการงาน โดยถือผู้ประสบความสำเร็จเป็นแบบอย่าง มีความทะเยอทะยานสูง ชอบใช้จ่ายมากกว่าดออม กลุ่มนี้มีประมาณ 9 เปอร์เซ็นต์

1.2.3 ผู้ประสบความสำเร็จ (Achievers) ได้แก่ พวกจรรยา รายได้สูง ประกอบอาชีพส่วนตัว มีความเชื่อมั่นในตนเอง อายุกลางคน พวกนี้ประมาณ 22 เปอร์เซ็นต์

1.3 กลุ่มยึดถือตนเองเป็นหลัก (The Inner Directed Group) ได้แก่ พวกยึดถือความเป็นตัวของตัวเองเป็นหลัก แบ่งออกเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ

1.3.1 กลุ่มฉันคือฉัน (I-Am-Me-Group) ได้แก่ พวกวัยรุ่นคนหนุ่มสาว ที่ยังไม่แต่งงาน มีอารมณ์ความรู้สึก และความคิดเห็นเปลี่ยนแปลงง่าย มีความกระตือรือร้น กล้าหาญ ชอบแสวงหาความคิดใหม่และความเป็นเจ้าของในสิ่งใหม่ กลุ่มนี้มีประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์

1.3.2 พวกชอบมีประสบการณ์ใหม่ ๆ (Experiential) ได้แก่ พวกที่ชอบเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ศิลปะ ดนตรีและกีฬา เป็นต้น พวกนี้ได้รับการศึกษาสูง ต้องการประสบการณ์ใหม่ ชอบซื้อรถยนต์ต่างประเทศ เป็นต้น กลุ่มนี้มีประมาณ 7 เปอร์เซ็นต์

1.3.3 พวกสนใจปัญหาสังคม (Socially Conscious) ได้แก่ พวกที่มีฐานะร่ำรวย ได้รับการศึกษาสูง มีความเป็นอิสระ มีความสนใจทางด้านปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมมาก กลุ่มนี้เทียบได้กับกลุ่มผู้ประสบความสำเร็จ กลุ่มนี้มีประมาณ 7 เปอร์เซ็นต์

1.4 กลุ่มประสบความสำเร็จในชีวิต (The Integrated Group) เป็นกลุ่มพลเมืองกลุ่มเล็กประมาณ 2 เปอร์เซ็นต์ เป็นผู้ใหญ่วัยที่บรรลุผลสำเร็จในชีวิต มีวุฒิภาวะสูง สามารถนำลักษณะบุคลิกภาพที่ดีที่ยึดถือตนเองและยึดถือผู้อื่นมารวมเข้าด้วยกัน

2. การแบ่งประเภทผู้บริโภค ตามแบบ VALS2

ในปี ค.ศ.1989 SRI ได้พัฒนา VALS2 ขึ้นมาใหม่เพื่อให้เหมาะสมในการนำไปใช้ทางการตลาดมากขึ้น มุ่งเน้นการวัดทัศนคติและค่านิยม โดยใช้แนวความคิดของผู้บริโภคที่มีต่อการมองโลก แยกออกเป็น 3 แนวทาง คือ

(1) ยึดหลักถือหลักการ (Principle Oriented)

(2) การยึดถือสถานภาพ (Status Oriented)

(3) การยึดถือการกระทำ (Action Oriented) เป็นเกณฑ์ตามแนวนอน (Horizontal Dimension)

ส่วนเกณฑ์ตามแนวตั้ง (Vertical Dimension) จะใช้ทรัพยากรของผู้บริโภค (Consumers Resources) เป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ระดับทรัพยากรน้อยที่สุด (Least Resources) กับระดับทรัพยากรมากที่สุด (Most Resources)

SRI ได้อธิบายเกณฑ์ตามแนวนอน อันแสดงความคิดพื้นฐานของผู้บริโภคทั้ง 3 ลักษณะไว้ดังนี้

(1) พวกยึดถือหลักการ (Principle Oriented) ได้แก่ บุคคล (หรือผู้บริโภค) ที่ยึดถือความเชื่อและหลักการเป็นแนวทางกำหนดการตัดสินใจของคนมากกว่าที่จะให้ความรู้สึก เหตุการณ์หรือความพอใจเป็นเกณฑ์

(2) พวกยึดถือสถานภาพ (Status Oriented) ได้แก่ บุคคลที่ยึดถือการกระทำ ความเห็นชอบและความคิดเห็นของผู้อื่นที่มีต่อคนเป็นสำคัญหรือจะกระทำเพื่อให้ผู้อื่นชอบพอ

(3) พวกยึดถือการกระทำ (Action Oriented) ได้แก่ บุคคลที่ปรารถนาอยากกระทำกิจกรรมทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ต้องการมีประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่หลากหลายรวมทั้งต้องการเสี่ยงภัย

ส่วนเกณฑ์ตามแนวตั้งหรือมิติที่สอง คำว่า "ทรัพยากร" หรือ "Resource" ของบุคคลนั้นจะมีความหมายรวมถึงรายได้ การศึกษา ความเชื่อมั่นในตนเอง สุขภาพ ความกระหายอยากที่จะซื้อ (Enagemess To Buy) สถิติปัญหาและระดับกำลังความสามารถของตนเอง ทรัพยากรของบุคคลปกติแล้วจะเพิ่มขึ้นตั้งแต่วัยรุ่นผ่านเข้าสู่วัยกลางคนและหลังจากนั้นจะค่อนข้างคงที่ จนกระทั่งบุคคลนั้นเริ่มลดลงเมื่ออายุมากขึ้น

โดยใช้แนวความคิดทั้งตามแนวตั้งและแนวนอน จึงแบ่งประเภทของผู้บริโภค (ตลาด) ออกเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้สมหวังในชีวิต (Actualizer) กลุ่มนี้มี 8 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มที่มีความสำเร็จในชีวิต มีทรัพยากรมากที่สุด ยึดถือหลักการและการกระทำ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ได้รับการศึกษาสูงใช้ความเป็นเจ้าของสิ่งต่างๆ เพื่อแสดงแบบสไตล์ รสนิยม ลักษณะของตนเองและมีความสนใจรอบด้าน โดยเฉพาะปัญหาสังคม

2.2 กลุ่มผู้ประสบความสำเร็จ (Fulfillers) กลุ่มนี้มี 11 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยากรมาก ยึดถือหลักการเป็นผู้ใหญ่ มีความรับผิดชอบ เป็นผู้ได้รับการศึกษาอย่างดี มีความรู้กว้างขวาง พหุสูต มีอายุ (กึ่งหนึ่งมีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป) มีความสุขในครอบครัวและมีรายได้สูง

2.3 กลุ่มอนุรักษนิยม (Believers) กลุ่มนี้มี 16 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยากรน้อย ยึดถือหลักการ เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดของการแบ่งกลุ่มแบบ VALS2 กลุ่มนี้ได้รับการศึกษาน้อย มีความเชื่อฝังใจในหลักศีลธรรมจรรยาและต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

2.4 กลุ่มผู้สำเร็จในงานอาชีพ (Achievers) กลุ่มนี้มี 13 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยากรมาก ยึดถือสถานภาพ มุ่งงานที่ตนชอบและประสบความสำเร็จในงานอาชีพของตน มีหัวทางอนุรักษนิยมทั้งความเป็นอยู่และความคิดทางการเมือง ถือภาพลักษณ์ของตนเองเป็นสิ่งสำคัญ มักชอบซื้อผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีศักดิ์ศรี (Prestige Product and Service) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ ของตนต่อเพื่อนร่วมงานและได้รับคำยกย่องจากเพื่อนฝูง

2.5 กลุ่มมีความทะเยอทะยาน (Strivers) กลุ่มนี้มี 13 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยากรน้อย ยึดถือสถานภาพ ส่วนใหญ่เป็นพวกที่ทำงานในโรงงาน (Blue-Collar Backgrounds) มีความทะเยอทะยาน อยากที่จะประสบความสำเร็จเหมือนอย่างคนที่ตนเองคิดว่ามีความสำเร็จมากกว่าตน มีความสนใจในความคิดเห็นหรือความชอบของผู้อื่นที่มีต่อคน

2.6 กลุ่มชอบมีประสบการณ์ใหม่ ๆ (Experiencers) กลุ่มนี้มี 12 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยากรมาก ยึดถือการกระทำ เป็นคนหนุ่มสาว มีความกระตือรือร้น ชอบกีฬา ชอบออกกำลังกาย การเสี่ยงภัย และกิจกรรมทางสังคม ชอบแสวงหาความหลากหลายและความตื่นเต้น เป็นกลุ่มที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา เป็นผู้บริโภคที่ชอบซื้อสินค้า ชอบใช้รายได้ทางการซื้อเสื้อผ้า อาหารจำพวกฟาสต์ฟู้ด ดนตรี ภาพยนตร์ และวิดีโอ

2.7 กลุ่มนักปฏิบัติ (Makers) กลุ่มนี้มี 13 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มที่มีทรัพยากรน้อย ยึดถือการกระทำ เป็นนักปฏิบัติมีทักษะทางด้านการใช้มือทำงาน เช่น การสร้างบ้าน ซ่อมรถ เป็นผู้ช่วยตัวเองได้ มีหัวทางอนุรักษนิยมทางความเป็นอยู่ในครอบครัวและทางการเมือง ไม่สนใจในเรื่องเครื่องประดับนอกร่างกายมากนัก นอกจากการซื้อสิ่งของทางด้านเครื่องมือหรืออุปกรณ์ใช้งานต่าง ๆ

2.8 กลุ่มผู้ดิ้นรน (Strugglers) กลุ่มนี้มี 14 เปอร์เซนต์ เป็นกลุ่มยากจน การศึกษาต่ำ จึงมีชีวิตอยู่อย่างจำกัด จำเป็นต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอด มีทรัพยากรน้อยที่สุด ไม่มีความผูกพันทางสังคม มีอายุมาก (เฉลี่ย 61 ปี) สนใจเป็นห่วงเรื่องสุขภาพของตนเองและความปลอดภัย มีความระมัดระวังในเรื่องค่าใช้จ่าย แต่มีความภักดีต่อตราที่ชอบ ไม่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองว่ามีแนวคิดยึดถืออะไร

การแบ่งประเภทของผู้บริโภคหรือการแบ่งส่วนตลาดทั้งแบบ VALS 1 และ VALS 2 แม้ว่าจะเป็นการแบ่งของคนอเมริกัน แต่แนวคิดที่ได้จากการศึกษาเรื่องนี้สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัยตลาด แบ่งส่วนตลาดผู้บริโภคในประเทศไทย เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานการตลาด โดยเฉพาะการเลือกตลาดเป้าหมาย การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการหรือแบบการดำเนินชีวิตของกลุ่มเป้าหมาย การเลือกใช้สื่อโฆษณาให้เข้าถึง รวมทั้งการสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกันอีกด้วย (ดารา ที่ปะปาล. 2542 : 172-177)

4. แนวความคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมการบริโภค

ความหมายของวัฒนธรรม

อัมรา พงศาพิชญ์ (2533 : 1) ได้กล่าวว่า วัฒนธรรม คือ สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น กำหนดขึ้น มีใช้สิ่งที่มนุษย์ทำตามสัจพจน์ญาณ อาจเป็นการประดิษฐ์วัตถุสิ่งของขึ้นใช้ หรืออาจเป็นการกำหนดพฤติกรรมหรือความคิด ตลอดจนวิธีการหรือระบบการทำงาน

ธงชัย สันติวงษ์ (2535 : 188) ได้ให้ความหมายว่า วัฒนธรรม หมายถึง พฤติกรรมของคนใดคนหนึ่งซึ่งยึดถือหรือเป็นไปตามแบบอย่างของตัวบุคคลหรือของส่วนรวมในสังคมนั้นที่มีมาแต่อดีต

กล่าวคือ ในอดีตเริ่มต้นจากการสั่งสอนในวัยเด็ก (โดยพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ ครูบาอาจารย์ ฯลฯ) เช่น มีการให้รางวัล กล่าวชมและการลงโทษตักเตือน (Rewards And Punishments) จะมีผลต่อการบังคับในแบบลักษณะท่าทางของเด็ก เป็นไปในลักษณะเดียวกันกับผู้สั่งสอนเหล่านั้น ขณะเดียวกันบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมซึ่งต่างก็มีเป้าหมายต่าง ๆ ร่วมกันและมีค่านิยมที่เหมือนกันนั่นเอง จะประพฤติตนเป็นไปตามแบบอย่างของสังคมเหล่านั้น

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539 : 315) ได้ให้ความหมายว่า วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง ผลรวมของการเรียนรู้ (Learning) ความเชื่อถือ (Beliefs) ค่านิยม (Values) และขนบธรรมเนียมประเพณี (Customs) ซึ่งกำหนดพฤติกรรมของผู้บริโภคในสังคมใดสังคมหนึ่งหรือหมายถึง ส่วนรวมทั้งหมดซึ่งประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ความเชื่อ (Beliefs) ศิลปะ (Art) ศีลธรรม (Moral) กฎหมาย (Law) ขนบธรรมเนียมประเพณี (Customs) ความสามารถ (Capacity) และอุปนิสัย (Habit) ของมนุษย์ซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม

เสรี วงษ์มณฑา (2542 : 171) ให้ความหมายว่า วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง แนวทางการดำเนินชีวิตที่สมาชิกของสังคมใดสังคมหนึ่งยอมรับและยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้สังคมเจริญงอกงาม

ลักษณะของวัฒนธรรม

ลักษณะของวัฒนธรรม มีดังนี้ (เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 171-175)

1. วัฒนธรรมเป็นค่านิยมในสังคมด้วยมือที่ไม่อาจมองเห็นได้ (The Hand of Culture Is Invisible) การที่คนเราเติบโตขึ้นมาในสังคมนั้นย่อมถูกหล่อหลอมโดยวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ โลกทัศน์ ตลอดจนค่านิยม ทำให้เกิดเอกลักษณ์ของพฤติกรรมของคนในสังคมนั้น

2. วัฒนธรรมเป็นสิ่งบ่งชี้ความต้องการของมนุษย์ในสังคม (Culture Specified Social Needs) การที่คนเราเติบโตในสังคมใดสังคมหนึ่งย่อมต้องเรียนรู้ความต้องการของคนในสังคมนั้น ทำให้คนในสังคมสามารถกำหนดความทะเยอทะยานว่าอยากเป็นอะไร อยากได้อะไร ซึ่งความต้องการด้านต่าง ๆ ของคนในสังคมในแต่ละวัฒนธรรมจะมีความแตกต่างกันไป

3. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เราเรียนรู้ได้ (Culture Is Learned) วัฒนธรรมไม่ใช่สิ่งที่เรามีอยู่กับตัวเราตั้งแต่เกิดแต่เป็นสิ่งที่เราค่อย ๆ เรียนรู้จากการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เราเรียนรู้วัฒนธรรมได้ด้วยวิธีการต่อไปนี้

3.1 การถูกสั่งสอนโดยตรง (Enculturation) บางเรื่องเราจะถูกสอนโดยตรง เช่น เจอผู้ใหญ่ต้องไหว้ เวลาเดินผ่านผู้ใหญ่ต้องก้มหลัง เป็นต้น

3.2 เก็บสะสมจากการได้เห็นตัวอย่างในสังคม (Acculturation) บางอย่างก็ไม่มีคนสอนเรา แต่เราก็เรียนรู้จากการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมและมองเห็นว่าอะไรคือวิถีชีวิตที่ควรจะทำ

3.3 ภาษา (Language) ในภาษานั้นจะมีภาพสะท้อนของวัฒนธรรมอยู่มาก เพราะแต่ละท้องถิ่นการใช้ภาษาจะแตกต่างกัน เช่น ภาษาเหนือ ภาษากลาง ภาษาอีสานและภาษาไทย จะมีการใช้คำและพูดออกเสียงที่ไม่เหมือนกัน เป็นต้น

3.4 สัญลักษณ์ต่าง ๆ (Symbols) การเรียนรู้สัญลักษณ์จะต่างกันไปในแต่ละประเทศ เช่น ประเทศไทยจะเอาสีธงชาติไปใช้เป็นอาภรณ์ส่วนล่างไม่ได้เพราะถือว่าไม่ให้ความเคารพ แต่สำหรับชาวยุโรปและชาวอเมริกันจะไม่ถือในเรื่องนี้ เป็นต้น

4. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คนในสังคมปฏิบัติตามกัน (Culture Is Shared) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่คนส่วนใหญ่ในสังคมนั้น ๆ ยอมรับและยึดถือเป็นแนวทางของการดำเนินชีวิตร่วมกัน

5. วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลง (Culture Is Dynamic) หมายความว่าวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ของสังคม ตามความเคลื่อนไหวของบุคคล และตามสภาพแวดล้อมของโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

องค์ประกอบของวัฒนธรรม

องค์ประกอบของวัฒนธรรม (Components Of Culture) มีดังนี้

1. วิสัยทัศน์อันสุนทรีย์ (Rhetorical Vision) คือภาพไกลเบื้องหน้า เป็นสิ่งที่ปรารถนาให้สังคมของเราเป็น

2. เรื่องราวและตำนาน (Stories and Legends) ทุกสังคมจะมีเรื่องราวและตำนานที่เล่าขานกันมาและเรื่องที่เล่าและตำนานเหล่านั้นก็จะส่งผลทำให้เกิดเป็นวัฒนธรรม

3. ความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคม (Relationship) ในแต่ละสังคมบุคคลมีความสัมพันธ์ที่ต่างกันไปออกไป เช่น ในสังคมไทยมีการนับญาติกันอย่างกว้างขวาง เราเรียกผู้ใหญ่ด้วยการใช้คำ นับญาตินำหน้า เช่น พี่ ป้า น้า อา เป็นต้น

4. ภาษา (Language) ภาษาจะแฝงวัฒนธรรมความเป็นอยู่ในแต่ละท้องถิ่นเอาไว้เสมอและภาษายังแสดงความเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของวัฒนธรรมด้วย

5. วัตถุประพจน์เครื่องใช้ (Artifacts) ในแต่ละวัฒนธรรมจะมีการใช้วัตถุประพจน์เครื่องใช้ที่ต่างกัน เช่น วัตถุประพจน์ที่ใช้ในการบริโภคอาหาร อวรุท เครื่องแต่งกาย เป็นต้น

6. แก่นสารของสังคม (Theme) ในแต่ละวัฒนธรรมนั้นสามารถที่จะมีแก่นสารแตกต่างกันออกไป เช่น ประเทศไทยยึดมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ คนจีนจะยึดถือฟ้าดิน เป็นต้น

7. กิริยามารยาท (Manners) ในแต่ละวัฒนธรรมจะมีกิริยา ท่าทางที่แตกต่างกันออกไป เช่น ประเทศไทยจะพูดจาอ่อนหวาน ให้ความเคารพผู้ใหญ่

8. ประเพณีและพิธีกรรม (Rites) ทุกสังคมจะมีประเพณีที่สมาชิกในสังคมยึดถือปฏิบัติร่วมกันและแต่ละสังคมจะมีความเชื่อและการปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไป

9. ธรรมเนียมปฏิบัติ (Rituals) ในแต่ละสังคมตั้งแต่เล็กจนโตจะต้องผ่านกระบวนการและธรรมเนียมปฏิบัติมากมาย ซึ่งในแต่ละสังคมก็จะมีธรรมเนียมปฏิบัติที่แตกต่างกันไป

10. หลักคิด (Ideology) นอกเหนือจากสิ่งที่มองเห็นได้แล้ว เรื่องของความคิดก็เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ซึ่งในแต่ละสังคมจะมีการแสดงออกพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของตัวเอง

วัฒนธรรมและค่านิยมในสังคม

วัฒนธรรมและค่านิยมในสังคม (Culture and Social Values) วัฒนธรรมจะเป็นตัวกำหนดค่านิยมในสังคมในหลาย ๆ ประเด็นดังต่อไปนี้

1. ครอบครัว (Family) วัฒนธรรมจะกำหนดบทบาทของคนในสังคมและความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคม
2. บทบาทของคนในแต่ละวัย (Age Group Focus) วัฒนธรรมของแต่ละสังคมจะเป็นตัวกำหนดว่า เด็ก หนุ่มสาวตลอดจนผู้สูงอายุสามารถทำอะไรได้บ้างจึงจะเหมาะสมกับวัยของตนเองถ้าทำแตกต่างไปถือว่าไปไม่เหมาะสม
3. ลักษณะของรูปร่าง (Body Figure) บางวัฒนธรรมอ้วนจะดูดี จะดูสวย บางวัฒนธรรมต้องผอมจึงจะดูสวย
4. การใช้วัสดุสิ่งของ (Materials) วัฒนธรรมจะเป็นตัวกำหนดว่าเราใช้วัสดุสิ่งของอะไรบ้างเพื่อดำรงชีพ
5. มาตรฐานแห่งสุนทรีย์ (Orientation Towards Aesthetics) คนเราที่อยู่ต่างวัฒนธรรมจะมองว่าอะไรสวยหรือไม่สวยแตกต่างกัน

6. ความเป็นพหุนิยม (Pluralism) หมายถึง การยอมรับความแตกต่างระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมทำให้เกิดวัฒนธรรมย่อยหรือวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่ม

7. ความทะเยอทะยาน (Aspiration) วัฒนธรรมจะมีผลต่อความปรารถนาของคนว่าต้องการที่จะเป็นอะไร ต้องการอะไรเป็นเป้าหมายของชีวิต

8. รูปแบบการดำเนินชีวิตและมารยาทสังคม (Ways of Livings, Including Social Manners) วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดว่าในแต่ละวันตั้งแต่เช้าจนค่ำเราจะใช้ชีวิตอย่างไร

9. มาตรฐาน (Standards) วัฒนธรรมจะเป็นตัวกำหนดมาตรฐานว่าอะไรดี อะไรเลว อะไรใช้ได้ อะไรใช้ไม่ได้ อะไรสะอาด อะไรสกปรก อะไรมีคุณธรรม อะไรไม่มีคุณธรรม สิ่งเหล่านี้จะแตกต่างกันไปในแต่ละสังคม

5. แนวความคิดเกี่ยวกับค่านิยม

ค่านิยม หรือ คุณค่า (Value)) เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (2530 : 411-412) ให้ความหมายว่า ค่านิยม (Value) คือวิสัยความสามารถของสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ตาม ซึ่งเชื่อว่าสนองความปรารถนาของมนุษย์ได้ หรือคุณสมบัติของสิ่งใดก็ตามซึ่งทำให้สิ่งนั้นเป็นประโยชน์น่าสนใจแก่บุคคลหรือ กลุ่มค่านี้นอกจากคำว่า อรรถประโยชน์ (Utility) เพราะขึ้นอยู่กับความเชื่อของมนุษย์ของอย่างหนึ่งซึ่งโดยเนื้อแท้ไม่มีอรรถประโยชน์อย่างใดเลย อาจเป็นที่ยอมรับว่ามีค่าสูงส่งได้เพราะมนุษย์เชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นอรรถประโยชน์กับตน นอกจากนี้ของอย่างเดียวกัน อาจมีค่าสำหรับแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน เราจึงไม่สามารถวัดออกมาได้แน่นอนว่าของนั้นมีค่าอย่างไร ในทางสังคมวิทยาใช้คำว่า “คุณค่า” หรือ “ค่านิยม” ให้หมายถึงสิ่งที่บุคคลยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง

ก๊อ สวัสดิ์พานิช (2518 : 46) ได้กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึง ความคิด พฤติกรรมและสิ่งอื่นที่คนในสังคมใดสังคมหนึ่งว่ามีคุณค่า จึงยอมรับมาปฏิบัติและหวงแหนไว้ระยะหนึ่ง ค่านิยมมักเปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัยและความคิดเห็นของคนในสังคม

พนัส หันนาคินทร์ (2520 : 18) ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยมหมายถึง การยอมรับนับถือและพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่ตนหรือกลุ่มคนที่มีอยู่ต่อสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นวัตถุ มนุษย์ สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ รวมทั้งการกระทำในด้านเศรษฐกิจ สังคม จริยธรรมและสุนทรียภาพ ทั้งนี้โดยได้ทำการประเมินจากทัศนคติโดยที่ตัวรอบคอบและในบางครั้งค่านิยมอาจเรียกได้อีกชื่อหนึ่งว่า ระบบความชอบพิเศษ (Preference System) ซึ่งหมายถึง แนวคิดที่ว่าอะไรน่าประพฤติปฏิบัติมากกว่าอย่างอื่น ดังนั้นค่านิยมจึงมักจะสอดคล้องกับพฤติกรรมของบุคคล เพราะตามปกติแล้วบุคคลย่อมกระทำการต่าง ๆ ไปตามสิ่งที่ตนเห็นควรและน่ากระทำ

เพ็ญแข ประจวบจันทน์และอ้อมเดือน สดมณี (2529 : 14) กล่าวว่า ค่านิยม หมายถึงความรู้สึกรวมที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งการที่บุคคลมีค่านิยมในเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้นแสดงถึงความรู้สึก ความพอใจ ทัศนคติ และความต้องการ ที่บุคคลมีต่อเรื่องนั้นและความพร้อมที่จะแสดงออกเพื่อสนองต่อค่านิยมนั้น บุคคลจะขัดขวางและต่อต้านการกระทำที่ขัดต่อค่านิยมที่เขาถืออยู่ ค่านิยมจัดได้ว่าเป็นแหล่งที่มาของพฤติกรรมของบุคคลทั้งทางด้านลบและด้านบวก

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539 : 324) ให้ความหมายไว้ว่า ค่านิยม (Value) หรือค่านิยมในวัฒนธรรม (Cultural Value) หมายถึง ลักษณะด้านสังคมซึ่งมีความเชื่อถือ (Beliefs) กันอย่างกว้างขวางหรือหมายถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อถือ ซึ่งเป็นแนวทางในการพิจารณาพฤติกรรมที่เหมาะสมโดยมีการยอมรับอย่างแพร่หลายจากสมาชิกของสังคม

เฟเธอร์ (Feather. 1975 : 4-5) กล่าวว่า ค่านิยมเป็นความเชื่อที่มีลักษณะยืนยง เป็นแนวทางในการประพฤติหรือเป้าหมายในการดำรงชีวิต เป็นสิ่งที่ตนเองหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบและสมควรจะยึดถือปฏิบัติ

ครุฑฟิลด์ (Crutchfield. 1966 : 102) ให้ความหมายของ ค่านิยม คือ สิ่งที่บุคคลหรือสมาชิกในสังคมยึดถือและยอมรับเขาเป็นเป้าหมายมาตรฐานและอุดมคติในชีวิตของตน ค่านิยมยังสามารถเปลี่ยนจุดหมายในชีวิตของบุคคลได้ด้วย เพราะค่านิยมเป็นความเชื่อเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ดีที่ชอบ สิ่งที่ไม่ดีหรือไม่ชอบ

จากความหมายและคำจำกัดความของค่านิยมดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่า ค่านิยม คือ สิ่งที่บุคคลยึดมั่นในจิตใจเพื่อช่วยตัดสินใจในการเลือกที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลเลือกสรรว่าดี มีความหมายสำหรับตน ซึ่งบุคคลได้ยึดเป็นแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตเพื่อให้บรรลุจุดหมายของตนเองหรือสังคม ค่านิยมจึงมีการแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมทั้งทางร่างกาย วาจาและใจของบุคคลหรือของสังคมนั้น ๆ

ลักษณะของค่านิยม

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523 : 2) อธิบายไว้ว่า ค่านิยมจัดเป็นค่านิยมเชิงภาวะสันนิษฐานเพราะไม่สามารถสังเกตหรือวัดได้โดยตรงอย่างชัดเจนเหมือนพฤติกรรมประเภทอื่น การจัดลักษณะของค่านิยมจึงพิจารณาโดยอาศัยการประเมินที่สลับซับซ้อนและสรุปสันนิษฐาน (Inference) จากการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การเลือกของบุคคลหรือพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจสรุปประเด็นสำคัญในการอธิบายลักษณะของค่านิยมได้ดังต่อไปนี้คือ

1. ค่านิยมเกิดจากการเรียนรู้ มิใช่มีติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ค่านิยมเป็นระบบของพฤติกรรมที่มีองค์ประกอบ 3 อย่างคือ

2.1 ปัญญา (Cognitive Component) ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด บุคคลต้องได้เคยมีความรู้ มีประสบการณ์หรือได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเร้านั้นก่อนจึงจะเกิดค่านิยมขึ้นได้

2.2 อารมณ์ (Affective Component) ซึ่งประกอบด้วยความรู้สึกพอใจ ไม่พอใจ ชอบ ไม่ชอบ ชื่นชม รังเกียจ เป็นต้น

2.3 การแสดงพฤติกรรม (Behavioral Component) คือ แนวโน้มหรือท่าทีที่จะเลือกตอบสนองในแง่ของการยอมรับหรือไม่ยอมรับ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เต็มใจทำหรือไม่เต็มใจทำ เป็นต้น

ค่านิยมของบุคคลจะมีองค์ประกอบทั้งสามประการนี้อยู่เสมอ แต่อาจจะเป็นสัดส่วนหรือน้ำหนักแตกต่างกันไป ค่านิยมบางอย่างอาจเกิดจากความรู้ ความเข้าใจเป็นหลัก มีอารมณ์อยู่เป็นส่วนน้อยและค่านิยมบางอย่าง อาจเกิดขึ้นจากประสบการณ์ด้านอารมณ์รุนแรงมากกว่าความรู้ ถ้าองค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจหรืออารมณ์เปลี่ยนแปลงไปย่อมมีผลในแนวโน้มหรือท่าทีของการแสดงพฤติกรรมที่ออกมาเปลี่ยนแปลงไปด้วย

เสถียรพงษ์ วรรณปก (2524 : 1) กล่าวว่า ลักษณะของค่านิยมควรมีลักษณะ 6 ประการ คือ

1. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นเลือกอย่างอิสระ เสรี ไม่มีใครบังคับให้เลือก
2. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้น เลือกจากตัวเลือกหลายตัว มิใช่ยอมรับจากสิ่งที่มีอยู่เพียงสิ่งเดียว
3. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้น เลือกจากตัวเลือกหลังจากได้พิจารณาถึงผลที่จะตามมาภายหลัง
4. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นถนอมและเกื้อหนุนมีความภูมิใจในสิ่งที่ตนเลือก
5. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้น ยอมรับอย่างเปิดเผย ยินดีที่จะยอมรับและบอกกล่าว สนับสนุนสิ่งนั้น
6. เป็นค่านิยมที่บุคคลนั้นยึดถือปฏิบัติซ้ำบ่อย ๆ มิใช่ปฏิบัติเพียงครั้งเดียว

ค่านิยมจะเกี่ยวข้องกับวิธีการปฏิบัติซึ่งเป็น ค่านิยมในการใช้เครื่องมือ (Instructional Value) และเป็นค่านิยมที่เกี่ยวกับจุดหมายในชีวิต (Terminal Value) แต่ละคนมีความเชื่อที่ว่าชีวิตอยู่ พฤติกรรมในสังคมนั้นเป็นที่ยอมรับ สิ่งที่ดีจัดว่าเป็นค่านิยมของสังคมนั้นต้องมีลักษณะดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2539 : 325)

1. เป็นสิ่งที่สมาชิกยอมรับอย่างกว้างขวาง
2. สมาชิกยึดถือค่านิยมนั้นมานาน
3. การยึดถือนั้นได้มีการทำอย่างจริงจัง
4. ฐานะทางสังคมของสมาชิกในกลุ่มเป็นที่ยอมรับ

องค์ประกอบค่านิยมด้านพื้นฐาน

ค่านิยมกำหนดโดยลักษณะด้านวัฒนธรรมมีการเรียนรู้จากกิจกรรมระหว่างกันของสังคม เริ่มจากครอบครัว เพื่อน ค่านิยมจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภคมมากขึ้น แม้ว่าสถานการณ์เฉพาะอย่างมีการกระทำที่แตกต่างกัน แต่

ส่วนรวมแล้วพฤติกรรมผู้บริโภคในวัฒนธรรมเดียวกันจะคล้ายคลึงกันไม่ว่าจะเป็นด้านรสนิยม วิธีการเลือกซื้อสินค้า และอื่น ๆ โดยค่านิยมมีโครงสร้างพื้นฐานที่ประกอบไปด้วย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2539 : 325-333)

1. ความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualism) บุคคลต้องการความมีอิสระหรือความเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง
2. ความเท่าเทียมกัน (Equality) ทางด้านการดำรงชีวิต ความมีอิสระ การแสวงหาความสุข โอกาสที่จะอยู่รอดในสังคมและได้รับรางวัลด้านเศรษฐกิจ
3. กิจกรรม (Activity) จะเกี่ยวกับรูปแบบการดำรงชีวิตของบุคคล (Lifestyle) ประกอบด้วย กิจกรรม (Activities) ความสนใจ (Interests) และความคิดเห็นต่าง ๆ (Opinions) ซึ่งจะมีผลกระทบทั้งด้านพอใจและไม่พอใจต่อการบริโภคต่าง ๆ
4. ความก้าวหน้า (Progress) เป็นความเชื่อถือว่าบุคคลต้องปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นตลอดเวลาโดยยึดหลักว่าพรุ่งนี้จะต้องดีกว่าวันนี้ คนส่วนใหญ่เชื่อว่าการยอมรับในสังคมและการประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของบุคคล
5. ความมีประสิทธิภาพและความสะดวกในการใช้ (Efficiency and Practically) การค้นหาวิธีการที่ดีขึ้นกว่าเดิม โดยคำนึงถึงความประหยัดและความสะดวกสบายในการใช้
6. การจัดการกับสิ่งแวดล้อม (Mastery Over the Environment) ค่านิยมในการที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั้งหลายไม่ว่าจะเป็นอากาศ น้ำ ป่าไม้ สัตว์ป่า น้ำตก ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ฯลฯ
7. การมุ่งความสำคัญที่ศาสนาและศีลธรรม (Religious and Moral Orientation) การกระทำความดี ละเว้นความชั่ว การมีจรรยาบรรณหรือไม่มีจรรยาบรรณ ข้อห้ามปฏิบัติ หรือข้อควรปฏิบัติต่าง ๆ ค่านิยมเหล่านี้ถือว่าเป็นลักษณะของมนุษยชาติซึ่งจะเกี่ยวข้องกับรูปแบบการดำรงชีวิต
8. ความเป็นมนุษย์ (Humanitarianism) การคำนึงถึงบุคคลอื่น โดยเฉพาะบุคคลที่ด้อยกว่า
9. ความเป็นหนุ่มสาว Youth Fullness) เป็นกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงในค่านิยมของวัฒนธรรมมากที่สุด ซึ่งเป็นลักษณะทางด้านจิตใจซึ่งมีความต้องการความเป็นหนุ่มสาว ต้องการให้คนมองว่าไม่แก่เท่าอายุ
10. ค่านิยมด้านวัตถุ (Materialism) เป็นค่านิยมที่ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (Quality of Life)
11. ลัทธิเอาอย่างกัน (Conformity) ค่านิยมนี้จะเกี่ยวข้องกับขอบเขตที่แต่ละบุคคลยอมรับทัศนคติหรือ พฤติกรรมซึ่งสอดคล้องกับบรรทัดฐานของกลุ่มที่เป็นอยู่หรือต้องการจะเป็น ซึ่งบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกันภายในสังคมจะมีการเลียนแบบซึ่งกันและกัน
12. ค่านิยมด้านเสรีภาพ (Freedom) เป็นค่านิยมที่มีต่อความเป็นประชาธิปไตยทางด้านต่าง ๆ เช่น เสรีภาพด้านการพูด (Freedom of Speech) เสรีภาพด้านการแสดงออก (Freedom of Expression) เสรีภาพในการนับถือศาสนา (Freedom of Worship) เสรีภาพด้านการเลือกซื้อ (Freedom of Choice)
13. ความมีรูปร่างและสุขภาพดี (Fitness and Health) ค่านิยมเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะที่ได้สัดส่วนและสุขภาพดีจะนำไปสู่ความต้องการผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ
14. ความสำเร็จและความมีชื่อเสียง (Achievement and Success) ค่านิยมของบุคคลด้านความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในเรื่องของความมีชื่อเสียง (Success) และต้องการมีฐานะการเงินที่มั่นคง

ประเภทของค่านิยม

นักปรัชญา นักจิตวิทยาและนักวิชาการที่ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับค่านิยม ได้แบ่งประเภทของค่านิยมออกเป็นหลายชนิดแตกต่างกันดังนี้

พัทธา สายหู (2516 : 101-110) ได้แบ่งค่านิยมออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ค่านิยมส่วนตัวหรือเฉพาะบุคคล (Personal Value) เช่น การพึ่งตนเอง การถือประโยชน์ส่วนตัว เป็นต้น
2. ค่านิยมกลุ่มหรือเฉพาะกลุ่ม (Group Value) การสานประโยชน์กับกลุ่ม การเคารพมติในกลุ่ม
3. ค่านิยมของคนในสังคมหรือค่านิยมรวม (Social Value) เช่น การรักษาระเบียบวินัย การเคารพผู้อื่น

สาโรช บัวศรี (2525 : 10-11) ได้แบ่งค่านิยมไว้ 2 ประเภท คือ

1. ค่านิยมพื้นฐาน (Basic Value) ประกอบด้วยค่านิยมดังต่อไปนี้
 - 1.1 ศีลธรรม (Moral Value)
 - 1.2 คุณธรรม (Ethical Value)
 - 1.3 ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม (Cultural Value)
 - 1.4 กฎหมาย (Legal Value)
2. ค่านิยมวิชาชีพ (Professional Value)
 - 2.1 อุทิศการณ์ในวิชาชีพของตน
 - 2.2 วินัยของวิชาชีพของตน
 - 2.3 มารยาทของวิชาชีพของตน
 - 2.4 พระราชบัญญัติเกี่ยวกับวิชาชีพโดยตรง

เพ็ญแข ประจันปัจจนิกและอ้อมเดือน สดมณี (2529 : 14) ได้สรุปประเภทของค่านิยมไว้ 2 ประเภทคือ

1. ค่านิยมทางวัตถุ หมายถึง ค่านิยมที่จัดได้ว่าเป็นค่านิยมของบุคคลในสังคมพัฒนา เช่น นิยมความขยันหมั่นเพียร การพึ่งตนเอง การมีเหตุผล การแข่งขันต่อสู้ ความสามารถส่วนตัวของบุคคล เป็นต้น บุคคลในสังคมพัฒนาถือว่ามีความหมายเหล่านี้ในระดับสูง บุคคลในสังคมด้อยพัฒนามีค่านิยมเหล่านี้อยู่ในระดับต่ำและบุคคลในสังคมกำลังพัฒนามีการยอมรับค่านิยมเหล่านี้มากขึ้น
2. ค่านิยมทางระเบียบประเพณี หมายถึง ค่านิยมที่เป็นค่านิยมดั้งเดิมของสังคมใดสังคมหนึ่งเป็นค่านิยมที่เป็นหลัก ในการดำเนินชีวิตของบุคคลนั้นและใช้เป็นสิ่งควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในสังคมด้วย ค่านิยมทางระเบียบประเพณีอาจมาจากศาสนาหรือจากจารีตสังคมสร้างขึ้น ค่านิยมทางการเมือง ประเพณีมีความสำคัญต่อทั้งบุคคลและสังคมมีการปลูกฝังให้ยอมรับและบังคับให้มีการปฏิบัติตามด้วย

ฟินิกซ์ (อำนาจ นักรักษ์สันธิ์. 2531 : 21 ; อ้างอิงจาก Phenix. 1959 : 549-551) ได้แบ่งค่านิยมออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. ค่านิยมทางวัตถุ (Material Values) เป็นค่านิยมที่เกี่ยวกับความจำเป็นทางด้านร่างกายของชีวิตมนุษย์ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่มและที่อยู่อาศัย เป็นต้น
2. ค่านิยมทางสังคม (Social Values) เป็นค่านิยมที่ช่วยให้เกิดความรัก ความผูกพันและความต้องการของบุคคล
3. ค่านิยมทางความจริง (Truth Values) เป็นค่านิยมที่มีความสำคัญมาก สำหรับผู้ต้องการความรู้และนักวิทยาศาสตร์ ซึ่งต้องการค้นคว้าหากฎแห่งธรรมชาติ

4. ค่านิยมทางจริยธรรม (Moral Values) เป็นค่านิยมที่ทำให้เกิดความรับผิดชอบชั่วดี
5. ค่านิยมทางสุนทรียะ (Esthetic Values) เป็นความซาบซึ้งในความดีความงามของสิ่งต่าง ๆ
6. ค่านิยมทางศาสนา (Religious Values) เป็นค่านิยมเกี่ยวกับความปรารถนา ความสมบูรณ์ของชีวิต

รวมทั้งความรักและการบูชาของศาสนา

6. แนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อ

ความหมายของความเชื่อ

ความเชื่อเป็นความนึกคิด หรือความเข้าใจของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างความเชื่อดั้งเดิมของสังคมกับความเชื่อทางศาสนาและความรู้ด้านอื่น ๆ ซึ่งอาจจะมีเหตุผลหรือไม่มีเหตุผลก็ได้และเป็นเหตุให้เกิดความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติตามแนวคิดและความเข้าใจนั้น ความเชื่อจึงเป็นสิ่งที่มอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ดังที่นักวิชาการได้เสนอแนวความคิดและความหมายเกี่ยวกับความเชื่อไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (ราชบัณฑิตยสถาน 2530 : 779) ได้ให้ความหมายของคำว่า "ศรัทธา" ไว้ว่า หมายถึง ความเชื่อ ความเลื่อมใส

พระธรรมปิฎก (2541 : 43-44) ได้กล่าวว่า "ศรัทธา" คือ ความเชื่อ ความซาบซึ้งไม่ใช่ความรู้ แต่อาจเป็นทางเชื่อมต่อไปสู่ความรู้ได้เพราะศรัทธามีลักษณะเป็นการยอมรับความรู้อื่น ผากความไว้วางใจในปัญญาของผู้อื่น บอมนั่งและอาศัยความรู้ผู้อื่น ถ้าผู้มีศรัทธารู้จักคิดรู้จักใช้ปัญญาของตนเป็นทุนประกอบไปด้วยศรัทธานั้นก็สามารถนำไปสู่ความเจริญปัญญาและการรู้ความจริงได้ แต่ถ้าเชื่ออย่างงมงาย คือไม่รู้จักคิด ไม่ใช่ปัญญาของตนเลยและผู้อื่นหรือแหล่งความรู้นั้นไม่มีความรู้จริง ผลอาจกลับตรงกันข้ามนำไปสู่ความหลงผิดห่างไกลจากความรู้ยิ่งขึ้น

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539 : 335) ให้ความหมายว่า ความเชื่อ (Beliefs) หมายถึง ความคิดที่เป็นที่ยอมรับและยึดถือ ซึ่งอาจเป็นความคิดที่เป็นสากลหรือเป็นที่ยอมรับของบางกลุ่ม

สถาพร ศรีสังข์ (2533 : 16) ให้ความหมายของความเชื่อไว้ว่า ความเชื่อ หมายถึง การยอมรับข้อเสนออย่างใดอย่างหนึ่งว่าเป็นความจริง การยอมรับนี้อาจเกิดจากสติปัญญา เหตุผลหรือศรัทธา โดยไม่ต้องมีเหตุผลใด ๆ รองรับก็ได้

ชะลอ บุญช่วย (2532 : 17) กล่าวว่า ความเชื่อ หมายถึง การยอมรับที่แสดงถึงความจงรักภักดี ความศรัทธา และการยอมรับในอำนาจเร้นลับอื่น ๆ

สุนทร สุรวาทกุล (2521 : 9) ได้ให้ความหมายว่า ความเชื่อ หมายถึงการยอมรับข้อเสนออย่างใดอย่างหนึ่งว่าเป็นความจริง การยอมรับเช่นนี้อาจจะเกิดขึ้นได้จากสติปัญญา เหตุผลหรือศรัทธาโดยไม่มีเหตุผลก็ได้

ธวัช ปุณโณทก (2530 : 350) ให้ความหมายไว้ว่า ความเชื่อ คือ การยอมรับอันเกิดอยู่ในจิตสำนึกของมนุษย์ต่อพลังอำนาจเหนือธรรมชาติที่เป็นผลดีหรือผลร้ายต่อมนุษย์ แม้ว่าพลังอำนาจเหนือธรรมชาติเหล่านี้ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริง แต่มนุษย์ในสังคมหนึ่งยอมรับและให้ความเคารพยำเกรง

ทัศนีย์ ทานตวนิช (2523 : 4) กล่าวว่า ความเชื่อ คือการยอมรับนับถือว่าเป็นความจริงหรือมีอยู่จริง การยอมรับหรือการยึดมั่นนี้อาจมีหลักฐานเพียงพอ ที่จะพิสูจน์ได้หรืออาจไม่มีหลักฐานที่จะพิสูจน์สิ่งนั้นให้เห็นจริงได้

จากความหมายของความเชื่อดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความเชื่อ หมายถึง การยอมรับนับถือ เชื่อมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งการยอมรับอาจเกิดขึ้นจากสติปัญญา เหตุผล การพบเห็นด้วยตนเอง การบอกเล่า การคิดขึ้นมาเอง ความเคยชิน การปลูกฝังหรือศรัทธาโดยปราศจากเหตุผลหรือต้องพิสูจน์ใด ๆ ที่เป็นแนวทางในการตัดสินใจเชื่อปฏิบัติ และ

ละเว้น การปฏิบัติสิ่งใด ๆ โดยมีอิทธิพลเหนือจิตใจของบุคคลและมีการปฏิบัติสืบต่อกันมาจนเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์

ประเภทของความเชื่อ

สุริวงค์ พงศ์ไพบุลย์ (2529 : 184-185) ได้กล่าวถึงความเชื่อของชาวไทย โดยจำแนกตามมูลฐานที่เกิดไว้

4 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ความเชื่อเกี่ยวกับลัทธิและศาสนา
2. ความเชื่อทางไสยศาสตร์
3. ความเชื่อเกี่ยวกับจริยวัตร
4. ความเชื่อเกี่ยวกับยากลางบ้านและการปิดเป่ารักษาไข้

ความเชื่อ 4 ประเภทนี้อาจผสมผสานอยู่ในเรื่องเดียวกันมากกว่า 1 ประเภท เช่น ความเชื่ออันสืบเนื่องมาจากศาสนาอาจมีความเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์ปนอยู่ด้วยหรือความเชื่อเกี่ยวกับยากลางบ้านมีความเชื่อเกี่ยวกับลัทธินิยมดั้งเดิมและไสยศาสตร์ปนอยู่ด้วย

เสาวลักษณ์ อนันตศาสน์ (2528 : 73) ได้จัดแบ่งความเชื่อไว้ 12 กลุ่มดังนี้

1. ความเชื่อเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ
2. ความเชื่อเกี่ยวกับยากลางบ้าน
3. ความเชื่อโชคลาง
4. ความเชื่อเกี่ยวกับฤกษ์ ยาม นิमित ผืน
5. ความเชื่อทางไสยศาสตร์
6. ความเชื่อลักษณะของคนและสัตว์
7. ความเชื่ออันเนื่องมาจากศาสนา
8. ความเชื่อเกี่ยวกับการทำมาหากินและอาชีพ
9. ความเชื่อเกี่ยวกับประเพณี
10. ความเชื่อเรื่องเคล็ดและการแก้เคล็ด
11. ความเชื่อเกี่ยวกับนรก สวรรค์ ชาติ ภพ
12. ความเชื่อเกี่ยวกับเลขดี เลขร้าย วันดี วันร้าย ฯลฯ

ภิญโญ จิตต์ธรรม (2818 : 190) ได้แบ่งประเภทของความเชื่อออกเป็น 15 หมวดใหญ่ ๆ ดังนี้

1. การเกิด การตาย
2. โชคร้าย โชคดี ลางบอกเหตุร้าย เหตุดี
3. ความฝันและการทำนายฝัน
4. ฤกษ์ - ยาม
5. เวทมนต์คาถา เครื่องรางของขลัง เสน่ห์และไสยศาสตร์อื่น ๆ
6. สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เช่น เทวดา เทพารักษ์ เจ้าพ่อ เจ้าที่ เจ้าแม่ อมนุษย์ต่าง ๆ เช่น ผี ยักษ์ เปเรต

ผีเสื้อสมุทร เวือก ฯลฯ

7. เคล็ดและการแก้เคล็ดต่าง ๆ

8. มงคลและอัปมงคล
9. การดูแลลักษณะดี – ชั่วของสัตว์
10. ความเชื่อเกี่ยวกับจำนวนนับ
11. ความเชื่อเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ
12. ความเชื่อเกี่ยวกับยากลางบ้าน
13. ความเชื่อนรก สวรรค์ ชาติ ภพใหม่
14. ความเชื่อเกี่ยวกับอาชีพ
15. ความเชื่อเบ็ดเตล็ด

จรัส พยัคฆราชศักดิ์ (ม.ป.ป. : 35) แบ่งความเชื่อเกี่ยวกับสิ่งเหนือธรรมชาติไว้ 9 ประเภท ดังนี้คือ

1. ความเชื่อเรื่องผีบางเทวดา
2. ความเชื่อเรื่องเครื่องรางของขลัง
3. ความเชื่อเรื่องคาถาอาคมเวทมนต์
4. ความเชื่อเกี่ยวกับฤกษ์ยามและสังหรณ์
5. ความเชื่อเรื่องความฝัน
6. ความเชื่อเรื่องขวัญ
7. ความเชื่อในสิ่งแวคล้อมและปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ
8. ความเชื่อเรื่องยากลางบ้าน
9. ความเชื่อลักษณะบุคคล

7. แนวคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารมังสวิรัติ

มังสวิรัติ มาจากคำว่า “มังสะ” แปลว่า เนื้อสัตว์ “วิรัติ” แปลว่า การงดเว้น มังสวิรัติ จึงแปลว่า งดเว้นเนื้อสัตว์ หมายถึง ไม่รับประทานเนื้อสัตว์

ภาษาอังกฤษ Vegetarianism รากศัพท์มาจากภาษาละติน คือ Vegetus (เวเจตัส) แปลว่า “สมบูรณ์ ดีพร้อม สดชื่น เบิกบาน” มีความหมายว่า “ผู้ซึ่งละเว้นจากการนำสัตว์ทุกชนิดมาเป็นอาหาร”

“มังสวิรัติ” จึงแปลว่างดเว้นเนื้อสัตว์ ซึ่งหมายถึง การไม่รับประทานเนื้อสัตว์ ซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Vegetarianism มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินคือ Vegetus แปลว่า สมบูรณ์ดี สดชื่น เบิกบานหรือมีความหมายว่า “ผู้ซึ่งละเว้นจากการนำสัตว์ทุกชนิดมาเป็นอาหาร” ซึ่งเป็นแนวคิดหนึ่งในการเลือกบริโภคอาหาร ผู้ที่รับประทานอาหารมังสวิรัติก็มีเหตุผลอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันดังต่อไปนี้

1. ด้านจริยธรรม เห็นว่าการฆ่าสัตว์หรือการทำลายชีวิตเป็นสิ่งที่ไม่ควรทำในหมู่มารยชน
2. ด้านโภชนาศาสตร์ นักโภชนาการได้ค้นพบคุณค่าอาหารที่ได้จากพืชว่ามีคุณค่าเทียบเท่าอาหารเนื้อสัตว์ และยังช่วยให้สุขภาพแข็งแรง
3. ด้านเศรษฐศาสตร์ อาหารเป็นพืชผักผลไม้มีราคาถูกกว่าเนื้อสัตว์ การรับประทานอาหารมังสวิรัติจึงช่วยให้ประหยัด
4. ด้านศาสนาและปรัชญาในการดำรงชีวิตของแต่ละบุคคล
5. ด้านสุนทรียศาสตร์ เห็นว่าการรับประทานเนื้อเป็นภาพที่ขาดความงดงามต่ออารมณ์มนุษย์

6. ด้านการฝึกหัดปฏิบัติตนเองให้มีวินัยเข้มแข็งด้วยการจดเว้นในการเลือกรับประทานอาหาร

7. ด้านความคิดที่เป็นความพอใจในการปฏิบัติสิ่งที่เห็นว่าเป็นดีงาม

โดยปกติผู้ที่รับประทานอาหารมังสวิรัตินั้นแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (วิถีสุขภาพแห่งชีวิต. 2528 : 12)

1. ประเภทที่ยังรับประทานนมและไข่หรือผลิตภัณฑ์จากนมและไข่ (Lacto Ovo Vegetarian) ผู้ที่รับประทานอาหารมังสวิรัตินี้ จะไม่ขาดสารอาหารโปรตีนจากสัตว์ แต่ที่ขาดคือธาตุเหล็กบ้างเล็กน้อย ถ้ากินไข่และผักใบเขียวบ่อยเกินไป แต่ถ้าได้เสริมอาหารประเภทถั่วเมล็ดแห้งเข้าไปจะช่วยให้ได้เหล็กเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย

2. ประเภทที่ยังรับประทานนม (Lacto Vegetarian) ผู้ที่รับประทานอาหารมังสวิรัตินี้จะขาดธาตุเหล็กและโปรตีนที่มีคุณภาพสูง (High Quality Protein)

3. ประเภทที่ไม่รับประทานทั้งนมและไข่ รับประทานแต่พืชผักผลไม้ (Total Vegetarian หรือ Veganism) ผู้ที่รับประทานอาหารมังสวิรัตินี้จะขาดโปรตีนที่มีคุณภาพสูง ธาตุเหล็ก ธาตุไอโอดีน วิตามินบี 12 แคลเซียม สังกะสี วิตามินโรโบเรวีน และวิตามินดี ฉะนั้นผู้ที่รับประทานอาหารแบบนี้จึงจำเป็นต้องหาสารอาหารจากแหล่งอื่นมาเสริมส่วนที่ขาดไป เช่น ถั่วเมล็ดแห้ง งา เป็นต้น

มังสวิรัตินี้ได้ปฏิบัติกันมานานและยึดถือเป็นหลักการทางศาสนาหลายศาสนาในตะวันออกกลางมาหลายพันปีแล้ว เช่น ศาสนาฮินดูบางนิกาย ศาสนาโซโรแอสเตอร์ ศาสนาพุทธและศาสนาอื่น ๆ

ปัจจุบัน มังสวิรัตินี้เป็นที่ปฏิบัติกันกว้างขวางในหลายประเทศทุกทวีปทั่วโลก โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา และประเทศพัฒนาแล้วในยุโรป ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่า วิชาการแพทย์เจริญก้าวหน้าสูงสุด โรงพยาบาลในเครือเซเว่นธ์เดย์แอตเวนทิสต์ ปฏิบัติการเกี่ยวกับมังสวิรัตินี้โดยมีสาขาอยู่ในหลายประเทศทั่วโลก นิตยสารการแพทย์ Medical Journals หลายฉบับลงพิมพ์ ผลงานการวิจัยค้นคว้า มานานหลายสิบ ๆ ปี Index Medicus ซึ่งเป็นคลังบรรณานุกรมของนิตยสารการแพทย์ทั่วโลกได้จัดหัวข้อมังสวิรัตินี้ไว้ใน Key Words หลายรายการ เช่น Vegetarianism , Plant Protein , Dietary Fiber , Cellulose Dietetic Diets เป็นต้น

โดยเฉพาะวงการแพทย์แห่งสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ มีการตื่นตัวในด้านนี้มาตลอดทุกยุคทุกสมัย เพราะเห็นผลแตกต่างชัดว่า นักมังสวิรัตินี้มีสุขภาพสมบูรณ์กว่า ปลอดภัยกว่า จากโรคภัยร้ายแรงที่กำลังเป็นปัญหาสำคัญในเวชปฏิบัติ เช่น โรคความดันโลหิตสูง โรคไขมันในเลือดสูง โรคหัวใจ โรคนิ่วในไต โรคกระเพาะลำไส้ใหญ่ โรคไส้ติ่งอักเสบ โรคไส้ติ่งทวาร โรคไส้เลื่อน โรคเส้นเลือดอุดตัน (Deep Vein Thrombosis) โรคอ้วน (Obesity) (บางส่วนจาก Dietary Fiber and Disease. D.P. Burkitt A.R.P. , N.S.Painter. Jama 1974 Aug.19 : 229(8) : 1068-1074)

คณะกรรมการอาหารและโภชนาการ สมาคมวิชาการวิทยาศาสตร์ แห่งสหรัฐอเมริกา กล่าวยืนยันว่า แม้ที่นักมังสวิรัตินิสหรัฐก็สามารถได้รับคุณค่าอาหารอย่างถูกต้องได้ และจากผลของการศึกษาชีวิตของชาวเอสกีโม ซึ่งกินเนื้อและไขมันเป็นจำนวนมากมีอายุเฉลี่ยประมาณ 27.5 ปี ในขณะที่ชาว Hunsa ซึ่งเป็นชนเผ่าที่อาศัยอยู่ที่ตอนเหนือของอินเดียและปากีสถานและชนพื้นเมืองเผ่าหนึ่งของเม็กซิโก ซึ่งกินเมล็ดธัญพืช อาหารสด ผลไม้และผัก มีอายุยืนยาวถึง 110 ปี หรือมากกว่านั้นและในชนเผ่า Hunsa จากการศึกษา ยังไม่เคยมีใครเป็นโรคไส้ติ่งอักเสบ (Appendicitis) และโรคกระเพาะเลย มีนักวิทยาศาสตร์กลุ่มหนึ่งได้ไปที่หมู่บ้านที่มีประชากร ประมาณ 4,000 คน ในแอลควาดอร์ ที่เป็นชนเผ่า Hunsa พบว่าชาวบ้านเป็นมังสวิรัตินั้นส่วนใหญ่จะมีอายุประมาณ 100 ปี

สถาบันส่งเสริมสุขภาพในอเมริกาได้ศึกษานักมังสวิรัตินี้ 50,000 คนพบว่า นักมังสวิรัตินี้เหล่านี้มีอายุยืนยาวขึ้น มีการพบโรคหัวใจ (Heart Diseases) ในคนกลุ่มนี้ต่ำมากและอัตราการเกิดมะเร็งต่ำกว่าเมื่อเทียบกับคนอเมริกันที่กินเนื้อ นอกจากนี้การศึกษายังพบว่า มีการลดลงของโรคหัวใจและภูมิแพ้ ในสัตว์ที่กินพืช เช่น ม้า วัว ควายและช้าง ซึ่งมีอายุยืนยาวสามารถทำงานหนักแทนมนุษย์ด้วยพลังกำลัง อุดหนุนและแข็งแรงได้ (วิถีสุขภาพแห่งชีวิต. 2542 :12)

อาหาร 4 หมู่ ที่จำเป็นสำหรับร่างกาย ซึ่งการบริโภคมังสวิรัตินั้นได้ครบเช่นเดียวกับผู้บริโภคเนื้อสัตว์ คือ

หมู่ที่ 1 โปรตีน ได้จากถั่วต่าง ๆ เช่น ถั่วเหลือง เป็นพืชที่มีโปรตีนสมบูรณ์ (ถั่วเหลืองต้มครึ่งถ้วย มีโปรตีนถึง 20 กรัม ถูกกว่าเนื้อสัตว์มากเมื่อเทียบจำนวนโปรตีนเท่ากัน จะถูกกว่า 7-8 เท่า) ถั่วเมล็ดทุกชนิด เห็ด ข้าวกล้องงา เมล็ดในของพืช โปรตีนเกษตร

หมู่ที่ 2 แป้งและน้ำตาลทุกชนิด (คาร์โบไฮเดรต) ได้แก่ มัน เผือก ของหวานต่าง ๆ ควรรับประทานข้าวกล้อง น้ำตาลสีแดง คาร์โบไฮเดรต มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน ทำให้มีกำลัง ถ้ารู้สึกอ่อนเพลียให้รับประทานผลไม้ น้ำผึ้ง น้ำอ้อย จะสดชื่นทันที

หมู่ที่ 3 ไขมัน ได้จากน้ำมันพืช นม เนยและเมล็ดผลไม้ ถั่ว งา ควรใช้น้ำมันพืชที่ทำจากถั่วเหลืองและรำพวกนี้จะให้พลังงานและความร้อน เช่นเดียวกับหมู่ที่ 2

หมู่ที่ 4 วิตามินและเกลือแร่ ได้จากผักสด ผลไม้ ถั่ว งา ข้าวกล้อง มีประโยชน์ช่วยในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย ทำให้การทำงานของอวัยวะต่าง ๆ สมบูรณ์ ถ้าขาดร่างกายก็จะเสื่อมและเจ็บไข้ได้ง่าย

อีกประการ คือ น้ำ ควรดื่มน้ำสะอาดบริสุทธิ์ อย่างน้อยวันละ 8 แก้ว จะทำให้เซลล์สดชื่นและช่วยระบบขับถ่ายด้วย

ข้าวกล้องหรือข้าวซ้อมมือ มีคุณค่าทางโภชนาการสูง มีโปรตีน 7-12 % มีวิตามินและแร่ธาตุมากกว่า 20 ชนิด ในรำจะมีกากใย พบว่าการขาดกากใยอาหารจะทำให้เป็นเบาหวานและความดันโลหิตสูง มะเร็งในลำไส้ ไส้ติ่งอักเสบ

ถั่วเหลือง เป็นพืชที่แทนเนื้อสัตว์ได้เป็นอย่างดี เพราะมี โปรตีน วิตามิน แร่ธาตุมาก วิตามินอีและไขมันไม่อิ่มตัว ช่วยละลายโคเลสเตอรอล มีธาตุเหล็กสูง จึงบำรุงโลหิตและยังบำรุงประสาท ป้องกันโรคตับ และช่วยละลายนิ่วในถุงน้ำดี

เห็ด ใช้แทนเนื้อสัตว์ เป็นโปรตีนที่มีรสดี มีหลายชนิด เห็ดสดมีโปรตีน และมีกรดอะมิโนครบ รวมทั้งวิตามิน แร่ธาตุหลายชนิด เป็นอาหารที่ดีของผู้ป่วยโรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูงและไตอักเสบ

เมล็ดพืช มีไขมันที่มีประโยชน์ มีโปรตีน 20% มีวิตามิน แร่ธาตุมากโดยเฉพาะแร่ซิลิเนียม ซึ่งป้องกันและลดการเป็นมะเร็ง เช่น เมล็ดฟักทอง มีโปรตีน ไขมันและฟอสฟอรัสสูงมาก

นอกจากนี้โปรตีนจากพืชทำให้เกิดกรดยูริกในเลือดและในปัสสาวะต่ำกว่าเนื้อสัตว์ จึงทำให้ไม่เป็นโรคปวดข้อ (Gout) และยังทำให้การสูญเสียแร่ธาตุในกระดูกของผู้สูงอายุน้อยกว่าผู้กินเนื้อ ทำให้ไม่เป็นโรคกระดูกเสื่อมหรือกระดูกพรุน

โปรตีนจากถั่วเหลือง 1 ก.ก. เท่ากับโปรตีนจากเนื้อสัตว์ 2.4 ก.ก. หรือเท่ากับไข่ 66 ฟองหรือนม 13 ลิตร

ถั่วเหลืองสามารถดัดแปลงทำอาหารต่าง ๆ ได้ เช่น กะปิเจ ปลาไร้เจ ลาบ ผักพริกขิง ทอดมัน แกงและน้ำพริกต่าง ๆ หลายชนิด ซึ่งเป็นประโยชน์และประหยัดได้มาก

จากการค้นพบทางวิชาการแพทย์ คือ ความสำคัญของวิตามินซีและอี ซึ่งมีคุณสมบัติสูงสุดในอาหารมังสวิรัต ซึ่งในสหรัฐและญี่ปุ่น กำลังเริ่มปฏิบัติใช้วิตามินซี รักษาโรคมะเร็ง ในบางสถาบัน (Cancer And Vitamin C Ewan Cameron & Linus Pauling) ส่วนวิตามินอี มีในน้ำมันพืช จมูกข้าวสาลี เมล็ดทานตะวัน เมล็ดปาล์ม เป็นต้น จากการค้นคว้าพบว่าวิตามินอี ช่วยยืดอายุคนแก่ เป็นสารสำคัญในการป้องกันการเสื่อมของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย

หลังจากทำการศึกษาและวิจัยมาเป็นเวลานาน บรรดานักวิทยาศาสตร์ได้ลงความเห็นสอดคล้องกันว่า บรรพบุรุษในยุคแรก ๆ ของเราเป็นพวกที่กินผลไม้ ถั่วเปลือกแข็งและผัก มาโดยตลอด จนกระทั่งถึงยุคน้ำแข็งซึ่งเป็นช่วง

วิกฤตการณ์ของโลกที่มนุษย์ไม่สามารถจะหาอาหารชนิดอื่นกินได้มนุษย์จึงจำเป็นต้องกินเนื้อสัตว์เพื่อความอยู่รอด แต่อย่างไรก็ตามตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาก็ยังมีคนอีกเป็นจำนวนมากที่ทราบถึงคุณค่าของอาหารธรรมชาติที่ให้ประโยชน์อย่างสูงต่อร่างกายและจิตใจ รับประทานอาหารธรรมชาติที่ปราศจากเนื้อสัตว์มาจนถึงปัจจุบัน (เกียรติวรรณ อมาตยกุล. 2535 : 23)

ประโยชน์ของอาหารมังสวิรัติ

ถ้ากินอาหารมังสวิรัติให้เป็น หมายถึงกินให้ได้คุณค่าของสารอาหารครบถ้วนตามหลักโภชนาการแล้ว ไม่เพียงแต่จะมีประโยชน์ต่อร่างกายเท่านั้น ยังมีประโยชน์โดยอ้อมอื่น ๆ อีกหลายประการ เช่น ความเชื่อทางศาสนา แต่ในทางการแพทย์ นักวิทยาศาสตร์ ตลอดจนนักมังสวิรัติหลายท่านที่ศึกษาและปฏิบัติในเรื่องนี้ ได้ให้ข้อคิดเห็นในแง่มุมต่าง ๆ ไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

1. สุขภาพจิตดีสร้างกำลังใจ

ในภาวะปัจจุบันการสร้างกำลังใจให้กับตนเองนับเป็นเรื่องสำคัญที่ไม่ควรมองข้ามไป เพราะกำลังใจจะเป็นพลังผลักดันภายในให้คนเราสามารถต่อสู้กับปัญหานั้นได้จนประสบความสำเร็จในสังคมที่วุ่นวายทุกวันนี้

นักมังสวิรัติบอกถึงความรู้สึกของตนเองว่าเมื่องดเนื้อสัตว์แล้วรู้สึกสบายใจ มีสุขภาพจิตดี มีกำลังใจและรู้สึกมีความสุข เมตตา จิตใจลดความรุนแรงและความดุร้ายลง พบว่าชีวิตมีความสุข สะอาดและสงบร่มเย็น แม้แต่ ดร.อเล็กซานเดอร์ เฮก แพทย์ใหญ่ของโรงพยาบาลในลอนดอนก็กล่าวว่า “การครองชีพโดยผักและผลไม้ทำให้เกิดกำลังใจจิตใจและร่างกาย” จะเท็จจริงอย่างไรนั้นท่านกล่าวไว้ว่าผู้ปฏิบัติจะพึงรู้ได้ด้วยตนเอง

2. อาหารมังสวิรัติช่วยให้สุขภาพดีมีอายุยืน

วงการแพทย์ของโลกได้เคยพิสูจน์แล้วว่า อาหารโดยเฉพาะเนื้อสัตว์เป็นสาเหตุสำคัญของโรคร้ายแรงต่าง ๆ เช่น โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคเส้นโลหิตหัวใจตีบตัน โรคเก๊าท์ วัณโรค โรคไต ไขมัน อัมพาต โรคสโครฟูล่า โรคแอนแทรกซ์ โรคตับ โรคไต โรคถุงน้ำดี ฯลฯ แต่อาหารมังสวิรัติหรืออาหารตามธรรมชาติ ได้แก่ ผัก ผลไม้ กลับเป็นอาหารที่ให้ประโยชน์ เสริมคุณค่าทั้งสุขภาพและจิตใจ ทั้งยังมีสารอาหารทุกชนิดที่ร่างกายต้องการด้วย

การที่แพทย์ห่มเทพยาค้นคว้าหาเทคนิควิธีการรักษาโรคต่าง ๆ เหล่านี้ แต่ยังไม่สามารถเอาชนะได้นั้น สาเหตุหนึ่งก็มาจากความเคยชินของคนส่วนใหญ่ในการบริโภคเนื้อสัตว์ ซึ่งมีรสชาติอร่อยถูกปากจนยากที่จะอดได้ แต่รสชาติความอร่อยของเนื้อสัตว์นี้เอง กลับเป็นโทษต่อร่างกายของคนเรา เนื่องจากมีการค้นพบว่า ในร่างกายสัตว์มีสิ่งโสโครก เช่น ยูเรีย (ผงผลึกสีขาวในปัสสาวะ) และกรดยูริกอยู่ในน้ำของเนื้อนั้น ซึ่งรสชาติความอร่อยของเนื้อสัตว์ก็อยู่ในน้ำเนื้อนี้เอง ถ้าเนื้อไปล้างน้ำมากก็จะทำให้เนื้อนั้นจืดชืดไม่เป็นรส เพราะเหตุนี้คนปรุงอาหารจึงไม่นิยมล้างน้ำเนื้อออกให้หมด เมื่อคนกินเนื้อสัตว์เข้าไปจึงเท่ากับเพิ่มและสะสมสิ่งโสโครกในร่างกายของเราให้มากขึ้น ทำให้ไตต้องทำงานหนักเพื่อขับสิ่งโสโครกนั้นออกจากร่างกาย

นอกจากนี้เนื้อสัตว์ยังเป็นพาหะนำโรคต่าง ๆ มาสู่คนอีกด้วย เพราะสัตว์ที่นำมาฆ่าเพื่อให้คนบริโภคนั้น เราไม่อาจมั่นใจได้ว่าเป็นสัตว์ที่ปราศจากโรค ยิ่งปัจจุบันการเลี้ยงสัตว์สำหรับบริโภคนั้นทำเป็นฟาร์มขนาดใหญ่สัตว์แต่ละตัวจะได้รับการฉีดวัคซีน เชื้อโรคเพื่อเร่งการเจริญเติบโตและเพื่อให้สัตว์นั้นมีเนื้อนุ่ม จึงเป็นเหตุทำให้คนกินได้รับสารอะไรต่ออะไรเข้าไปในร่างกายด้วย จนกลายเป็นที่มาของอาการเจ็บป่วยและโรคต่าง ๆ ดังกล่าว จากสถิติทางการแพทย์ก็มีปรากฏว่า โรคมะเร็งและโรคหัวใจเป็นสาเหตุการตายของคนมากกว่าโรคอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น

การสำรวจวิจัยที่พบว่า คนอเมริกันตายด้วยโรคมะเร็ง วันหนึ่งประมาณ 1,000 คน สาเหตุที่ทำให้คนเป็นโรคมะเร็งก็คือ น้ำมันเนื้อสัตว์ เมื่อได้รับความร้อนจะผลิตสารเคมีตัวหนึ่งชื่อ เมทิล คอลอแรนทีน (Methyl Chlolanthrene) ซึ่งเป็นสารที่ทำให้เป็นมะเร็งได้ แต่น้ำมันจากพืชหรือผัก ถ้าทำให้ร้อน ๆ จะไม่มีสารชนิดนี้

จากการสังเกตและการสำรวจสถิติในส่วนต่าง ๆ ของโลกพบว่า ประชาชาติที่กินเนื้อสัตว์มาก เช่น ชาวยุโรปและอเมริกา คนเป็นโรคมะเร็งมากกว่าคนในอาฟริกาและเอเชีย ประชาชาติที่กินไขมันเหมือนคนอเมริกัน ก็จะมีสถิติการเป็นมะเร็งและโรคหัวใจเหมือนคนอเมริกัน นี่แสดงว่าไม่เกี่ยวกับเรื่องเชื้อชาติแต่อาหารต่างหากที่เข้ามาเกี่ยวข้องและเปลี่ยนแปลงระบบภูมิคุ้มกันต้านทานในร่างการคนให้ผิดปกติไป

ปัจจุบันโรคหลอดเลือดในสมอง โรคเนื้องอกเนื้อร้าย โรคหัวใจ กำลังครองอันดับในการพำชีวิตชาวญี่ปุ่น เป็นว่าเล่นซึ่งทางการแพทย์กล่าวไว้ว่าสถิติโรคเหล่านี้ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วก็ช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงชีวิตด้านอาหารการกินของญี่ปุ่น จากแบบเดิมที่เคยกินอาหารธรรมชาติเป็นอาหารหลัก ไม่มีเนื้อสัตว์บกเลยมีแต่ปลาและสัตว์น้ำ มาเป็นแบบยุโรป คือหันมากินเนื้อสัตว์มากขึ้นและวงการแพทย์ยังกล่าวอีกว่า ความเปลี่ยนแปลงทางด้านโภชนาการนี้เอง ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการก่อแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงแก่ประวัติศาสตร์ของญี่ปุ่น อัตราการตายของโรคเหล่านี้เคยเป็นกับผู้ใหญ่ ในเด็กแทบไม่พบเลย แต่ปัจจุบันข้อมูลใหม่พบว่าเด็กญี่ปุ่นมีภาวะไขมันสูงกว่าปกติเช่นเดียวกับผู้ใหญ่ นั่นก็คือพิษร้ายแห่งการบริโภคเนื้อสัตว์จะค่อย ๆ สะสมในร่างกาย จนถึงจุดสัญญาณภัยก็เผยโฉมมาในรูปของโรคที่รักษากันอย่างสุดในปัจจุบัน

3. อาหารมังสวิรัตินับยารักษาโรคที่ดี

ที่เมืองซูริค สวิตเซอร์แลนด์ มีวิธีการรักษาคนไข้ของหมอเคมเมอร์เรอร์ โดยไม่ใช้ยาเหมือนโรงพยาบาลทั่วไป จะมีให้ยาประกอบก็เฉพาะในกรณีที่เป็นบางรายเท่านั้น ส่วนใหญ่รักษาด้วยอาหารมังสวิรัตินิสฺฐ์ ไม่มีเนื้อสัตว์หรือสิ่งเกี่ยวข้องกับเนื้อสัตว์เจือปนเลย เพราะถือว่าการกินอาหารแบบนี้เป็นการถ่ายถอนพิษของโรคออกจากตัว การรักษาแบบนี้ให้ผลทันทีเดียว เช่นคนที่เป็นโรคหมัดกำลังขา โรคกระเพาะอาหาร โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง หมอเคมเมอร์เรอร์ ยืนยันว่าผลไม้และผักสดที่เก็บมาใหม่ ๆ นั้น เป็นอาวุธที่มีอานุภาพจะสู้กับโรคได้มากมายหลายชนิด ประกอบการหายใจ การออกกำลังกาย การพักผ่อนนอนหลับ อากาศ น้ำและแสงแดด เหล่านี้ประกอบกันก็จะทำให้สุขภาพดีขึ้นได้

สำหรับในเมืองไทยการรักษาโรคโยเน้นให้คนไข้กินอาหารมังสวิรัตินิสฺฐ์เหมือนกัน เช่น โรงพยาบาลมิชชัน Mrs. Leticia Velmonte Wu นักโภชนาการเฉพาะอาหารบำบัดโรคของโรงพยาบาลมิชชัน ผู้จัดอาหารเฉพาะให้คนไข้ได้ให้สัมภาษณ์ว่า "คนไข้ที่มารับการรักษานี้ ทางโรงพยาบาลฯ จะจัดอาหารประเภทมังสวิรัตินิสฺฐ์ให้รับประทานกันทุกคน ซึ่งมีผลต่อการรักษาคนไข้มาก กรณีที่เห็นได้ชัดเจนคือคนไข้ที่มีโคเลสเตอรอลสูงซึ่งเป็นสารที่มีมากเกินไปในคนที่เป็โรคหลอดเลือดตีบแข็ง เมื่อบริโภคอาหารมังสวิรัตินิสฺฐ์ต่อไป โคเลสเตอรอลจะลดลง เนื่องจากพืชไม่มีสารโคเลสเตอรอลอยู่เลย นอกจากนี้เนื้อสัตว์ยังมีธาตุโซเดียมซึ่งไม่เป็นผลดีสำหรับคนที่เป็โรคความดันสูง โรคหัวใจและโรคไต เป็นต้น"

Mrs. Gloria Nora Lee ผู้อำนวยการฝ่ายอาหารบริการของโรงพยาบาลมิชชัน ได้ให้ข้อคิดเพิ่มเติมจากประสบการณ์ของตนเองว่า "ครอบครัวฝ่ายสามีเป็นโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งถือเป็นโรคกรรมพันธุ์ แต่ดิฉันและสามีพยายามกินอาหารมังสวิรัตินิสฺฐ์ตลอด ปัจจุบันสามีดิฉันอายุ 60 เศษ แต่ความดันโลหิตยังเป็นปกติ คุณลิ คิดว่าหากคนเรารับประทานอาหารที่ถูกต้อง ประกอบกับการออกกำลังกายที่ดี จะช่วยให้คนเรามีชีวิตยืนยาว มีสุขภาพแข็งแรง"

4. อาหารมังสวิรัตินิสฺฐ์ให้พลังเย็น

บางคนเกรงว่าการงดเนื้อสัตว์จะทำให้ร่างกายไม่แข็งแรงมีพลังกำลังลดน้อยลง แต่จากการได้สนทนากับนัก

มังสวิรัตแล้ว ส่วนใหญ่กินอาหารวันละ 2 มื้อเท่านั้น บางคนกินมื้อเดียวด้วยซ้ำไป แต่สามารถทำงานได้ทั้งวันโดยไม่เหนื่อยง่ายหรืออ่อนเพลีย กลับรู้สึกสดชื่นกระฉับกระเฉง คงความเป็นประกายแจ่มใส

พลังกำลังของคนเราได้มาจากสารอาหารและอาหารที่ให้พลังงานหลักของร่างกายได้มาจากน้ำตาลโดยเฉพาะน้ำตาลกลูโคส แต่กลูโคสให้พลังงานที่จำกัดและผลทางปฏิกิริยาของมันเองต่างกับน้ำตาลฟรุคโตส ซึ่งสามารถเอาพลังงานมาใช้ได้เต็มอัตรา ในผลไม้พืชผักต่าง ๆ มีน้ำตาลฟรุคโตสสูงมาก นักมังสวิรัตจึงมีโอกาสดื่มน้ำตาลฟรุคโตสมากกว่าผู้กินเนื้อสัตว์ พลังงานของนักมังสวิรัตจึงได้มาจากสิ่งนี้

5. ประหยัด

ในแง่เศรษฐกิจนักมังสวิรัตช่วยโลกประหยัดได้อย่างดีที่สุด เคยมีการคำนวณไว้ว่า ในโลกนี้คนเราสามารถมีพื้นที่ทำกินโดยเฉลี่ยประมาณ 2 ไร่ครึ่ง แต่คนที่กินสัตว์ จำเป็นต้องใช้พื้นที่ถึง 5 ไร่ ในขณะที่นักมังสวิรัตใช้พื้นที่เพียง 1 ไร่ครึ่งเท่านั้น สมมติว่าเรามีที่ดิน 1 ไร่ ทำการปลูกถั่วเหลืองสำหรับโปรตีนเพื่อบริโภค ส่วนที่ดินอีก 1 ไร่ ทำการเลี้ยงวัว ควาย ไก่ เพื่อผลิตโปรตีนเช่นกัน แปลงที่ปลูกถั่วเหลืองจะได้โปรตีนมากกว่าที่เลี้ยงวัวควายถึง 8 เท่า อาหารเพียงพอที่จะไปเลี้ยงคนจนหรือส่งไปช่วยประเทศไหนก็ได้มากกว่าเกือบ 8 เท่า ด้วยเหตุนี้ชาวมังสวิรัตจึงมีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอาหารได้

นอกจากนี้อาหารมังสวิรัตยังช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านอาหารโดยเฉพาะโปรตีนจากสัตว์ซึ่งมีราคาแพง แต่สามารถชดเชยได้ด้วยโปรตีนจากพืชโดยเฉพาะพืชตระกูลถั่ว เช่น ถั่วเหลือง ส่วนวิตามินหรือแร่ธาตุอื่น ๆ เช่น วิตามินเอ วิตามินซี วิตามินบี 6 ธาตุเหล็ก น้ำตาลและไขมัน ก็ล้วนมาจากพืชผักผลไม้เป็นส่วนใหญ่

สมาคมโภชนาการอเมริกัน ได้ให้ข้อสังเกตว่า มนุษย์ทุกชาติทุกภาษาตั้งแต่ดึกดำบรรพ์มาแล้ว สามารถยังชีพได้ด้วยการบริโภคอาหารมังสวิรัตเกือบทั้งหมด ส่วนพลังงานนั้นมีผู้ศึกษากลุ่มหนึ่งได้อธิบายไว้ว่า พลังงานในร่างกายส่วนใหญ่มาจากคาร์โบไฮเดรต ไม่ใช่โปรตีน และได้จากผัก พืชที่เป็นเมล็ดและผลไม้ สิ่งเหล่านี้เป็นพลังแก่กล้ามเนื้อของเรา

คณะกรรมการอาหารและโภชนาการสมาคมวิชาการวิทยาศาสตร์ (The National Academy of Sciences' Food and Nutrition Board) ได้กล่าวเน้นว่า แม้แต่นักมังสวิรัตบริสุทธิ์ ก็สามารถได้รับคุณค่าทางอาหารอย่างถูกต้อง ถ้าเลือกอาหารอย่างพิถีพิถันเพื่อให้ได้พลังงานเพียงพอ ได้สมดุลของกรดอะมิโนจำเป็น (Essential Amino Acids) และให้แคลเซียมไรโบเฟลวิน (วิตามินบี 2, วิตามินเอ, วิตามินดี และวิตามินบี 12 เพียงพอ)

ตามที่ได้อ้างมาในบทนำว่าประเทศไทยแม้จะเป็นประเทศเกษตรกรรมมีการส่งพืชพันธุ์ธัญญาหารและผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดโลกและทำรายได้หลักให้แก่ประเทศเป็นอันมาก แต่ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้เรื่องการบริโภคอาหารที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และคุณค่าต่อร่างกาย ทำให้เกิดปัญหาการขาดธาตุอาหาร หรือทุพโภชนาการขึ้น ศาสตราจารย์ นายแพทย์อารี วัลยะเสวีและคณะ พบว่าร้อยละ 70 ถึง 80 ของเด็กในชนบทมีปัญหาภาวะทุพโภชนาการ ถ้ายังแก้ไขปัญหามาตรูพโภชนาการไม่ได้ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาระยะอื่น ๆ ได้ เพราะภาวะทุพโภชนาการเป็นต้นกำเนิดที่สำคัญของปัญหาอื่น ๆ (ประเวศ วะสี. 2524 : 48)

จากรายงานการประชุมอภิปรายเรื่องโภชนาการเพื่อสุขภาพของกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการพลังงาน สรุปว่า ทุพโภชนาการ (Malnutrition) คือ ภาวะที่เกิดจากการได้อาหารน้อยไปหรือมากเกินไปหรือการขาดความพอดีในเรื่องของการบริโภคอาหารนั่นเอง การศึกษาด้านโภชนาการในเมืองไทยพบว่า ชาวไทยในท้องถิ่นชนบทจำนวนมากเป็นโรคขาดสารอาหาร โรคขาดสารอาหารที่เป็นปัญหาสาธารณสุขของประเทศเราในขณะนี้ ได้แก่ โรคขาดโปรตีน และแคลอรี โรคขาดวิตามินเอ โรคเหน็บชา โรคปากนกกระจอก โรคคอพอก โรคโลหิตจางและโรคนี้ในกระเพาะปัสสาวะ สำหรับประชาชนในกรุงเทพหรือตามเมืองใหญ่ๆ ในต่างจังหวัดที่มีฐานะความเป็นอยู่ดี แต่ขาดการ

เอาใจใส่ด้านโภชนาการ ซึ่งอาจจะกินอาหารมากเกินไปก็มีโอกาสเป็นเหตุโภชนาการประเภทโภชนาการเกินได้ เช่น โรคอ้วน โรคไขมันในเส้นเลือดสูง โรคหัวใจขาดเลือด โรคเบาหวาน โรคเก๊าท์ ซึ่งเป็นโรคที่ทำให้สูญเสียเศรษฐกิจในการรักษาพยาบาล (กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงาน. 2525 : 7)

ปัญหาทุพโภชนาการในประเทศไทย จึงเป็นปัญหาการขาดสารอาหาร (Undernutrition) และการได้สารอาหารเกิน (Overnutrition) ปาหนัน บุญ-หลง (2523 : 3) กล่าวถึง อันตรายและความผิดปกติจากการบริโภคไว้ดังนี้

1. การรับประทานอาหารที่ไม่เพียงพอต่อความจำเป็นของร่างกายทำให้อ่อนเพลียเหนื่อยง่าย หย่อนสมรรถภาพในการทำงาน น้ำหนักตัวลดลง ตัวเล็ก ผอมซีด ไม่แข็งแรง ความต้านทานโรคต่ำ

2. การรับประทานอาหารที่มากเกินไปความต้องการของร่างกายทำให้เกิดการสะสม ส่วนเกินของอาหารที่รับประทานเข้าไป ไขมันทำให้เป็นโรคอ้วน โรคหัวใจ โรคความดัน โลหิตสูง โรคเส้นเลือดตีบ โรคเบาหวาน

3. การได้รับสารอาหารบางชนิดมากเกินไปหรือการขาดสารอาหารบางอย่างนานเกินไป จะทำให้เซลล์หรืออวัยวะเกิดความพิการได้ เช่น โรคเก๊าท์ โรคเหน็บชา โรคโลหิตจาง โรคคอพอก (ปาหนัน บุญ-หลง. 2523 : 29)

ดังนั้น เพื่อที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบริโภค จึงจำเป็นต้องศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตามนิสัยการบริโภคของบุคคลเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา โดยมีปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เช่น ภาวะน้ำท่วม ความแห้งแล้ง ความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรม โศกชะตาของมนุษย์ เช่น ความยากจน ความเจ็บป่วยก็ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนิสัยการบริโภค

2. การเปลี่ยนแปลงของตัวบุคคล เช่น ได้รับการศึกษามากขึ้น ได้เห็นแบบอย่างจากผู้อื่น หรือได้รับอิทธิพลจากผู้อื่นหรือเดินทางท่องเที่ยวไปพบและสนใจอาหารที่แตกต่างไปจากที่เคยบริโภค

3. การเปลี่ยนแปลงของอาหาร เช่น เทคนิคการผลิตอาหารที่พัฒนาเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและดูสวยงาม จูงใจให้นำรับประทาน

จากปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนนิสัยการบริโภค จะเห็นได้ว่าแนวคิดใหม่ได้เกิดขึ้นในวงการอาหาร คือ การรับประทานอาหารมังสวิริติ

หลักการรับประทานที่ต้องคำนึงถึง คือ

1. คุณภาพ

2. ปริมาณที่รับประทาน

สถาบันโภชนาการสหรัฐอเมริกาว่า "โปรตีนจากถั่ว เมล็ดธัญญาพืช นม มีความบริสุทธิ์กว่าโปรตีนจากเนื้อมากมาย" ในวงการแพทย์ ทั้งอังกฤษและสหรัฐอเมริกา ต่างยอมรับกันว่าอาหาร "มังสวิริติ" มีคุณค่า และโปรตีนมากมาย รวมทั้งให้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ทั้งคุณค่าทางโภชนาการสุขภาพกายและสุขภาพจิตอีกด้วย

ตาราง 1 แสดงคุณค่าอาหารประเภทโปรตีน

ใน 100 กรัม	โปรตีน (กรัม)	ไขมัน (กรัม)	คาร์โบไฮเดรต (กรัม)	พลังงาน (แคลอรี)	เหล็ก (มก.)
ข้าวกล้อง	7.5	1.9	77.4	770	1.6
ข้าวเจ้า	13.3	15.8	50.8	276	19.4
รำสาลี	26.6	10.9	46.7	363	9.0
ถั่วเหลือง	40	20	23.0	406	8.4
นมถั่วเหลือง	3.4	1.2	8.4	54	0.8
เต้าหู้	13.5	6.7	8.5	148	14.0
กะปิ	43.9	17.6	13.5	388	21.0
โปรตีนเกษตร	74.9	0.1	15.1	322	-
งาคั่ว	21.9	46.3	12.1	553	54.3
หมี	41.4	1.9	47.2	378	-
ไก่	18	25	0	300	1.5
วัว	15-19	16	0	213	2.6
หมู	14.4	35	0	376	2.1
ปลา	20	4	0	116	0.4
ไข่ไก่ทอด	13.8	17.2	0.3	216	2.4

ที่มา : ภาควิชาวิทยาศาสตร์การอาหาร. (2521 : 11) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญทิพย์ คงคำ (2529) ได้ศึกษาสาเหตุในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของสมาชิกชมรมมังสวิรัตแห่งประเทศไทยซึ่งอยู่ในกทม. พบว่าลักษณะของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย

1. อายุระหว่าง 25 - 34 ปี
2. เพศชายร้อยละ 35 หญิงร้อยละ 65
3. มุ่งเหตุจริงใจในการบริโภคเพราะมีคุณค่าทางอาหารสูงมาก ช่วยให้ประหยัดเหมาะแก่สภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ไม่เบียดเบียนชีวิตตนเองและเพื่อนร่วมโลก ทำให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่ค่อยมีโรคภัยทำให้จิตใจสงบมีเมตตา
4. ผลในการบริโภคอาหารมังสวิรัต ทำให้เมตตา กรุณาต่อสัตว์ มีจิตใจอ่อนโยน มีคุณธรรมประจำใจ มีสุขภาพอนามัยดีขึ้นกว่าเดิม ร่างกายมีแข็งแรง มีความเฉลียวฉลาดและรู้จักฝึกตนให้เป็นคนกินง่ายอยู่ง่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ปฏิบัติตนในทางสายกลางให้พอดีแก่ตนเหมาะสมแก่สังคม

ปิยวรรณ ท่าใหญ่ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจในกลุ่มผู้บริโภคมังสวิรัตินชุมชนสันติโคก ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้บริโภคมังสวิรัตินชุมชนสันติโคกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-40 ปี มีระยะเวลาในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินโดยเฉลี่ยเท่ากับหรือน้อยกว่า 5 ปี มีภาวะโภชนาการอยู่ในระดับปกติ ได้รับปริมาณพลังงานคาร์โบไฮเดรตและไขมันต่ำกว่าค่าที่ RDA กำหนด ส่วนโปรตีน เหล็กและวิตามินซีได้รับสูงกว่าค่าที่ RDA กำหนด พบภาวะ การเป็นโรคหัวใจรวมเท่ากับร้อยละ 54.76 โดยพบภาวะ การเป็นโรคหัวใจในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย

2. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าเพศของผู้บริโภคมังสวิรัตินมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กับภาวะ การเป็นโรคหัวใจ ส่วนอายุ ระยะเวลาในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินและภาวะโภชนาการของผู้บริโภคมังสวิรัติน ไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะโรคหัวใจและจากการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ ของผู้บริโภคมังสวิรัตินระหว่างกลุ่มที่เป็นและไม่เป็นโรคหัวใจพบว่า มีปริมาณพลังงานและวิตามินซีที่ได้รับต่อวัน รวมทั้งอัตราส่วนการบริโภควิตามินซีต่อเหล็ก ร้อยละของการดูดซึมเหล็ก ปริมาณเหล็กที่ร่างกายดูดซึมได้และปริมาณซีรั่มเฟอร์ริตินแตกต่างกัน ส่วนปริมาณเหล็กที่ได้รับต่อวันไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

พรพิมล จันทรโก (2527) ได้มีการวิจัยเรื่องมูลเหตุจูงใจให้บริโภคอาหารมังสวิรัตินของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง 2525 สรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างมีอายุ ระหว่าง 18 - 31 ปี
2. กลุ่มตัวอย่างศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 มากที่สุดและปีที่ 1 น้อยที่สุด
3. คณะนิเทศศาสตร์บริโภคมากที่สุด คณะศึกษาศาสตร์บริโภคน้อยที่สุด
4. มูลเหตุจูงใจในการบริโภคอาหารมังสวิรัติน เพราะมีคุณค่าทางอาหารสูงมาก ประหยัด เหมาะแก่เศรษฐกิจในปัจจุบัน ทั้งไม่เบียดเบียนชีวิตสัตว์และลดการขาดแคลนเนื้อสัตว์
5. ผลในการบริโภคมังสวิรัติน ทำให้ผู้บริโภคมีเมตตากว้างขวาง มีคุณธรรมประจำใจ มีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพอนามัยดีและสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด รู้จักปฏิบัติตนในทางสายกลาง ให้พอดีแก่ตนและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของสังคม ผู้บริโภคมังสวิรัติน จะได้คุณประโยชน์มากและไม่มีโทษเลยถ้าบริโภคอย่างถูกวิธีและสะอาดเพียงพอ

เครือทิพย์ บุระะสุคนธ์ (2538) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริโภคอาหารมังสวิรัตินของผู้บริโภคที่ร้านชมรมมังสวิรัตินแห่งประเทศไทยจตุจักรสรุปได้ว่า

1. ผู้บริโภคอาหารมังสวิรัติน ส่วนใหญ่มีทั้งเพศชายและหญิง นับถือศาสนาพุทธ มีช่วงอายุระหว่าง 31-40 ปี ผู้บริโภคมีทุกอาชีพ เป็นผู้มียาได้ระหว่าง 6,000 - 15,000 บาท มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย - ปวส.
- 2 ส่วนผลการศึกษาด้านความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคอาหารมังสวิรัติน พบว่า ไม่ว่าจะเป็นด้านรสชาติอาหาร ราคา ประโยชน์ต่อร่างกาย สถานที่ตั้ง การคมนาคม การเป็นสมาชิกกลุ่มสังคม หรือด้านค่านิยม/ความเชื่อ ไม่ได้มีความสัมพันธ์กับการมาบริโภคอาหารมังสวิรัตินแต่อย่างใด

เยาวดี รักษ์วิริยะ (2527) ได้ทำการศึกษาถึงพฤติกรรมการรับข่าวสารที่มีผลต่อการยอมรับการถือมังสวิรัตของสมาชิกพุทธสถานสันติอโศก โดยที่สมาชิกของพุทธสถานสันติอโศกคือผู้ที่ลงชื่อเป็นสมาชิกและยอมรับการถือมังสวิรัต

จากผลการศึกษาพบว่าสมาชิกพุทธสถานสันติอโศก ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 20 – 29 ปี มีอาชีพรับราชการ มีระดับการศึกษาจบชั้นอนุปริญญา รายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3,100 – 4,000 บาทต่อเดือนและมีสถานภาพการสมรส ความสัมพันธ์ของสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับพุทธสถานสันติอโศกส่วนใหญ่เป็นผู้สนใจแหล่งเผยแพร่พุทธศาสนา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนทั่วไปที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง (เพราะจากการสำรวจ สำโนประชากรครั้งล่าสุด เมื่อปีพ.ศ.2545 พบว่าประชากรที่เริ่มประกอบอาชีพและมีรายได้ มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป) (สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. สิงหาคม : 2545)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย คือ ประชาชนทั่วไปที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง และขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณ (นราศรี ไวนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี. 2545 : 133) ดังนี้

ใช้สูตร Infinite Population ในกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

$$n = \frac{Z^2 Pq}{B^2}$$

เมื่อ

n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
B	=	ระดับความคลาดเคลื่อน
Z	=	ค่าปกติมาตรฐานที่ได้จากการแจกแจงแบบปกติมาตรฐาน (Z score) ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับความเชื่อมั่นที่กำหนด
P	=	ความน่าจะเป็นของประชากร
q	=	1 - P
B	=	ค่าความแม่นยำ กำหนดให้มีความเบี่ยงเบนเท่ากับ 5% ดังนั้น B = 0.05

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนั้น Z = 1.96 (นราศรี ไวนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี. 2545 : 132)

ในกรณีนี้ไม่ทราบค่า P แต่เนื่องจาก ค่า Pq จะมีค่าสูงสุดเมื่อ P = 0.5 (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546 : 74) แทนค่าสูตรจะได้ดังนี้ .

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{(1.96)^2(0.5)(0.5)}{(0.05)^2} \\
 &= \frac{(3.8416)(0.25)}{0.0025} \\
 &= 384.16 \text{ หรือประมาณ } 385 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

สำรวจเพื่อการสูญเสียจำนวน 55 คน

ดังนั้น จากการคำนวณได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 385 คน สำรวจ 55 คน รวมเป็นขนาดตัวอย่างทั้งสิ้น 440 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ดังนี้
 ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากเลือกกลุ่มการปกครองที่จะใช้เป็นตัวแทนในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มการปกครองทั้งหมด 6 กลุ่ม 50 เขต ได้แก่ ตาราง 2 แสดงรายละเอียดสถานที่ และกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ

กลุ่มการปกครอง	จำนวนเขตทั้งหมด	เขตการปกครอง
กลุ่มบูรพา	9	เขตดอนเมือง เขตหลักสี่ เขตสายไหม เขตบางเขน เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว เขตบึงกุ่ม เขตบางกะปิ และเขตวังทองหลาง
กลุ่มเจ้าพระยา	9	เขตดินแดง เขตห้วยขวาง เขตวัฒนา เขตคลองเตย เขตบางนา เขตพระโขนง เขตสาทร เขตยานนาวา และบางคอแหลม
กลุ่มศรีนครินทร์	8	เขตสะพานสูง เขตมีนบุรี เขตคลองสามวา เขตหนองจอก เขตลาดกระบัง เขตประเวศ เขตสวนหลวง และเขตคันนายาว
กลุ่มรัตนโกสินทร์	9	เขตบางซื่อ เขตพญาไท เขตราชเทวี เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตสัมพันธวงศ์ เขตพระนคร และเขตดุสิต
กลุ่มกรุงธนเหนือ	7	เขตบางพลัด เขตตลิ่งชัน เขตบางกอกน้อย เขตบางกอกใหญ่ เขตภาษีเจริญ เขตหนองแขม และเขตทวีวัฒนา
กลุ่มกรุงธนใต้	8	เขตบางขุนเทียน เขตบางบอน เขตจอมทอง เขตราษฎร์บูรณะ เขตทุ่งครุ เขตธนบุรี เขตคลองสาน และเขตบางแค

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง. (สิงหาคม : 2545) กระทรวงมหาดไทย

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยใช้การจับฉลากแบบไม่ใส่คืน เพื่อเลือกเขตที่เป็นตัวแทนของกลุ่มการปกครอง
กลุ่มการปกครองละ 1 เขตดังนี้

กลุ่มบูรพา	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตลาดพร้าว
กลุ่มเจ้าพระยา	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตห้วยขวาง
กลุ่มศรีนครินทร์	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตมีนบุรี
กลุ่มรัตนโกสินทร์	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตบางรัก
กลุ่มกรุงเทพมหานคร	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตคลองตัน
กลุ่มกรุงเทพมหานคร	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตบางแค

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) โดยกำหนดว่าจะเก็บ
แบบสอบถามจากประชากร รวมทั้งสิ้น 440 คน จากเขตการปกครองทั้งหมด 6 เขตซึ่งเป็นตัวแทนในการเก็บข้อมูล ได้แก่ เขตลาดพร้าว เขตห้วยขวาง เขตมีนบุรี เขตบางรัก เขตคลองตัน และเขตบางแค ซึ่งจะทำให้การเก็บข้อมูล
ในจำนวนที่เท่า ๆ กัน หรือ ประมาณเขตการปกครองละ 73-74 คน

รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ (โดยให้กลุ่มการปกครองกลุ่มละ 1 เขตเป็นตัวแทนในการเก็บ
แบบสอบถาม) ดังนี้

เขตลาดพร้าว	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	73	คน
เขตห้วยขวาง	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	73	คน
เขตมีนบุรี	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	73	คน
เขตบางรัก	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	73	คน
เขตคลองตัน	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	74	คน
เขตบางแค	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	74	คน
รวม			440	คน

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling) เป็นการเลือก
สุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถามตามความสะดวกตามสถานที่ต่าง ๆ เช่นหน่วยงานราชการ ห้างสรรพสินค้า
บริษัทเอกชนต่าง ๆ เพื่อเก็บข้อมูลในเรื่องของอาหารมังสวิรัต

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ หรือแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้ได้มาจากการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยได้แบ่งแบบสอบถามเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส
ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน การนับถือศาสนา และประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัต โดยเป็น
แบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-ended Questionnaire) สำหรับคำถาม ข้อ 1 และ ข้อ 8 เป็นคำถามที่มีคำ
ตอบให้เลือก 2 ข้อ (Simple Dichotomous Questions) และสำหรับคำถาม ข้อ 2 ถึง ข้อ 7 เป็นคำถามแบบมีคำ
ตอบให้เลือกหลายข้อ (Multiple Choice Questions) รายละเอียดดังนี้

ข้อที่ 1 เพศ	ระดับการวัดข้อมูล ประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
ข้อที่ 2 อายุ	ระดับการวัดข้อมูล ประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
ข้อที่ 3 สถานภาพสมรส	ระดับการวัดข้อมูล ประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
ข้อที่ 4 ระดับการศึกษา	ระดับการวัดข้อมูล ประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
ข้อที่ 5 อาชีพ	ระดับการวัดข้อมูล ประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
ข้อที่ 6 รายได้ต่อเดือน	ระดับการวัดข้อมูล ประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale)
ข้อที่ 7 การนับถือศาสนา	ระดับการวัดข้อมูล ประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)
ข้อที่ 8 ประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัต	ระดับการวัดข้อมูล ประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต เป็นคำถามแบบ Likert Scale ลักษณะข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ซึ่งเป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีทั้งหมด 10 ข้อ โดยแบ่งเป็นคำถามทางด้านรสชาติอาหาร จำนวน 4 ข้อ และคำถามทางด้านคุณค่าทางโภชนาการ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต เป็นคำถามแบบ Likert Scale ลักษณะข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ซึ่งเป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งแบ่งเป็น 3 หัวข้อใหญ่รวมทั้งหมด 18 ข้อ โดยแบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต จำนวน 4 ข้อ ค่านิยมในวัฒนธรรม จำนวน 6 ข้อ และความเชื่อ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารมังสวิรัต เป็นแบบสอบถามแบบปิด (Closed Questions) ชนิดคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกหลายข้อ (Multiple Choice Questions) เป็นการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) จำนวน 4 ข้อและเป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) จำนวน 1 ข้อ รวมทั้งหมด 5 ข้อ ท้ายสุดของแบบสอบถามจะมีส่วนของความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารมังสวิรัตให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองในเรื่องที่ต้องการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาหารมังสวิรัตได้

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัตเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสอบถามที่เหมาะสม
2. ทบทวนวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เพื่อใช้ในการกำหนดขอบเขต และเนื้อหาให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการ ตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นนำมาปรึกษากับคณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุงอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา α (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546 : 449)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) และการวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) โดยมุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีแหล่งข้อมูล ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลที่มีผู้รวบรวมไว้ ได้แก่ เอกสาร หนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.1 ขอจดหมายจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน โดยใช้แบบสอบถามจากสถานที่ และจำนวนตัวอย่างที่ได้คัดเลือกไว้ในขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาในการเก็บ คือเก็บในช่วงเดือนกันยายน ถึงเดือนตุลาคม ทุกวัน เวลา 15.00 – 18.00 น.

2.3 ขณะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ตลอดจนลักษณะของแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถามทำการกรอกข้อมูลด้วยตนเอง

4. การจัดการข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้ตรงตามความต้องการแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. ทำการลงรหัสแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) For Windows Version 11 และทำการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 1 ในส่วนของข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภค ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ศาสนา และประสบการณ์ในการรับประทานอาหารมังสวิรัต และตอนที่ 4 ซึ่งเป็นส่วนของแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัตและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารมังสวิรัต นำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอเป็นค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อศึกษาถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) มี 5 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ ดังต่อไปนี้

ระดับ 5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ระดับ 4	หมายถึง	เห็นด้วย
ระดับ 3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ระดับ 2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลในแบบสอบถามตอนที่ 3 ในส่วนของปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) โดยใช้ระดับการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) มี 5 ตัวเลือก จำนวน 18 ข้อ ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วย
 ระดับ 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
 ระดับ 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
 ระดับ 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) โดยใช้

1.1 การหาค่าความถี่ (Frequency)

1.2 การหาค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (ชัยสิทธิ์ เจริญมีประเสริฐ, 2544 : 105)

$$P = \frac{f \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา α (α Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546:449) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\alpha = \frac{k \text{ covariance / variance}}{1 + (k - 1) \text{ covariance / variance}}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	k	แทน	จำนวนคำถาม
	covariance	แทน	ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนระหว่างคำถามต่าง ๆ
	variance	แทน	ค่าเฉลี่ยของค่าแปรปรวนของคำถาม

ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับของความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียง 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง

3. สถิติการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความเป็นอิสระต่อกันของตัวแปร 2 ตัวแปร โดยใช้ค่า ไคสแควร์ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546 : 203) ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1-3 โดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

โดย $df = (r-1)(c-1)$

เมื่อ	O_{ij}	แทน	ค่าความถี่ที่ได้จากข้อมูลแถวที่ i คอลัมน์ที่ j
	E_{ij}	แทน	ค่าความถี่ที่คาดหวังของแถวที่ i คอลัมน์ที่ j
ซึ่ง	E_{ij}	แทน	$\frac{(\text{ผลรวมของความถี่แถวที่ } i) \times (\text{ผลรวมของความถี่คอลัมน์ที่ } j)}{\text{ผลรวมของความถี่ทั้งหมด}}$
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ	
r	แทน	จำนวนกลุ่มของตัวแปรด้านคอลัมน์	

3.1 ในกรณีทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ 1 ตัว และตัวแปรตาม 1 ตัว โดยที่ตัวแปรทั้งสองมีลักษณะเชิงคุณภาพ หรือมีการจัดแบ่งกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตรไคสแควร์ แล้วพบว่ามีความสำคัญ สรุปได้แต่เพียงว่า ตัวแปรทั้งสองตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น จะต้องวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ หรือค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (Contingency Coefficient) โดยใช้การทดสอบของ Cramer's V (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541 : 226) ดังนี้

$$V = \sqrt{\frac{\chi^2}{n \cdot \text{Minimum}(r-1, c-1)}}$$

กำหนด n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\text{Minimum}(r-1, c-1)$	แทน	ค่าที่น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างค่าของ $r-1$ หรือ $c-1$
χ^2	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ของตัวแปร
V	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (ค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1)

ค่าแอลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับของความคงที่ของแบบสอบถาม โดยจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียง 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง

3. สถิติการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความเป็นอิสระต่อกันของตัวแปร 2 ตัวแปร โดยใช้ค่า ไคสแควร์ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2546 : 203) ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1-3 โดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

โดย $df = (r-1)(c-1)$

เมื่อ	O_{ij}	แทน	ค่าความถี่ที่ได้จากข้อมูลแถวที่ i คอลัมน์ที่ j
	E_{ij}	แทน	ค่าความถี่ที่คาดหวังของแถวที่ i คอลัมน์ที่ j
ซึ่ง	E_{ij}	แทน	$\frac{(\text{ผลรวมของความถี่แถวที่ } i) \times (\text{ผลรวมของความถี่คอลัมน์ที่ } j)}{\text{ผลรวมของความถี่ทั้งหมด}}$
df	แทน	ชั้นของความเป็นอิสระ	
r	แทน	จำนวนกลุ่มของตัวแปรด้านคอลัมน์	

3.1 ในกรณีทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ 1 ตัว และตัวแปรตาม 1 ตัว โดยที่ตัวแปรทั้งสองมีลักษณะเชิงคุณภาพ หรือมีการจัดแบ่งกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สูตรไคสแควร์ แล้วพบว่ามีความสำคัญ สรุปได้แต่เพียงว่า ตัวแปรทั้งสองตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น จะต้องวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ หรือค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (Contingency Coefficient) โดยใช้การทดสอบของ Cramer's V (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 226) ดังนี้

$$V = \sqrt{\frac{\chi^2}{n \cdot \text{Minimum}(r-1, c-1)}}$$

กำหนด n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\text{Minimum}(r-1), (c-1)$	แทน	ค่าที่น้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างค่าของ $r-1$ หรือ $c-1$
χ^2	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วัดความสัมพันธ์ของตัวแปร
V	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ (ค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1)

4. การทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของลำดับที่ของสเปียร์แมน (Spearman's Rank Correlation Coefficient) กรณีการแจกแจงของตัวแปรที่ต้องการทดสอบไม่เป็นแบบปกติ หรือไม่ทราบการแจกแจงของประชากร และตัวอย่างมีขนาดเล็ก (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2546 : 249 - 10) ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2-3 โดยใช้สูตร

$$r_s = 1 - \frac{6 \sum_{i=1}^n d_i^2}{n(n^2 - 1)}$$

โดย $d_i = R_{1i} - R_{2i}$

เมื่อ	R_{1i}	แทน	ลำดับที่ของข้อมูลชุดที่ 1 ; $i=1, \dots, n$
	R_{2i}	แทน	ลำดับที่ของข้อมูลชุดที่ 2 ; $i=1, \dots, n$
	d_i	แทน	ค่าแตกต่างระหว่างลำดับที่ของข้อมูลทั้ง 2 ชุด
	n	แทน	จำนวนตัวอย่างของข้อมูลตัวอย่างในแต่ละชุด

ทั้งนี้โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543 : 348) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.71 - 1.00	หมายความว่า	มีความสัมพันธ์ระดับ สูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.31 - 0.70	หมายความว่า	มีความสัมพันธ์ระดับ ปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	0.00 - 0.30	หมายความว่า	มีความสัมพันธ์ระดับ ต่ำ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา แนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

H_0	แทน	สมมติฐานหลัก
H_1	แทน	สมมติฐานรอง
χ^2	แทน	ค่าไค-สแควร์ (Chi-Square)
P	แทน	ความน่าจะเป็นสำหรับบอกนัยสำคัญทางสถิติ
V	แทน	ค่าเฉลี่ยสัมประสิทธิ์ Cramer's V
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอผลในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์
- ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารมังสวิรัติก
- ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติก
- ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน ข้อที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริโภค ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา และประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติก มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐาน ข้อที่ 2 ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐาน ข้อที่ 3 ปัจจัยด้านอื่น ๆ อันได้แก่ รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม ความเชื่อของบุคคล ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
เป็นการวิเคราะห์ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยปรากฏผลตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 1 จำนวน และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	153	39.7
หญิง	232	60.3
รวม	385	100.00
อายุ		
15 - 25 ปี	118	30.6
26 - 35 ปี	164	42.6
36 - 45 ปี	76	19.7
46 - 55 ปี	21	5.5
56 ปีขึ้นไป	6	1.6
รวม	385	100.00
สถานภาพสมรส		
โสด	262	68.0
สมรส / อยู่ด้วยกัน	115	29.9
แยกกันอยู่ / หย่าร้าง / ทม้าย	8	2.1
รวม	385	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับมัธยมศึกษาตอนต้น	13	3.4
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	45	11.7
อนุปริญญา / ปวส.	80	20.8
ปริญญาตรี	213	55.3
สูงกว่าปริญญาตรี	34	8.8
รวม	385	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
นักเรียน หรือ นักศึกษา	61	15.8
ข้าราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	108	28.1
พนักงานบริษัทเอกชน	192	49.9
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	24	6.2
รวม	385	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท	113	29.3
10,001 - 15,000 บาท	72	18.7
15,001 - 20,000 บาท	73	19.0
20,001 - 30,000 บาท	83	21.6
30,000 บาทขึ้นไป	44	11.4
รวม	385	100.00
ศาสนา		
ศาสนาพุทธ	369	95.8
ศาสนาคริสต์	6	1.6
ศาสนาอิสลาม	10	2.6
รวม	385	100.00
ประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัต		
เคย	323	83.9
ไม่เคย	62	16.1
รวม	385	100.00

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 385 คน โดยสามารถจำแนกตัวแปรได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 เป็นเพศชายจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 ตามลำดับ

อายุ พบว่า ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 26-35 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมาคืออายุตั้งแต่ 15-25 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 อายุ 36-45 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ

19.7 อายุ 46-55 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.5 และอายุ 56 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

สถานภาพสมรส พบว่า ผู้บริโภครวมกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 68.0 รองลงมา มีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 และกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง/หม้าย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริโภครวมกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมา มีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 มีระดับการศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 และมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า ผู้บริโภครวมกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.9 รองลงมา เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้บริโภครวมกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.3 รองลงมา มีรายได้ 20,001-30,000 บาท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 มีรายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 มีรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7 และมีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ตามลำดับ

ศาสนา พบว่า ผู้บริโภครวมกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 369 คน คิดเป็นร้อยละ 95.8 รองลงมา คือ ศาสนาอิสลาม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 และนับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัต พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริโภคจำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 83.9 และไม่มีประสบการณ์ในการบริโภค จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 ตามลำดับ

ตาราง 2 แสดงการจัดกลุ่มใหม่ของผู้ตอบแบบสอบถาม ในด้าน อายุ และระดับการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
15 - 25 ปี	118	30.6
26 - 35 ปี	164	42.6
36 ปีขึ้นไป	103	26.8
รวม	385	100.00
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า	58	15.1
อนุปริญญา / ปวส.	80	20.8
ปริญญาตรี	213	55.3
สูงกว่าปริญญาตรี	34	8.8
รวม	385	100.00

จากตาราง 2 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 385 คน โดยการจัดกลุ่มใหม่ในด้านของ อายุ และระดับการศึกษา

อายุ พบว่า ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 26-35 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมาคืออายุตั้งแต่ 15-25 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 และ อายุ 36 ปีขึ้นไป จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์

เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนำเสนอในรูปแบบความถี่และร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์

ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
รสชาติอาหาร						
มีรสชาติที่อร่อยและถูกปาก						
จำนวน	4	57	158	147	19	385
ร้อยละ	(1.0)	(14.8)	(41.0)	(38.2)	(4.9)	100.00
มีสีสันท่ารับประทาน						
จำนวน	3	57	138	169	18	385
ร้อยละ	(0.8)	(14.8)	(35.8)	(43.9)	(4.7)	100.00
มีรายการหลากหลาย						
จำนวน	7	64	132	162	20	385
ร้อยละ	(1.8)	(16.6)	(34.3)	(42.1)	(5.2)	100.00
มีรสชาติหลากหลาย						
จำนวน	6	80	147	130	22	385
ร้อยละ	(1.6)	(20.8)	(38.2)	(33.8)	(5.7)	100.00
คุณค่าทางโภชนาการ						
มีไขมันต่ำ						
จำนวน	2	31	91	176	85	385
ร้อยละ	(0.5)	(8.1)	(23.6)	(45.7)	(22.1)	100.00
มีประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์						
จำนวน	6	41	159	141	38	385
ร้อยละ	(1.6)	(10.6)	(41.3)	(36.3)	(9.9)	100.00
มีประโยชน์ตามหลักโภชนาการ 5 หมู่						
จำนวน	8	40	152	150	35	385
ร้อยละ	(2.1)	(10.4)	(39.5)	(39.0)	(9.1)	100.00
ทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้						
จำนวน	3	24	130	153	75	385
ร้อยละ	(0.8)	(6.2)	(33.8)	(39.7)	(19.5)	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
คุณค่าทางโภชนาการ (ต่อ)						
ให้พลังงานและความร้อน ทำให้สุขภาพแข็งแรง						
จำนวน	6	42	151	149	37	385
ร้อยละ	(1.6)	(10.9)	(39.2)	(38.7)	(9.6)	100.00
มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ						
จำนวน	5	33	149	159	39	385
ร้อยละ	(1.3)	(8.6)	(38.7)	(41.3)	(10.1)	100.00

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหาร มังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน ผู้บริโภคให้ความคิดเห็นเป็นรายข้อ ดังนี้

ด้านรสชาติอาหาร

รสชาติที่อร่อยและถูกปาก ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 เห็นด้วย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

สีสันท่ารับประทาน ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 เห็นด้วย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

รายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน ผู้บริโภคส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 42.1 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 เห็นด้วย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

รสชาติหลากหลาย ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 เห็นด้วย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

ด้านคุณค่าทางโภชนาการ

เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 เห็นด้วยจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 เห็นด้วย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 เห็นด้วย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 ตามลำดับ

บริโภคแล้วจะทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 เห็นด้วย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน ทำให้มีกำลังและสุขภาพแข็งแรง ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 เห็นด้วย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 เห็นด้วย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ

เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิริติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนำเสนอในรูปแบบความถี่และร้อยละ ปรากฏผลดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงจำนวน และร้อยละของปัจจัยทางด้านอื่น ๆ

ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
รูปแบบการดำเนินชีวิต						
ชอบรับประทานเพื่อสุขภาพ						
จำนวน	88	213	62	22	0	385
ร้อยละ	(22.9)	(55.3)	(16.1)	(5.7)	(0)	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
รูปแบบการดำเนินชีวิต (ต่อ)						
ชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์						
จำนวน	28	108	112	136	1	385
ร้อยละ	(7.3)	(28.1)	(29.1)	(35.3)	(0.3)	100.00
ชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ						
จำนวน	43	150	128	64	0	385
ร้อยละ	(11.2)	(39.0)	(33.2)	(16.6)	(0)	100.00
ชอบรับประทานผักและผลไม้						
จำนวน	139	182	50	13	1	385
ร้อยละ	(36.1)	(47.3)	(13.0)	(3.4)	(0.3)	100.00
คำนิยมในวัฒนธรรม						
บริโภคตามครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน						
จำนวน	33	146	139	66	1	385
ร้อยละ	(8.6)	(37.9)	(36.1)	(17.1)	(0.3)	100.00
บริโภคในเทศกาลต่าง ๆ ในวันสำคัญทางศาสนา						
จำนวน	37	131	135	81	1	385
ร้อยละ	(9.6)	(34.0)	(35.1)	(21.0)	(0.3)	100.00
งดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ						
จำนวน	78	108	110	88	1	385
ร้อยละ	(20.3)	(28.1)	(28.6)	(22.9)	(0.3)	100.00
งดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ						
จำนวน	40	94	148	102	1	385
ร้อยละ	(10.4)	(24.4)	(38.4)	(26.5)	(0.3)	100.00
บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน						
จำนวน	59	117	129	78	2	385
ร้อยละ	(15.3)	(30.4)	(33.5)	(20.3)	(0.5)	100.00
บริโภคเพราะคนส่วนใหญ่หันมาบริโภคมังสวิรัต						
จำนวน	54	130	141	58	2	385
ร้อยละ	(14.0)	(33.8)	(36.6)	(15.1)	(0.5)	100.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	รวม
ความเชื่อ						
การบริโภคเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์						
จำนวน	35	80	141	103	26	385
ร้อยละ	(9.1)	(20.8)	(36.6)	(26.8)	(6.8)	100.00
อาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป						
จำนวน	71	180	80	45	9	385
ร้อยละ	(18.4)	(46.8)	(20.8)	(11.7)	(2.3)	100.00
อาหารมังสวิรัตนำไปสู่การมีเมตตาธรรม						
จำนวน	52	178	102	44	9	385
ร้อยละ	(13.5)	(46.2)	(26.5)	(11.4)	(2.3)	100.00
อาหารมังสวิรัตทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข						
จำนวน	40	94	148	102	1	385
ร้อยละ	(10.4)	(24.4)	(38.4)	(26.5)	(0.3)	100.00
อาหารมังสวิรัตจะช่วยปลดปล่อยจากมะเร็งและโรคหัวใจ						
จำนวน	57	136	113	65	14	385
ร้อยละ	(14.8)	(35.3)	(29.4)	(16.9)	(3.6)	100.00
โปรตีนจากถั่วเหลืองมีปริมาณสูงกว่าเนื้อสัตว์						
จำนวน	24	130	184	42	5	385
ร้อยละ	(6.2)	(33.8)	(47.8)	(10.9)	(1.3)	100.00
บริโภคเพราะเชื่อว่าวงการได้พิสูจน์ว่ามีประโยชน์						
จำนวน	26	154	174	26	5	385
ร้อยละ	(6.8)	(40.0)	(45.2)	(6.8)	(1.3)	100.00
อาหารมังสวิรัตสามารถทำให้ลดความอ้วนได้						
จำนวน	45	161	141	32	6	385
ร้อยละ	(11.7)	(41.8)	(36.6)	(8.3)	(1.6)	100.00

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ อันได้แก่รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม และความเชื่อที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 385 คน ผู้บริโภคให้ความคิดเห็นเป็นรายข้อ ดังนี้

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

ชอบรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมาเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 ไม่แน่ใจ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และไม่เห็นด้วย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 ตามลำดับ

ชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 เห็นด้วย จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 ไม่เห็นด้วย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 ตามลำดับ

ชอบรับประทานอาหารผักและผลไม้ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมาเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ไม่แน่ใจ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 ไม่เห็นด้วย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม

ต้องการบริโภคตามครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมา ไม่แน่ใจ จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ไม่เห็นด้วย จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ต้องการบริโภคในเทศกาลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 ไม่เห็นด้วย จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ต้องการบริโภคในเทศกาลกินเจ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 ไม่เห็นด้วย จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ต้องการงดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 เห็นด้วย จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 ไม่เห็นด้วย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

บริโภคเพราะปัจจุบันคนส่วนใหญ่หันมาบริโภค ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ด้านความเชื่อ

การบริโภคเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 เห็นด้วย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

อาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบเห็นด้วย จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 ไม่เห็นด้วยจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

อาหารมังสวิรัตนำไปสู่การมีเมตตาธรรม ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ไม่เห็นด้วย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

อาหารมังสวิรัตทำให้จิตใจและชีวิตได้รับความสงบสุข ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 และเห็นด้วย จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 ในจำนวนที่เท่ากัน รองลงมา เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6

อาหารมังสวิรัตจะช่วยให้ออกห่างจากโรคมะเร็งและโรคหัวใจ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 ไม่เห็นด้วย

จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

โปรตีนจากถั่วเหลืองมีปริมาณสูงกว่าเนื้อสัตว์ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

บริโภคเพราะเชื่อว่าวงการแพทย์ได้มีการพิสูจน์แล้วว่าดีมีประโยชน์ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ไม่เห็นด้วย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ในจำนวนที่เท่ากัน และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

อาหารมังสวิรัติดีสุขภาพทำให้ลดความอ้วนได้ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ไม่เห็นด้วย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติ

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนำเสนอในรูปของจำนวน และร้อยละ

ตาราง 5 แสดงจำนวน และร้อยละของแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติ

แนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภค	จำนวน	ร้อยละ
แนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ		
มี	297	77.1
ไม่มี	88	22.9
รวม	385	100.00
ประเภทอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค		
ประเภทต้ม	68	22.9
ประเภทผัด	117	39.4
ประเภทแกง	38	12.8
ประเภทยำ	74	24.9
รวม	297	100.00

ตาราง 5 (ต่อ)

แนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภค	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุดิบที่ใช้ประกอบอาหารมังสวิรัติ		
จำพวกแป้ง	17	5.7
จำพวกพืชผักและผลไม้	248	83.5
จำพวกถั่ว	32	10.8
รวม	297	100.00
ความถี่ในการต้องการบริโภคในอนาคต		
ทุกวัน	17	5.7
สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	77	25.9
สัปดาห์ละครั้ง	35	11.8
เดือนละ 2-3 ครั้ง	45	15.2
เดือนละ 1 ครั้ง หรือน้อยกว่า	46	15.5
ตามเทศกาลและโอกาสพิเศษ	77	25.9
รวม	297	100.00

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนำเสนอในรูปของจำนวน และร้อยละ สามารถจำแนกพฤติกรรมได้ ดังนี้

แนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่ามีแนวโน้มในการบริโภค จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 และไม่มีแนวโน้มในการบริโภค จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9

ประเภทอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าต้องการบริโภคอาหารประเภทผัก จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมาประเภทยา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 ประเภทต้ม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 และประเภทแกง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 ตามลำดับ

วัตถุดิบที่ต้องการใช้ประกอบอาหารมังสวิรัติ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าต้องการใช้วัตถุดิบในการประกอบอาหารมังสวิรัติจำพวกพืชผักและผลไม้ จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 83.5 รองลงมาจำพวกถั่ว จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 และจำพวกแป้ง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 ตามลำดับ

ความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติในอนาคต ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง และตามเทศกาลและโอกาสพิเศษ ในจำนวนที่เท่ากัน คือ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 รองลงมาเดือนละ 1 ครั้งหรือน้อยกว่า จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 เดือนละ 2-3 ครั้ง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 สัปดาห์ละครั้ง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 และทุกวัน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงการเรียงลำดับเหตุผลในการบริโภคอาหารมังสวิรัติกมากที่สุด โดยการนำเสนอในรูปของจำนวนและร้อยละ

แนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภค	อันดับ 1	อันดับ 2	อันดับ 3	อันดับ 4	อันดับ 5	รวม
เหตุผลในการบริโภคอาหารมังสวิวัติ						
อยากลองรสชาติ						
จำนวน	44	23	68	94	68	297
ร้อยละ	(14.8)	(7.7)	(22.9)	(31.6)	(22.9)	100.00
บริโภคแล้วมีประโยชน์						
จำนวน	126	110	39	19	3	297
ร้อยละ	(42.4)	(37.0)	(13.1)	(6.4)	(1.0)	100.00
รักษารูปร่าง						
จำนวน	32	66	75	67	57	297
ร้อยละ	(10.8)	(22.2)	(25.3)	(22.6)	(19.2)	100.00
บริโภคตามครอบครัว						
จำนวน	32	45	63	62	95	297
ร้อยละ	(10.8)	(15.2)	(21.2)	(20.9)	(32.0)	100.00
งดเว้นในวันสำคัญทางศาสนา						
จำนวน	63	53	52	55	74	297
ร้อยละ	(21.2)	(17.8)	(17.5)	(18.5)	(24.9)	100.00

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยให้ผู้บริโภคเรียงลำดับเหตุผลในการบริโภคอาหารมังสวิวัติ นำเสนอในรูปของจำนวน และร้อยละ จำนวน 297 คน ดังนี้

อยากลองรสชาติของอาหารมังสวิวัติ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 4 จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมาเป็นอันดับ 3 และอันดับ 5 ในจำนวนที่เท่ากัน คือ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 อันดับ 1 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และอันดับ 2 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ตามลำดับ

บริโภคแล้วมีประโยชน์ต่อสุขภาพ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1 จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาเป็นอันดับ 2 จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 อันดับ 3 จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 อันดับ 4 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 และอันดับ 5 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

บริโภคเพื่อรักษารูปร่าง ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3 จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 รองลงมาเป็นอันดับ 4 จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 อันดับ 2 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 อันดับ 5 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 และอันดับ 1 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 ตามลำดับ

บริโภคตามคนในครอบครัวหรือเพื่อน ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 5 จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมาเป็นอันดับ 3 จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 อันดับ 4 10.8 ตามลำดับ

ต้องการงดเว้นเนื้อสัตว์ในวันสำคัญทางศาสนา ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 5 จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 รองลงมาเป็นอันดับ 1 จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 อันดับ 4 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 อันดับ 2 จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 และอันดับ 3 จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ตามลำดับ

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน ข้อที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริโภค ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา และประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติ มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

1. เพศ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : เพศไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติ

H_1 : เพศมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติ

ตาราง 7 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบลักษณะผู้บริโภคทางด้านเพศกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติ

พฤติกรรมการบริโภคมังสวิรัต	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
แนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัต			
มี	114	183	297
ไม่มี	39	49	88
รวม	297	88	385
$\chi^2 = .998$	P = .318		

ประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค

ประเภทต้ม	25	43	68
ประเภทผัด	51	66	117
ประเภทแกง	17	21	38
ประเภทยำ	21	53	74
รวม	114	183	297
$\chi^2 = 5.197$		P = .158	

ตาราง 7 (ต่อ)

พฤติกรรมกรรมการบริโภคมังสวิรัต	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต			
จำพวกแป้ง	10	7	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	91	157	248
จำพวกถั่ว	13	19	32
รวม	114	183	297
$\chi^2 = 3.371$ $P = .185$			

จากตาราง 7 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศพบว่า

แนวโน้มในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ .998 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .318 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภคของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 5.197 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .158 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 3.371 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .185 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อายุ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อายุไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัต

H_1 : อายุมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัต

ตาราง 8 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบลักษณะผู้บริโภคทางด้านอายุกับพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัต

พฤติกรรมการบริโภคมังสวิรัต	อายุ			รวม
	15-25 ปี	26-35 ปี	36 ปีขึ้นไป	
แนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัต				
มี	86	124	87	297
ไม่มี	32	40	16	88
รวม	118	164	103	385
$\chi^2 = 4.567$ $P = .102$				

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

ประเภทคัม	18	26	24	68
ประเภทผัก	32	53	32	117
ประเภทแกง	11	16	11	38
ประเภทยำ	25	29	20	74
รวม	86	124	87	297
$\chi^2 = 2.634$ $P = .853$				

วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต

จำพวกแป้ง	2	8	7	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	76	106	66	248
จำพวกถั่ว	8	10	14	32
รวม	86	124	87	297
$\chi^2 = 6.881$ $P = .142$				

จากตาราง 8 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอายุพบว่า

แนวโน้มในการบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.567 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .102 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิวัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเภทของอาหารมังสวิวัติที่ต้องการบริโภคของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.634 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .853 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านประเภทของอาหารมังสวิวัติที่ต้องการบริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิวัติของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 6.881 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .142 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิวัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ระดับการศึกษา สามารถเขียนเป็นสมมุติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิวัติ

H_1 : ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิวัติ

ตาราง 9 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบลักษณะผู้บริโภคทางด้านระดับการศึกษากับพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิวัติ

พฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิวัติ	ระดับการศึกษา				รวม
	ม.ปลายหรือต่ำกว่า	อนุปริญญาหรือปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	
แนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิวัติ					
มี	53	67	153	24	297
ไม่มี	5	13	60	10	88
รวม	58	80	213	34	385

$$\chi^2 = 12.884^*$$

$$P = .005$$

$$\text{Cramer's } V = .183$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 (ต่อ)

พฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิริติ	ระดับการศึกษา				รวม
	ม.ปลายหรือต่ำกว่า	อนุปริญญาหรือปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	
ประเภทของอาหารมังสวิริติที่ต้องการบริโภค					
ประเภทต้ม	11	16	32	9	53
ประเภทผัด	20	26	63	8	67
ประเภทแกง	9	7	21	1	153
ประเภทยำ	13	18	37	6	24
รวม	53	67	153	24	297
$\chi^2 = 5.675$		$P = .772$			
วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิริติ					
จำพวกแป้ง	6	2	7	2	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	41	56	133	18	248
จำพวกถั่ว	6	9	13	4	32
รวม	53	67	153	24	297
$\chi^2 = 7.043$		$P = .317$			

จากตาราง 9 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิริในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า

แนวโน้มในการบริโภคอาหารมังสวิริของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 12.884 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .005 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิริของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิริ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิริของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิริ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .183 หมายความว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิริของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิริ คิดเป็นร้อยละ 18.3

ประเภทของอาหารมังสวิรัติดังกล่าวที่ต้องการบริโภคของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 5.675 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .772 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านประเภทของอาหารมังสวิรัติดังกล่าวที่ต้องการบริโภค อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 7.043 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .317 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติดังกล่าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. อาชีพ สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : อาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว

H_1 : อาชีพมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว

ตาราง 10 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบลักษณะผู้บริโภคทางด้านอาชีพกับพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว

พฤติกรรมการบริโภคมังสวิรัติดังกล่าว	อาชีพ				รวม
	นักเรียน/ นักศึกษา	ข้าราชการ/ พณ.รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน บริษัทเอกชน	ธุรกิจ ส่วนตัว	
แนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว					
มี	47	92	136	22	297
ไม่มี	14	16	56	2	88
รวม	61	108	192	24	385

$$\chi^2 = 11.168^*$$

$$P = .011$$

$$\text{Cramer's } V = .170$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 (ต่อ)

พฤติกรรมการบริโภคมังสวิรัติ	อาชีพ				รวม
	นักเรียน/นักศึกษา	ข้าราชการ/พณ.รัฐวิสาหกิจ	พนักงานบริษัทเอกชน	ธุรกิจส่วนตัว	
ประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค					
ประเภทต้ม	7	24	29	8	68
ประเภทผัด	20	39	53	5	117
ประเภทแกง	6	11	20	1	38
ประเภทยำ	14	18	34	8	74
รวม	47	92	136	22	297
$\chi^2 = 9.771$		P = .369			

วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ					
จำพวกแป้ง	1	7	7	2	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	40	72	120	16	248
จำพวกถั่ว	6	13	9	4	32
รวม	47	92	136	22	297
$\chi^2 = 7.572$		$P = .271$			

จากตาราง 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามอาชีพพบว่า

แนวโน้มในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 11.168 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .011 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V อาชีพ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .170 หมายความว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ คิดเป็นร้อยละ 17.0

ประเภทของอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภคของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 9.771 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .369 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านประเภทของอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภค อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภคของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 7.572 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .271 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภค อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. รายได้ต่อเดือน สามารถเขียนเป็นสมมติฐานทางสถิติได้ดังนี้

H_0 : รายได้ต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภค

H_1 : รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภค

ตาราง 11 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบลักษณะผู้บริโภคทางด้านรายได้ต่อเดือนกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภค

พฤติกรรมการบริโภคมังสวิรัติดังต้องการบริโภค	รายได้ต่อเดือน					รวม
	ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000	10,001-15,000	15,001-20,000	20,001-30,000	มากกว่า 30,001	
แนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภค						
มี	85	54	56	72	30	297
ไม่มี	28	18	17	11	14	88
รวม	113	72	73	83	44	385
$\chi^2 = 6.777$		P = .148				

ประเภทของอาหารมังสวิรัติดังต้องการบริโภค

ประเภทต้ม	16	10	11	21	10	68
ประเภทผัด	32	28	22	22	13	117
ประเภทแกง	12	6	9	8	3	38
ประเภทยำ	25	10	14	21	4	74
รวม	85	54	56	72	30	297
$\chi^2 = 12.492$		P = .407				

ตาราง 11 (ต่อ)

พฤติกรรมการบริโภคมังสวิรัต	รายได้ต่อเดือน					รวม
	ต่ำกว่าหรือ เท่ากับ 10,000	10,001- 15,000	15,001- 20,000	20,001- 30,000	มากกว่า 30,001	
วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต						
จำพวกแป้ง	1	4	5	6	1	85
จำพวกพืชผักและผลไม้	74	44	45	61	24	54
จำพวกถั่ว	10	6	6	5	5	56
รวม	85	54	56	72	32	297
$\chi^2 = 7.808$ $P = .452$						

จากตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตในเขตกรุงเทพมหานคร
จำแนกตามรายได้ต่อเดือนพบว่า

แนวโน้มในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 6.777 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .148 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ
ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับแนว
โน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหาร
มังสวิรัต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภคของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 12.492 และมีความน่าจะเป็น (P) พบว่า มีความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ
.407 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้ต่อเดือน
ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้าน
ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัตของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 7.808 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .452 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ
ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับแนว
โน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบ
อาหารมังสวิรัต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวโน้มนที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัต	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านรสชาติอาหาร (ต่อ)						
	รสชาติหลากหลาย					
มี	21	114	109	52	1	297
ไม่มี	1	16	38	28	5	88
รวม	22	130	147	80	6	385

$$\chi^2 = 32.271^*$$

$$P = .000$$

$$\text{Cramer's } V = .290$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านคุณค่าทางโภชนาการ

	เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ					
มี	74	127	75	20	1	297
ไม่มี	11	49	16	11	1	88
รวม	85	176	91	31	2	385

$$\chi^2 = 12.294^*$$

$$P = .015$$

$$\text{Cramer's } V = .179$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์

มี	34	119	119	22	3	297
ไม่มี	4	22	40	19	3	88
รวม	38	141	159	41	6	385

$$\chi^2 = 23.293^*$$

$$P = .015$$

$$\text{Cramer's } V = .246$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 (ต่อ)

แนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติ	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	ด้านคุณค่าทางโภชนาการ (ต่อ)					
	มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย					
มี	32	129	114	19	3	297
ไม่มี	7	30	35	14	2	88
รวม	39	159	149	33	5	385

$$\chi^2 = 10.001^*$$

$$P = .040$$

$$\text{Cramer's } V = .161$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ซึ่งแยกออกเป็น

ทางด้านรสชาติอาหาร

รสชาติที่อร่อยและถูกปาก

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 39.335 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับ แนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .320 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก คิดเป็นร้อยละ 32

สีสันทารับประทาน

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 49.734 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับ แนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของสีสันทารับประทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของสีสันทารับประทาน ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .359 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของสีสันทารับประทาน คิดเป็นร้อยละ 35.9

เนื้อสัตว์ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .246 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของมีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 24.6

มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 25.565 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .258 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ คิดเป็นร้อยละ 25.8

อาหารมังสวิรัติทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 13.601 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .009 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของอาหารมังสวิรัติทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของอาหารมังสวิรัติทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .188 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของอาหารมังสวิรัติทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ คิดเป็นร้อยละ 18.8

มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 26.100 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของมีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของมีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .260 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของมีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน คิดเป็นร้อยละ 26

มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 10.001 และมีมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .040 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัต ในด้านมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .161 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 16.1

2. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

H_0 : ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

H_1 : ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

ตาราง 13 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านรสชาติอาหาร						
	รสชาติที่อร่อยและถูกปาก					
ประเภทต้ม	3	30	27	8	0	68
ประเภทผัด	4	58	44	10	1	117
ประเภทแกง	11	10	13	4	0	38
ประเภทยำ	1	27	39	7	0	74
รวม	19	125	123	29	1	297

$$\chi^2 = 44.848^*$$

$$P = .000$$

$$\text{Cramer's } V = .224$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น	ไม่เห็นด้วย	
	อย่างยิ่ง			ด้วย	อย่างยิ่ง	
ด้านคุณค่าทางโภชนาการ (ต่อ)						
	เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ					
ประเภทต้ม	20	27	14	7	0	68
ประเภทผัด	27	55	28	7	0	117
ประเภทแกง	12	16	8	1	1	38
ประเภทยำ	15	29	25	5	0	74
รวม	74	127	75	20	1	297
$\chi^2 = 15.104$	P= .236					
มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์						
ประเภทต้ม	9	24	27	8	0	68
ประเภทผัด	15	47	47	8	0	117
ประเภทแกง	4	15	15	2	2	38
ประเภทยำ	6	33	30	4	1	74
รวม	34	119	119	22	3	297
$\chi^2 = 13.100$	P= .362					
มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่						
ประเภทต้ม	12	27	24	5	0	68
ประเภทผัด	12	50	44	11	0	117
ประเภทแกง	4	14	14	4	2	38
ประเภทยำ	4	35	32	1	2	74
รวม	32	126	114	21	4	297
$\chi^2 = 19.274$	P= .082					

ตาราง 13 (ต่อ)

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านคุณค่าทางโภชนาการ (ต่อ)						
อาหารมังสวิรัตทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้						
ประเภทต้ม	15	29	20	4	0	68
ประเภทผัด	22	49	41	5	0	117
ประเภทแกง	10	11	14	2	1	38
ประเภทยำ	19	30	22	3	0	74
รวม	66	119	97	14	1	297
$\chi^2 = 10.660$	P= .558					
มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน						
ประเภทต้ม	9	27	26	6	0	68
ประเภทผัด	11	51	47	8	0	117
ประเภทแกง	5	14	15	3	1	38
ประเภทยำ	7	32	29	5	1	74
รวม	32	124	117	22	2	297
$\chi^2 = 5.574$	P= .936					
มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย						
ประเภทต้ม	7	28	26	7	0	68
ประเภทผัด	12	49	48	7	1	117
ประเภทแกง	6	13	16	2	1	38
ประเภทยำ	7	39	24	3	1	74
รวม	32	129	114	19	3	297
$\chi^2 = 8.582$	P= .738					

จากตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค จำแนกตามปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ซึ่งแยกออกเป็น

ทางด้านรสชาติอาหาร

รสชาติที่อร่อยและถูกปาก

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 44.848 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับ ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านรสชาติที่อร่อยและถูกปาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .224 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก คิดเป็นร้อยละ 22.4

สีสันทันรับประทาน

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 35.195 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับ ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านสีสันทันรับประทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านสีสันทันรับประทาน ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .199 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านสีสันทันรับประทาน คิดเป็นร้อยละ 19.9

รายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 19.896 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .069 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านรายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รสชาติหลากหลาย

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 14.502 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .270 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านรสชาติหลากหลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 15.104 และความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .236 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารที่มีไขมันต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 13.100 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .362 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านมีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 19.274 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .082 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านมีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 10.660 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .558 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 5.574 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .936 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านมีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 8.582 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .738 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ

H_0 : ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ

H_1 : ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ

ตาราง 14 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ

วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านรสชาติอาหาร						
	รสชาติที่อร่อยและถูกปาก					
จำพวกแป้ง	1	5	8	3	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	15	107	102	23	1	248
จำพวกถั่ว	3	13	13	3	0	32
รวม	19	125	123	29	1	297
$\chi^2 = 2.715$	P= .951					
สีสันทารับประทาน						
จำพวกแป้ง	1	6	9	1	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	17	118	90	23	0	248
จำพวกถั่ว	0	19	10	3	0	32
รวม	18	143	109	27	0	297
$\chi^2 = 5.333$	P= .502					
รายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน						
จำพวกแป้ง	2	6	8	1	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	16	114	82	33	3	248
จำพวกถั่ว	2	15	13	2	0	32
รวม	20	135	103	36	3	297
$\chi^2 = 4.694$	P= .790					

ตาราง 14 (ต่อ)

วัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิริติ	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านคุณค่าทางโภชนาการ (ต่อ)						
มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย						
จำพวกแป้ง	1	6	9	1	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	30	104	95	16	3	248
จำพวกถั่ว	1	19	10	2	0	32
รวม	32	129	114	19	3	297
$\chi^2 = 6.743$ $P= .565$						

จากตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ จำแนกตามปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ซึ่งแยกออกเป็น

ทางด้านรสชาติอาหาร

รสชาติที่อร่อยและถูกปาก

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 2.715 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .951 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านรสชาติที่อร่อยและถูกปาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สีสันทนรับประทาน

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 5.333 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .502 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านสีสันทนรับประทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.694 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .790 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านรายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รสชาติหลากหลาย

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 13.098 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .109 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านรสชาติหลากหลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.315 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .828 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านอาหารที่มีไขมันต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 5.283 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .727 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 6.245 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .620 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 13.098 และความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .109 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านอาหารมังสวิรัตทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 3.551 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .895 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 6.743 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .565 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต

H_0 : ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต

H_1 : ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต

ตาราง 15 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต

ความถี่ในการความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต	ความถี่ในการความต้องการบริโภค		
	Spearman's rho	Sig. (2-tailed)	แปลผล
ด้านรสชาติอาหาร			
1. รสชาติที่อร่อยและถูกปาก	.073	.210	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
2. สีสีน่านำรับประทาน	.140*	.016	มีความสัมพันธ์กัน
3. รายการหลากหลายให้เลือก	.151*	.009	มีความสัมพันธ์กัน
4. รสชาติหลากหลาย	.123*	.035	มีความสัมพันธ์กัน
ด้านคุณค่าทางโภชนาการ			
5. เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ	.155	.077	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
6. มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์	.084	.146	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
7. มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่	.140*	.016	มีความสัมพันธ์กัน
8. อาหารมังสวิรัตทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้	.112	.055	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
9. มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน	.108	.064	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
10. มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย	.129*	.026	มีความสัมพันธ์กัน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติ Spearman Rank Correlation Coefficient ในการทดสอบ โดยจำแนกออกเป็นในด้านรสชาติและคุณค่าทางโภชนาการ พบว่า

ด้านรสชาติอาหาร

รสชาติที่อร่อยและถูกปาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .210 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์

ภักดิ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านรสชาติอาหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สีสันนำรับประทาน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .016 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคค ในด้านสีสันนำรับประทาน ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รายการหลากหลายให้เลือก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติในอนาคตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .009 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติในอนาคต ในด้านรายการหลากหลายในเลือกรับประทาน ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รสชาติหลากหลาย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .035 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ในด้านรสชาติหลากหลาย ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านคุณค่าทางโภชนาการ

เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .077 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_a) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ในด้านคุณค่าทางโภชนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .146 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาค ในด้านคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสรีติในอนาคตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .016 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า

ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ในด้าน ประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตินำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับ ความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .055 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ในด้าน อาหารมังสวิรัตินำให้สุขภาพดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ใน การบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่า กับ .064 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทาง ด้านผลิตภัณฑ์ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ในด้านประโยชน์ใน การให้พลังงานและความร้อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับ ความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .026 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ในด้าน ประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 (ต่อ)

แนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัต	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	บริโภคในวันสำคัญทางศาสนา					
มี	33	109	105	50	0	297
ไม่มี	4	22	30	31	1	88
รวม	37	131	135	81	1	385

$$\chi^2 = 20.097^*$$

$$P = .000$$

$$\text{Cramer's } V = .228$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ค่านิยมในวัฒนธรรม (ต่อ)

งดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ						
มี	73	87	84	53	0	297
ไม่มี	5	21	26	35	1	88
รวม	78	108	110	88	1	385

$$\chi^2 = 30.372^*$$

$$P = .000$$

$$\text{Cramer's } V = .281$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ						
มี	39	82	120	56	0	297
ไม่มี	1	12	28	48	1	88
รวม	40	94	148	102	1	385

$$\chi^2 = 48.121^*$$

$$P = .000$$

$$\text{Cramer's } V = .354$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 (ต่อ)

แนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัต	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	ด้านความเชื่อ (ต่อ)					
	อาหารมังสวิรัตช่วยลดความอ้วนได้					
มี	39	129	105	19	5	297
ไม่มี	6	32	36	13	1	88
รวม	45	161	141	32	6	385

$$\chi^2 = 9.558^*$$

$$P = .049$$

$$\text{Cramer's } V = .158$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ซึ่งแยกออกเป็น

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

รับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 20.988 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัต ในด้านความชอบรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .233 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก คิดเป็นร้อยละ 23.3

รับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 38.139 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัต ในด้านความชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านความชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .315 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านความชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 31.5

บริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านบริโภคอาหารมังสวิรัติดทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข คิดเป็นร้อยละ 26.6

อาหารมังสวิรัติดช่วยให้ปลอดจากโรคมะเร็ง

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 8.573 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .073 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติด ในด้านอาหารมังสวิรัติดช่วยให้ปลอดจากโรคมะเร็ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 18.523 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติด ในด้านมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .219 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 21.9

วงการแพทย์พิสูจน์ว่าอาหารมังสวิรัติดมีประโยชน์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 20.329 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติด ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .230 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน คิดเป็นร้อยละ 23

อาหารมังสวิรัติดช่วยลดความอ้วนได้

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 9.558 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .049 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติด ในด้านอาหารมังสวิรัติดช่วยลดความอ้วนได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านอาหารมังสวิรัติดช่วยลดความอ้วนได้ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .158 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านอาหารมังสวิรัติดช่วยลดความอ้วนได้ คิดเป็นร้อยละ 15.8

บริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านบริโภคอาหารมังสวิรัติดำใจและชีวิตสงบสุข คิดเป็นร้อยละ 26.8

อาหารมังสวิรัติดช่วยให้ปลอดจากโรคมะเร็ง

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 8.573 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .073 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติด ในด้านอาหารมังสวิรัติดช่วยให้ปลอดจากโรคมะเร็ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 18.523 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .001 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติด ในด้านมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .219 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 21.9

วงการแพทย์พิสูจน์ว่าอาหารมังสวิรัติดมีประโยชน์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 20.329 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติด ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .230 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน คิดเป็นร้อยละ 23

อาหารมังสวิรัติดช่วยลดความอ้วนได้

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 9.558 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .049 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติด ในด้านอาหารมังสวิรัติดช่วยลดความอ้วนได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านอาหารมังสวิรัติดช่วยลดความอ้วนได้ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .158 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านอาหารมังสวิรัติดช่วยลดความอ้วนได้ คิดเป็นร้อยละ 15.8

2. ปัจจัยด้านอื่น ๆ กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

H_0 : ปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

H_1 : ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

ตาราง 17 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยด้านอื่น ๆ กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต						
	รับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ					
ประเภทต้ม	16	40	11	1	0	68
ประเภทผัด	31	55	25	6	0	117
ประเภทแกง	14	18	6	0	0	38
ประเภทยำ	18	47	6	3	0	74
รวม	79	160	48	10	1	297
$\chi^2 = 12.914$	P= .167					
	รับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์					
ประเภทต้ม	3	26	18	21	0	68
ประเภทผัด	6	38	35	38	0	117
ประเภทแกง	8	11	12	7	0	38
ประเภทยำ	8	23	26	17	0	74
รวม	27	109	143	18	0	297
$\chi^2 = 15.220$	P= .085					

ตาราง 17 (ต่อ)

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม (ต่อ)						
	บริโภคในวันสำคัญทางศาสนา					
ประเภทต้ม	8	21	25	14	0	68
ประเภทผัด	11	51	38	17	0	117
ประเภทแกง	7	11	17	3	0	38
ประเภทยำ	7	26	25	16	0	74
รวม	33	109	105	50	0	297
$\chi^2 = 10.214$		P= .333				
	งดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ					
ประเภทต้ม	18	18	21	11	0	68
ประเภทผัด	30	30	35	22	0	117
ประเภทแกง	11	13	9	5	0	38
ประเภทยำ	14	26	19	15	0	74
รวม	73	87	84	53	0	297
$\chi^2 = 4.918$		P= .841				
	งดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ					
ประเภทต้ม	8	22	24	14	0	68
ประเภทผัด	16	32	47	22	0	117
ประเภทแกง	7	11	14	6	0	38
ประเภทยำ	8	17	35	14	0	74
รวม	39	82	120	56	0	297
$\chi^2 = 4.123$		P= .903				

ตาราง 17 (ต่อ)

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค	ระดับความถี่เห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม (ต่อ)						
บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน						
ประเภทต้ม	16	22	18	12	0	68
ประเภทผัด	20	42	41	14	0	117
ประเภทแกง	6	8	18	5	1	38
ประเภทยำ	12	26	26	10	0	74
รวม	54	98	103	41	1	297
$\chi^2 = 14.415$		P= .275				
ต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ						
ประเภทต้ม	12	30	22	4	0	68
ประเภทผัด	16	45	42	14	0	117
ประเภทแกง	10	8	16	4	0	38
ประเภทยำ	10	34	24	6	0	74
รวม	48	117	104	36	0	297
$\chi^2 = 10.490$		P= .312				
ด้านความเชื่อ						
การกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์						
ประเภทต้ม	11	16	25	13	3	68
ประเภทผัด	7	29	42	32	7	117
ประเภทแกง	8	5	17	5	3	38
ประเภทยำ	6	17	35	13	3	74
รวม	32	67	119	63	16	297
$\chi^2 = 16.923$		P= .153				

ตาราง 17 (ต่อ)

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านความเชื่อ (ต่อ)						
	อาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป					
ประเภทต้ม	14	35	15	4	0	68
ประเภทผัด	17	65	21	11	3	117
ประเภทแกง	15	16	4	2	1	38
ประเภทยำ	13	35	19	5	2	74
รวม	59	151	59	22	6	297
$\chi^2 = 16.729$		P= .160				
การบริโภคอาหารมังสวิรัตนำไปสู่การมีเมตตาธรรม						
ประเภทต้ม	9	32	20	6	1	68
ประเภทผัด	15	63	27	11	1	117
ประเภทแกง	11	18	8	1	0	38
ประเภทยำ	10	34	23	3	4	74
รวม	45	147	78	21	6	297
$\chi^2 = 17.057$		P= .147				
บริโภคมังสวิรัตทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข						
ประเภทต้ม	13	22	24	8	1	68
ประเภทผัด	16	45	45	9	2	117
ประเภทแกง	10	13	13	2	0	38
ประเภทยำ	8	30	28	5	3	74
รวม	47	110	110	24	6	297
$\chi^2 = 9.773$		P= .636				

ตาราง 17 (ต่อ)

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านความเชื่อ (ต่อ)						
อาหารมังสวิรัตช่วยให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็ง						
ประเภทต้ม	15	21	18	11	3	68
ประเภทผัด	17	48	32	16	4	117
ประเภทแกง	9	9	8	11	1	38
ประเภทยำ	10	29	21	11	3	74
รวม	51	107	79	49	11	297
$\chi^2 = 11.132$		P= .518				
มีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์						
ประเภทต้ม	5	28	31	4	0	68
ประเภทผัด	6	40	60	11	0	117
ประเภทแกง	9	9	16	2	2	38
ประเภทยำ	3	28	36	6	1	74
รวม	23	105	143	23	3	297
$\chi^2 = 27.523^*$		P= .006 Cramer's V = .176				
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05						
วงการแพทย์พิสูจน์ว่ามังสวิรัตมีประโยชน์						
ประเภทต้ม	6	33	24	4	1	68
ประเภทผัด	10	51	48	8	0	117
ประเภทแกง	6	17	13	2	0	38
ประเภทยำ	2	31	38	1	2	74
รวม	24	132	123	15	3	297
$\chi^2 = 15.413$		P= .220				

ตาราง 17 (ต่อ)

ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
	ด้านความเชื่อ (ต่อ)					
	อาหารมังสวิรัตช่วยลดความอ้วนได้					
ประเภทต้ม	12	30	19	7	0	68
ประเภทผัด	16	45	46	6	4	117
ประเภทแกง	5	20	11	2	0	38
ประเภทยำ	6	34	29	4	1	74
รวม	39	129	105	19	5	297
$\chi^2 = 12.375$ P= .416						

จากตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ซึ่งแยกออกเป็น

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

รับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 12.914 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .167 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 15.220 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .085 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 7.302 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .606 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รับประทานผักและผลไม้

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.946 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .839 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านรับประทานผักและผลไม้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บริโภคตามคนในครอบครัว

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 9.083 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .430 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านบริโภคตามคนในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บริโภคในวันสำคัญทางศาสนา

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 10.214 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .333 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านบริโภคในวันสำคัญทางศาสนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.918 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .841 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.123 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .903 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 14.415 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .275 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 10.490 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .312 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 16.923 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .153 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านการกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 16.729 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .160 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตนำไปสู่การมีเมตตาธรรม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 17.057 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .147 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตนำไปสู่การมีเมตตาธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บริโภคอาหารมังสวิรัตทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 9.773 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .636 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านบริโภคอาหารมังสวิรัตทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตช่วยให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็ง

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 11.132 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .518 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตช่วยให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัติดีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 27.523 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .006 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติดีที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัติดีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดีของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .176 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดีของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ คิดเป็นร้อยละ 17.6

วงการแพทย์พิสูจน์แล้วว่าอาหารมังสวิรัติดีมีประโยชน์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 15.413 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .220 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติดีที่ต้องการบริโภค ในด้านวงการแพทย์พิสูจน์แล้วว่าอาหารมังสวิรัติดีมีประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัติดีช่วยลดความอ้วนได้

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 12.375 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .416 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติดีที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัติดีช่วยลดความอ้วนได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้ประกอบอาหารมังสวิรัต	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม (ต่อ)						
	งดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ					
จำพวกแป้ง	3	3	8	3	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	59	74	73	42	0	248
จำพวกถั่ว	11	10	3	8	0	32
รวม	73	87	84	53	0	297
$\chi^2 = 9.812$		P= .133				
งดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ						
จำพวกแป้ง	1	3	10	3	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	34	70	99	45	0	248
จำพวกถั่ว	4	9	11	8	0	32
รวม	39	82	120	56	0	297
$\chi^2 = 3.852$		P= .697				
บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน						
จำพวกแป้ง	1	5	7	4	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	48	83	84	32	1	248
จำพวกถั่ว	5	10	12	5	0	32
รวม	54	98	103	41	1	297
$\chi^2 = 3.742$		P= .880				

ตาราง 18 (ต่อ)

วัตถุดิบที่ต้องการใช้ประกอบอาหารมังสวิรัต	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ค่านิยมในวัฒนธรรม (ต่อ)						
	ต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ					
จำพวกแป้ง	1	4	9	3	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	42	101	82	23	0	248
จำพวกถั่ว	5	12	13	2	0	32
รวม	48	117	104	28	0	297
$\chi^2 = 6.120$	P= .410					
ด้านความเชื่อ						
	การกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์					
จำพวกแป้ง	2	2	7	5	1	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	27	54	97	55	15	248
จำพวกถั่ว	3	11	15	3	0	32
รวม	32	67	119	63	16	297
$\chi^2 = 8.129$	P= .421					
	อาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป					
จำพวกแป้ง	4	7	3	2	1	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	50	128	47	19	4	248
จำพวกถั่ว	5	16	9	1	1	32
รวม	59	151	59	22	6	297
$\chi^2 = 4.903$	P= .767					

ตาราง 18 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้ประกอบอาหารมังสวิวัติ	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านความเชื่อ (ต่อ)						
อาหารมังสวิวัตินำไปสู่การมีเมตตาธรรม						
จำพวกแป้ง	3	7	5	2	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	41	120	64	18	5	248
จำพวกถั่ว	1	20	9	1	1	32
รวม	45	147	78	21	6	297
$\chi^2 = 6.739$		P= .565				
บริโภคมังสวิวัติทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข						
จำพวกแป้ง	3	6	7	1	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	42	89	93	19	5	248
จำพวกถั่ว	2	15	10	4	1	32
รวม	47	110	110	24	6	297
$\chi^2 = 4.870$		P= .771				
อาหารมังสวิวัติช่วยให้ปลอดจากโรคมะเร็ง						
จำพวกแป้ง	3	2	5	5	2	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	43	88	70	38	9	248
จำพวกถั่ว	5	17	4	6	0	32
รวม	51	107	79	49	11	297
$\chi^2 = 14.330$		P= .074				

ตาราง 18 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ที่ต้องการใช้ประกอบอาหารมังสวิวัติ	ระดับความคิดเห็น					รวม
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง	
ด้านความเชื่อ (ต่อ)						
มีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์						
จำพวกแป้ง	1	4	9	3	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	20	86	123	16	3	248
จำพวกถั่ว	2	15	11	4	0	32
รวม	23	105	143	23	3	297
$\chi^2 = 7.772$ P= .456						
วงการแพทย์พิสูจน์แล้วว่าอาหารมังสวิวัติมีประโยชน์						
จำพวกแป้ง	2	5	8	2	0	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	20	107	105	13	3	248
จำพวกถั่ว	2	20	10	0	0	32
รวม	24	132	123	15	3	297
$\chi^2 = 8.449$ P= .391						
อาหารมังสวิวัติช่วยลดความอ้วนได้						
จำพวกแป้ง	3	3	7	2	2	17
จำพวกพืชผักและผลไม้	29	113	90	13	3	248
จำพวกถั่ว	7	13	8	4	0	32
รวม	39	129	105	19	5	297
$\chi^2 = 20.910^*$ P= .007 Cramer's V = .188						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต จำแนกตามปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ซึ่งแยกออกเป็น

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

รับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 15.767 และพบว่า มีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .015 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .163 หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 16.3

รับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 6.430 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .377 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 11.792 และพบว่า มีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .067 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รับประทานผักและผลไม้

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 11.512 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .074 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านรับประทานผักและผลไม้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม

บริโภคตามคนในครอบครัว

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 12.802 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .046 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านบริโภคตามคนในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .147 หมายความว่า ปัจจัยทางอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.7

บริโภคในวันสำคัญทางศาสนา

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 7.359 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .289 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติด ในด้านบริโภคในวันสำคัญทางศาสนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 9.812 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .133 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติด ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 3.852 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .697 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติด ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่างๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 3.742 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .880 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติด ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 6.120 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .410 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติด ในด้านต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความเชื่อ

การกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 8.129 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .421 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านการกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.903 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .767 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านอาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตนำไปสู่การมีเมตตาธรรม

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 6.739 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .565 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านอาหารมังสวิรัตนำไปสู่การมีเมตตาธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บริโภคอาหารมังสวิรัตทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 4.870 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .771 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านบริโภคอาหารมังสวิรัตทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตช่วยให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็ง

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 14.330 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .074 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านอาหารมังสวิรัตช่วยให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 7.772 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .456 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านอาหารมังสวิรัตมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วงการแพทย์ได้พิสูจน์แล้วว่าอาหารมังสวิรัติดีประโยชน์

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 8.449 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .391 ซึ่งมากกว่า .05 นั่นคือ ยอมรับสมมติฐานหลัก (H_0) ปฏิเสธสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับ วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิวัติ ในด้านวงการแพทย์ได้พิสูจน์แล้วว่าอาหารมังสวิรัติดีประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิวัติช่วยลดความอ้วนได้

พบว่าค่า Chi-Square (χ^2) เท่ากับ 20.910 และมีความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ .007 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับ วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิวัติ ในด้านอาหารมังสวิวัติช่วยลดความอ้วนได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อทดสอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์ Cramer's V ปัจจัยทางอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ในระดับต่ำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .188 หมายความว่า ปัจจัยทางอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 18.8

4. ปัจจัยด้านอื่น ๆ กับความถี่ในความต้องการบริโภคอาหารมังสวิวัติในอนาคต

H_0 : ปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในความต้องการบริโภคอาหารมังสวิวัติในอนาคต

H_1 : ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในความต้องการบริโภคอาหารมังสวิวัติในอนาคต

ตาราง 19 แสดงการทดสอบและเปรียบเทียบปัจจัยด้านอื่น ๆ กับความถี่ในความต้องการบริโภคอาหารมังสวิวัติในอนาคต

ปัจจัยด้านอื่น ๆ	ความถี่ในความต้องการบริโภค		
	Spearman's rho	Sig. (2-tailed)	แปลผล
รูปแบบการดำเนินชีวิต			
1. รับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ	.127*	.029	มีความสัมพันธ์กัน
2. รับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์	.228*	.000	มีความสัมพันธ์กัน
3. รับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ	.144*	.013	มีความสัมพันธ์กัน
4. รับประทานผักและผลไม้	.129*	.027	มีความสัมพันธ์กัน
ค่านิยมในวัฒนธรรม			
5. บริโภคตามคนในครอบครัว	.130*	.026	มีความสัมพันธ์กัน
6. บริโภคในวันสำคัญทางศาสนา	.043	.463	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
7. งดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ	.059	.312	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
8. งดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ	.111	.055	ไม่มีความสัมพันธ์กัน
9. บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน	.174*	.003	มีความสัมพันธ์กัน
10. ต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ	.141*	.015	มีความสัมพันธ์กัน

ตาราง 19 (ต่อ)

ปัจจัยด้านอื่นๆ	ความถี่ในการต้องการบริโภค		
	Spearman's rho	Sig. (2-tailed)	แปลผล
ความเชื่อ			
11. การกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์	.274*	.000	มีความสัมพันธ์กัน
12. อาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป	.117*	.044	มีความสัมพันธ์กัน
13. อาหารมังสวิรัตนำไปสู่การมีเมตตาธรรม	.227*	.000	มีความสัมพันธ์กัน
14. บริโภคมังสวิรัตทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข	.251*	.000	มีความสัมพันธ์กัน
15. อาหารมังสวิรัตช่วยให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็ง	.148*	.011	มีความสัมพันธ์กัน
16. มีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์	.226*	.000	มีความสัมพันธ์กัน
17. วงการแพทย์พิสูจน์ว่ามังสวิรัตมีประโยชน์	.300*	.000	มีความสัมพันธ์กัน
18. อาหารมังสวิรัตช่วยลดความอ้วนได้	.233*	.000	มีความสัมพันธ์กัน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบปัจจัยด้านอื่นๆ กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในขนาดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติ Spearman Rank Correlation Coefficient ในการทดสอบโดยจำแนกออกเป็นรูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม และความเชื่อ พบว่า

รับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่น ๆ กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในขนาดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .029 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในขนาด ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่น ๆ กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในขนาดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในขนาด ในด้านรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่น ๆ กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในขนาดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .013 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในขนาด ในด้านรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่น ๆ กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาค ในด้านมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วงการแพทย์พิสูจน์ว่าอาหารมังสวิรัตินั้นมีประโยชน์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่น ๆ กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาค ในด้านวงการแพทย์พิสูจน์ว่าอาหารมังสวิรัตินั้นมีประโยชน์ ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อาหารมังสวิรัตินั้นช่วยลดความอ้วนได้ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่น ๆ กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ค่า Sig. (2-tailed) เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาค ในด้านอาหารมังสวิรัตินั้นช่วยลดความอ้วนได้ ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีผลการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาถึงข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา และประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิวัติ ที่มีต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ของอาหารมังสวิวัติที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่น ๆ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิวัติ อันได้แก่ รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม และความเชื่อที่มีต่อการบริโภคอาหารมังสวิวัติ

ความสำคัญของการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการบริการของร้านอาหารมังสวิวัติ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค
2. เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลไปใช้ดำเนินการประกอบธุรกิจอาหารมังสวิวัติ และการกำหนดกลยุทธ์ในการวางแผนการตลาดของธุรกิจอาหารมังสวิวัติ
3. เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้สนใจศึกษาทางด้านอาหารมังสวิวัติ ได้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคอาหารมังสวิวัติ

สมมติฐานในการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริโภค ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา และประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิวัติ มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ปัจจัยด้านอื่น ๆ อันได้แก่ รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม ความเชื่อของบุคคล ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนทั่วไปที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิง (เพราะจากการสำรวจ สำโนประชากรครั้งล่าสุด เมื่อปีพ.ศ.2545 พบว่าประชากรที่เริ่มประกอบอาชีพและมีรายได้ มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป) (สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. สิงหาคม : 2545)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย คือ ประชาชนทั่วไปที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชายและเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีวิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง และขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากเลือกกลุ่มการปกครองที่จะใช้เป็นตัวแทนในการเก็บข้อมูล จากกลุ่มการปกครองทั้งหมด 6 กลุ่ม 50 เขต โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่ใส่คืน เพื่อเลือกเขตที่เป็นตัวแทนของกลุ่มการปกครอง กลุ่มการปกครองละ 1 เขตดังนี้

กลุ่มบุรพา	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตลาดพร้าว
กลุ่มเจ้าพระยา	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตห้วยขวาง
กลุ่มศรีนครินทร์	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตมีนบุรี
กลุ่มรัตนโกสินทร์	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตบางรัก
กลุ่มกรุงธนเหนือ	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตตลิ่งชัน
กลุ่มกรุงธนใต้	สุ่มจับฉลากได้เขต	เขตบางแค

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) โดยกำหนดว่าจะเก็บแบบสอบถามจากประชากร รวมทั้งสิ้น 440 คน จากเขตการปกครองทั้งหมด 6 เขตซึ่งเป็นตัวแทนในการเก็บข้อมูล ได้แก่ เขตลาดพร้าว เขตห้วยขวาง เขตมีนบุรี เขตบางรัก เขตตลิ่งชัน และเขตบางแค ซึ่งจะทำให้การเก็บข้อมูลในจำนวนที่เท่า ๆ กัน หรือ ประมาณเขตการปกครองละ 73-74 คน

รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ (โดยให้กลุ่มการปกครองกลุ่มละ 1 เขตเป็นตัวแทนในการเก็บแบบสอบถาม) ดังนี้

เขตลาดพร้าว	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	73	คน
เขตห้วยขวาง	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	73	คน
เขตมีนบุรี	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	73	คน
เขตบางรัก	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	73	คน
เขตตลิ่งชัน	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	74	คน
เขตบางแค	:	เก็บแบบสอบถามจำนวน	74	คน
รวม			440	คน

ขั้นที่ 3 ใช้วิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience Sampling) เป็นการเลือกสุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถามตามความสะดวกตามสถานที่ต่าง ๆ เช่นหน่วยงานราชการ ห้างสรรพสินค้า บริษัทเอกชนต่าง ๆ เพื่อเก็บข้อมูลในเรื่องของอาหารมังสวิรัต

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือและขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ หรือแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยได้แบ่งแบบสอบถามเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน การนับถือศาสนา และประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัต โดยเป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-ended Questionnaire) สำหรับคำถาม ข้อ 1 และ ข้อ 8 เป็นคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 2 ข้อ (Simple Dichotomous Questions) และสำหรับคำถาม ข้อ 2 ถึง ข้อ 7 เป็นคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกหลายข้อ (Multiple Choice Questions)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต เป็นคำถามแบบ Likert Scale ลักษณะข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ซึ่งเป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งมีทั้งหมด 10 ข้อ โดยแบ่งเป็นคำถามทางด้านรสชาติอาหาร จำนวน 4 ข้อ และคำถามทางด้านคุณค่าทางโภชนาการ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต เป็นคำถามแบบ Likert Scale ลักษณะข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ซึ่งเป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งแบ่งเป็น 3 หัวข้อใหญ่รวมทั้งหมด 18 ข้อ โดยแบ่งเป็นคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินชีวิต จำนวน 4 ข้อ ค่านิยมในวัฒนธรรม จำนวน 6 ข้อ และความเชื่อ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารมังสวิรัต เป็นแบบสอบถามแบบปิด (Closed Questions) ชนิดคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกหลายข้อ (Multiple Choice Questions) เป็นการวัดข้อมูลประเภทนามบัญญัติ (Nominal Scale) จำนวน 4 ข้อและเป็นการวัดข้อมูลประเภทเรียงลำดับ (Ordinal Scale) จำนวน 1 ข้อ รวมทั้งหมด 5 ข้อ ท้ายสุดของแบบสอบถามจะมีส่วนของความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารมังสวิรัตให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นของตนเองในเรื่องที่ต้องการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาหารมังสวิรัตได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 440 คน โดยใช้แบบสอบถามจากสถานที่ และจำนวนตัวอย่างที่ได้คัดเลือกไว้ในขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ระยะเวลาในการเก็บ คือเก็บในช่วงเดือนกันยายน ถึงเดือนตุลาคม ทุกวัน เวลา 15.00 – 18.00 น.และในขณะที่ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ตลอดจนลักษณะของแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และดำเนินการส่งแบบสอบถามให้กับผู้ตอบแบบสอบถามทำการกรอกข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1.1 วิเคราะห์สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การหาค่าความถี่และค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

1.2 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ โดยใช้การหาค่าความถี่และค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

1.3 วิเคราะห์ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ โดยใช้การหาค่าความถี่และค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

1.4 วิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต โดยใช้การหาค่าความถี่และค่าสถิติร้อยละ (Percentage)

2. การทดสอบสมมติฐาน

2.1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทดสอบแบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อที่ 1-2 ข้อที่ 4 และข้อที่ 5-6 ทดสอบกับ ตอนที่ 4 ข้อที่ 1-3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ สถิติ Chi – Square (χ^2 – test) ในการทดสอบสำหรับข้อมูลที่อยู่ในรูปของความถี่ (Tests for Frequency Data) ของ 2 ตัวแปร

2.2 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ในด้านรสชาติอาหาร และคุณค่าทางโภชนาการ มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทดสอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อที่ 1-10 ทดสอบกับตอนที่ 4 ข้อที่ 1-3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ สถิติ Chi – Square (χ^2 – test) ในการทดสอบสำหรับข้อมูลที่อยู่ในรูปของความถี่ (Tests for Frequency Data) ของ 2 ตัวแปร

และแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อ 1-10 ทดสอบกับตอนที่ 4 ข้อ 4 สถิติที่ใช้ทดสอบคือ การทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของลำดับที่ของสเปียร์แมน (Spearman's Rank Correlation Coefficient)

2.2 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ในด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม และความเชื่อ มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทดสอบแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ข้อที่ 1-18 ทดสอบกับ ตอนที่ 4 ข้อที่ 1-3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบคือ สถิติ Chi – Square (χ^2 – test) ในการทดสอบสำหรับข้อมูลที่อยู่ในรูปของความถี่ (Tests for Frequency Data) ของ 2 ตัวแปร

และแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ข้อ 1-18 ทดสอบกับตอนที่ 4 ข้อ 4 สถิติที่ใช้ทดสอบคือ การทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของลำดับที่ของสเปียร์แมน (Spearman's Rank Correlation Coefficient)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ แนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

เพศ พบว่า ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 60.3 เป็นเพศชาย จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 ตามลำดับ

อายุ พบว่า ผู้บริโภคมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 26-35 ปี จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมาคือมีอายุตั้งแต่ 15-25 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 และ อายุ 36 ปีขึ้นไป จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 ตามลำดับ

สถานภาพสมรส พบว่า ผู้บริโภคมกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 68.1 รองลงมาคือมีสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 และกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง/หม้าย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริโภคมกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือต่ำกว่า จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.10 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ตามลำดับ

อาชีพ พบว่า ผู้บริโภคมกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 49.9 รองลงมาเป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 ตามลำดับ

รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้บริโภคมกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 รองลงมาคือมีรายได้ 20,001-30,000 บาท จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 มีรายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 มีรายได้ 10,001-15,000 บาท จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.7 และมีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 ตามลำดับ

ศาสนา พบว่า ผู้บริโภคมกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 369 คน คิดเป็นร้อยละ 95.8 รองลงมาคือศาสนาอิสลาม จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6 และนับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

ประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัต พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการบริโภคจำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 83.9 และไม่มีประสบการณ์ในการบริโภค จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 ตามลำดับ

2. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านผลิตภัณฑ์ ซึ่งแบ่งเป็นด้านรสชาติอาหาร และด้านคุณค่าทางโภชนาการของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

ด้านรสชาติอาหาร

รสชาติที่อร่อยและถูกปาก ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 เห็นด้วย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

สีสนับรับประทาน ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 43.9 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 เห็นด้วย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

รายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน ผู้บริโภคส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 42.1 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 34.3 เห็นด้วย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

รสชาติหลากหลาย ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 38.2 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 เห็นด้วย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

ด้านคุณค่าทางโภชนาการ

เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 45.7 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 เห็นด้วยจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 เห็นด้วย จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 เห็นด้วย จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1 ตามลำดับ

บริโภคแล้วจะทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่างๆ ได้ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.7 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.5 เห็นด้วย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ

มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน ทำให้มีกำลังและสุขภาพแข็งแรง ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 เห็นด้วย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

มีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.7 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1 เห็นด้วย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

3. ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งแบ่งเป็นรูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม และความเชื่อ ของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

ชอบรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมาเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 ไม่แน่ใจ จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 และไม่เห็นด้วย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 ตามลำดับ

ชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 29.1 เห็นด้วย จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 39.0 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 ไม่เห็นด้วย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 และเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 ตามลำดับ

ชอบรับประทานผักและผลไม้ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมาเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ไม่แน่ใจ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 ไม่เห็นด้วย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.4 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม

ต้องการบริโภคตามครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 รองลงมา ไม่แน่ใจ จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 ไม่เห็นด้วย จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ต้องการบริโภคในเทศกาลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.0 ไม่เห็นด้วย จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 21.0 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ต้องการบริโภคในเทศกาลกินเจ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 ไม่เห็นด้วย จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ต้องการงดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 38.4 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 เห็นด้วย จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 ไม่เห็นด้วย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

บริโภคเพราะปัจจุบันคนส่วนใหญ่หันมาบริโภค ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ด้านความเชื่อ

การบริโภคเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่แน่ใจ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8 เห็นด้วย จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.1 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

อาหารมังสวิรัติเป็นอาหารที่ไม่บาป ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบเห็นด้วย จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8 รองลงมาไม่แน่ใจ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 18.4 ไม่เห็นด้วยจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

อาหารมังสวิรัตินำไปสู่การมีเมตตาธรรม ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ไม่เห็นด้วย จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

อาหารมังสวิรัตินำให้จิตใจและชีวิตได้รับความสงบสุข ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 และเห็นด้วย จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6 ในจำนวนที่เท่ากัน รองลงมา เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6

อาหารมังสวิรัตินำให้ปลอดจากโรคมะเร็งและโรคหัวใจ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 29.4 ไม่เห็นด้วย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 ตามลำดับ

โปรตีนจากถั่วเหลืองมีปริมาณสูงกว่าเนื้อสัตว์ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 33.8 ไม่เห็นด้วย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

บริโภคเพราะเชื่อว่าการแพทย์ได้มีการพิสูจน์แล้วว่าไม่มีประโยชน์ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าไม่เห็นด้วย จำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 45.2 รองลงมาเห็นด้วย จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 ไม่เห็นด้วย จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 ในจำนวนที่เท่ากัน และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ

อาหารมังสวิรัตินำมาทำให้ลดความอ้วนได้ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าเห็นด้วย จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8 รองลงมาไม่เห็นด้วย จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 36.6 เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 ไม่เห็นด้วย จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6 ตามลำดับ

4. แนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิวัติ

ผลการวิเคราะห์แนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ดังนี้

แนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิวัติ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่ามีแนวโน้มในการบริโภค จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1 และไม่มีแนวโน้มในการบริโภค จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9

ประเภทอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าต้องการบริโภคอาหารประเภทผัก จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 39.4 รองลงมาประเภทยา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 ประเภทต้ม จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 และประเภทแกง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 ตามลำดับ

วัตถุดิบที่ต้องการใช้ประกอบอาหารมังสวิรัต ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าต้องการใช้วัตถุดิบในการประกอบอาหารมังสวิรัตจำพวกพืชผักและผลไม้ จำนวน 248 คน คิดเป็นร้อยละ 83.5 รองลงมาจำพวกถั่ว จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 และจำพวกแป้ง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 ตามลำดับ

ความถี่ในความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบว่าต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง และตามเทศกาลและโอกาสพิเศษ ในจำนวนที่เท่ากัน คือ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 รองลงมาเดือนละ 1 ครั้งหรือน้อยกว่า จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 เดือนละ 2-3 ครั้ง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 สัปดาห์ละครั้ง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 และทุกวัน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 ตามลำดับ

เหตุผลในการบริโภคอาหารมังสวิรัต โดยการให้ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย สรุปได้ดังนี้

อยากลองรสชาติของอาหารมังสวิรัต ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 4 จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมาเป็นอันดับ 3 และอันดับ 5 ในจำนวนที่เท่ากัน คือ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 อันดับ 1 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 และอันดับ 2 จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 7.7 ตามลำดับ

บริโภคแล้วมีประโยชน์ต่อสุขภาพ ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 1 จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4 รองลงมาเป็นอันดับ 2 จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 อันดับ 3 จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 13.1 อันดับ 4 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 และอันดับ 5 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

บริโภคเพื่อรักษารูปร่าง ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 3 จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 รองลงมาเป็นอันดับ 4 จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 อันดับ 2 จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 อันดับ 5 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2 และอันดับ 1 จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 ตามลำดับ

บริโภคตามคนในครอบครัวหรือเพื่อน ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 5 จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมาเป็นอันดับ 3 จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 อันดับ 4 10.8 ตามลำดับ

ต้องการงดเว้นเนื้อสัตว์ในวันสำคัญทางศาสนา ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับ 5 จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 รองลงมาเป็นอันดับ 1 จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 21.2 อันดับ 4 จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 อันดับ 2 จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 และอันดับ 3 จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริโภค ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ศาสนา และประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิรัต มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

1. เทศ

1.1 เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัต

1.2 เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

1.3 เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติด

2. ๓๖๕

2.1 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัต

2.2 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

2.3 อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติด

3. ระดับการศึกษา

3.1 ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัต

3.2 ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวริติของ
ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านประเภทของอาหารมังสวริติที่ต้องการบริโภค

3.3 ระดับการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดของ
ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติด

4. อาชีพ

4.1 อาชีพ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติด

4.2 อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวริติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านประเภทของอาหารมังสวริติที่ต้องการบริโภค

4.3 อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต

5. รายได้ต่อเดือน

5.1 รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ

5.2 รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค

5.3 รายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ

สมมติฐาน ข้อที่ 2 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติในอนาคต

1.1 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก

1.2 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของสีที่น่ารับประทาน

1.3 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของรายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน

1.4 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของรสชาติหลากหลาย

1.5 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของอาหารที่มีไขมันต่ำ

1.6 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของมีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์

1.7 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่

1.8 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของอาหารมังสวิรัติทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้

1.9 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านของมีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน

1.10 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย

2. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค

2.1 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค ในด้านรสชาติที่อร่อยและถูกปาก

2.2 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค ในด้านสีที่น่ารับประทาน

2.3 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

ในด้านรายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน

2.4 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวริติที่ต้องการบริโภค ในด้านรสชาติหลากหลาย

2.5 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารที่มีไขมันต่ำ

2.6 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวีรติที่ต้องการบริโภค ในด้านเม็ดเงินค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์

2.7 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านนี้ประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่

2.8 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้

2.9 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านมีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน

2.10 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวริติที่ต้องการบริโภค ในด้านมีประโยชน์ในการส่งเสริมสุขภาพเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย

3. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวริต

3.1 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต
ในด้านรสชาติที่อร่อยและถูกปาก

3.2 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต

3.3 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต

3.4 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต

3.5 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต

3.6 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต
ในด้านคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์

3.7 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต
ในด้านประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่

3.8 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัตินำมาทำอาหารมังสวิวัติทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้

3.9 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต

3.10 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต
ในด้านประโยชน์ในการส่งเสริมสุขภาพอื่นต่าง ๆ ในร่างกาย

4. ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว

4.1 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว ในด้านรสชาติอาหาร

4.2 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว ในด้านสีกลิ่นรสรับประทาน

4.3 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว ในด้านรายการหลากหลายในเลือกรับประทาน

4.4 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว ในด้านรสชาติหลากหลาย

4.5 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว ในด้านคุณค่าทางโภชนาการ

4.6 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว ในด้านคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์

4.7 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว ในด้านประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่

4.8 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว ในด้านอาหารมังสวิรัตินำมาสุขภาพดี

4.9 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว ในด้านประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน

4.10 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว ในด้านประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ

สมมติฐาน ข้อที่ 3 ปัจจัยด้านอื่น ๆ อันได้แก่ รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม ความเชื่อของบุคคล ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ปัจจัยด้านอื่น ๆ กับแนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิวัติ

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

1.1 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ

1.2 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิวัติ ในด้านความชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์

1.3 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิวัติ ในด้านความชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ

1.4 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิวัติ ในด้านความชอบรับประทานผักและผลไม้

ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม

1.5 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของบริโภคตามคนในครอบครัว

1.6 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคในวันสำคัญทางศาสนา

1.7 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคในเทศกาลกินเจ

1.8 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

1.9 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน

1.10 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคเพราะต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ

ด้านความเชื่อ

1.11 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านการกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์

1.12 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านอาหารมังสวิรัติเป็นอาหารที่ไม่บาป

1.13 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านอาหารมังสวิรัตินำไปสู่การมีเมตตาธรรม

1.14 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคอาหารมังสวิรัติทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข

1.15 ปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านอาหารมังสวิรัติช่วยให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็ง

1.16 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านมิโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์

1.17 ว่า ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านวงการแพทย์พิสูจน์แล้วว่าอาหารมังสวิรัติมีประโยชน์

1.18 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ในด้านอาหารมังสวิรัติช่วยลดความอ้วนได้

2. ปัจจัยด้านอื่น ๆ กับประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

2.1 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ

2.2 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติที่ต้องการบริโภค ในด้านรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์

2.3 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ

2.4 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านรับประทานผักและผลไม้

ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม

2.5 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านบริโภคตามคนในครอบครัว

2.6 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านบริโภคในวันสำคัญทางศาสนา

2.7 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ

2.8 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

2.9 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน

2.10 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ

ด้านความเชื่อ

2.11 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านการกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์

2.12 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป

2.13 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตนำไปสู่การมีเมตตาธรรม

2.14 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านบริโภคอาหารมังสวิรัตทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข

2.15 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตช่วยให้ปลอดจากโรคมะเร็ง

2.16 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์

2.17 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านวงการแพทย์พิสูจน์แล้วว่าอาหารมังสวิรัตมีประโยชน์

2.18 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตช่วยลดความอ้วนได้

3. ปัจจัยด้านอื่น ๆ กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

3.1 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ

3.2 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์

3.3 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ

3.4 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านรับประทานผักและผลไม้

ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม

3.5 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคตามคนในครอบครัว

3.6 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคในวันสำคัญทางศาสนา

3.7 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ

3.8 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

3.9 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน

3.10 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ

ด้านความเชื่อ

3.11 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านการกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์

3.12 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านอาหารมังสวิรัติเป็นอาหารที่ไม่บาป

3.13 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านอาหารมังสวิรัตินำไปสู่การมีเมตตาธรรม

3.14 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคอาหารมังสวิรัติทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข

3.15 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านอาหารมังสวิรัติช่วยให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็ง

3.16 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านอาหารมังสวิรัติมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์

3.17 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านวงการแพทย์ได้พิสูจน์แล้วว่าอาหารมังสวิรัตมีประโยชน์

3.18 ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านอาหารมังสวิรัตช่วยลดความอ้วนได้

4. ปัจจัยด้านอื่น ๆ กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

4.1 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ

4.2 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์

4.3 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ

4.4 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านรับประทานผักและผลไม้

ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม

4.5 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านบริโภคตามคนในครอบครัว

4.6 ปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านบริโภคในวันสำคัญทางศาสนา

4.7 ปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ

4.8 ปัจจัยด้านอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านงดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

4.9 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคตในด้านบริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน

4.10 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ

ด้านความเชื่อ

4.11 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านการกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์

4.12 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านอาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่ไม่บาป

4.13 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต ในด้านอาหารมังสวิรัตนำไปสู่การมีเมตตาธรรม

4.14 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตในอนาคต

อนาคต ในด้านบริโภคอาหารมังสวิรัติดำเนินจิตใจและชีวิตสงบสุข

4.15 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิวัติในอนาคต ในด้านอาหารมังสวิวัติช่วยให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็ง

4.16 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิวัติในอนาคต ในด้านมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์

4.17 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิวัติในอนาคต ในด้านวงการแพทย์พิสูจน์ว่าอาหารมังสวิวัติมีประโยชน์

4.18 ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิวัติในอนาคต ในด้านอาหารมังสวิวัติช่วยลดความอ้วนได้

อภิปรายผล

ผลการวิจัย แนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหารมังสวิวัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1. การวิเคราะห์ลักษณะข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26 - 35 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท และเคยมีประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิวัติ

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าประชากรของประเทศมีผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย (กรมการปกครอง, 2547 : ออนไลน์) ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จึงเป็นเพศหญิงมากกว่า สถานภาพโสด อาจจะเป็นเพราะว่าคนโสดมีเวลาที่จะใส่ใจสุขภาพมากกว่าคนที่มีการครอบครัวแล้ว การศึกษาระดับปริญญาตรีอาจจะเป็นเพราะผู้ที่มีการศึกษา เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในความสำคัญในสุขภาพมากกว่า มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน อาจเป็นเพราะว่างานในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่จะเป็นงานบริษัทเอกชนมากกว่า รายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท อาจเป็นเพราะอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างของผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยทั่วไปแล้วจะอยู่ประมาณ 10,000 บาท และผู้ที่มีรายได้ประมาณนี้ เป็นผู้ที่ไม่ต้องดิ้นรนหาเช้ากินค่ำ จึงทำให้มีเวลาใส่ใจในเรื่องสุขภาพและอาหารการกินมากขึ้น และส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในการบริโภคอาหารมังสวิวัติ อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันคนเริ่มใส่ใจสุขภาพมากขึ้น โดยเฉพาะผู้หญิงมักจะมีการควบคุมน้ำหนัก เพื่อรักษารูปร่าง ซึ่งอาหารมังสวิวัติก็เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณภา ปรีธทอง, (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการดำเนินชีวิตกับพฤติกรรม และทัศนคติในการบริโภคอาหารชีวจิตร้านแอเดนนของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกัน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารชีวจิตต่างกัน

2. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ แบ่งเป็นด้านรสชาติอาหาร และคุณค่าทางโภชนาการ โดยแบ่งเป็นระดับความคิดเห็น ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความคิดเห็น คือ ไม่แน่ใจ และเห็นด้วย ในจำนวนที่เท่ากัน ดังนี้

ไม่แน่ใจ ได้แก่ รสชาติที่อร่อยและถูกปาก รสชาติหลากหลาย มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ และมีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน ทำให้มีกำลังและสุขภาพแข็งแรง อาจจะเป็นเพราะว่า รสชาติอาหารมังสวิวัติส่วนใหญ่มีรสชาติที่ค่อนข้างจืดเกือบทุกชนิด และยังไม่มีการเสริมรสชาติหรือการให้ความรู้ในเรื่องของประโยชน์ คุณค่าของอาหารมังสวิวัติ มากเท่าที่ควร ทำให้ผู้บริโภค

ส่วนใหญ่ ไม่นั่นใจ ในเรื่องของอาหารมังสวิรัติน่ามีประโยชน์และคุณค่าทางโภชนาการจริงหรือไม่ และมีประโยชน์อย่างไร

ไม่เห็นด้วย ได้แก่ สีสันน่ารับประทาน รายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ บริโภคแล้วจะทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้และมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย อาจเป็นเพราะว่า อาหารมังสวิรัติน่ามีประโยชน์จะทำมาจากพืชผักหรือเห็ดเหู ก็มักจะมีแต่สีเขียว หรือสีขาว ๆ ทำให้ดูมีสีสันที่ไม่ค่อยน่ารับประทาน และรายการอาหารมังสวิรัติน่ามีให้เลือกรับประทานไม่มากนัก ไม่ค่อยมีอะไรที่แปลก ๆ ใหม่ เนื่องจากอาหารมังสวิรัติน่าเป็นอาหารที่ปรุงขึ้นมาแบบง่าย ๆ เน้นจำพวกพืชผัก ผลไม้ และถั่ว จึงทำให้มีรายการไม่หลากหลายมากนัก และในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ถึงคุณค่าและประโยชน์ของอาหารมังสวิรัติน่าก็ยังไม่แพร่หลาย ทำให้คนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจถึงประโยชน์ของอาหารมังสวิรัติน่าอย่างแท้จริง จึงทำให้ไม่เห็นด้วยกับประโยชน์ในการรักษาโรคหรือประโยชน์ของอาหารมังสวิรัติน่าที่บริโภคแล้วจะทำให้สุขภาพแข็งแรง

3. ปัจจัยด้านอื่น ๆ แบ่งเป็นรูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม และความเชื่อ โดยแบ่งเป็นระดับความคิดเห็น ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความคิดเห็น คือ ไม่นั่นใจ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ตามลำดับ ดังนี้

ไม่เห็นใจ ได้แก่ ต้องการบริโภคในเทศกาลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา ต้องการบริโภคในเทศกาลกินเจ ต้องการงดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน บริโภคเพราะปัจจุบันคนส่วนใหญ่หันมาบริโภค การบริโภคเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์ อาหารมังสวิรัติน่าทำให้จิตใจและชีวิตได้รับความสงบสุข ปรารถนาจากถั่วเหลืองมีปริมาณสูงกว่าเนื้อสัตว์ บริโภคเพราะเชื่อว่าวงการแพทย์ได้มีการพิสูจน์แล้วว่า มีประโยชน์ อาจเป็นเพราะว่าคนไทยส่วนใหญ่มีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย ไม่ค่อยเรื่องมาก เช่น ในเรื่องของอาหารการกิน แม้บ้านทำอาหารอะไรขึ้นมาหรือมีอาหารอะไรอยู่ ก็กินอย่างนั้น และคนส่วนใหญ่ยังยึดติดกับค่านิยมในการฉลองในโอกาสพิเศษหรือเทศกาลต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นอาหารจำพวกที่มีส่วนประกอบของเนื้อสัตว์อยู่แล้ว รวมทั้งไม่มีการประชาสัมพันธ์ในเรื่องของคุณค่าและประโยชน์ของอาหารมังสวิรัติน่า ทำให้เกิดความสนใจในคุณค่าของอาหารมังสวิรัติน่าที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย

เห็นด้วย ได้แก่ ชอบรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ ชอบรับประทานผัก และผลไม้ ต้องการบริโภคตามครอบครัวหรือกลุ่มเพื่อน อาหารมังสวิรัติน่าเป็นอาหารที่ไม่บาป อาหารมังสวิรัติน่าไปสู่การมีเมตตาธรรม อาหารมังสวิรัติน่าจะช่วยให้ปลอดจากโรคมะเร็งและโรคหัวใจ อาหารมังสวิรัติน่าสามารถทำให้ลดความอ้วนได้ อาจเป็นเพราะว่าคนไทยส่วนใหญ่ในปัจจุบันเริ่มหันมาใส่ใจในเรื่องของสุขภาพ ชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ หรือชอบรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพมากขึ้น และค่านิยมของคนไทยส่วนใหญ่ก็มักจะเห็นใครทำอะไรก็ตามแบบด้วย รวมทั้งอาหารมังสวิรัติน่าเป็นอาหารที่ไม่มีส่วนประกอบของเนื้อสัตว์ จึงไม่เป็นการไปเบียดเบียนผู้อื่น และอาหารมังสวิรัติน่าก็เป็นอาหาร ที่ประกอบมาจากพืชผัก ผลไม้ ตามธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี ของ (เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 194-195) เรื่องอาหารและสุขภาพ ที่บอกไว้ว่า ปัจจุบันผู้บริโภคต้องการดำเนินชีวิต "คืนสู่ธรรมชาติ" บริโภคผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ เพื่อจะสามารถป้องกันโรคต่าง ๆ ได้

ไม่เห็นด้วย ได้แก่ ชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ อาจจะเป็นเพราะอาหารส่วนใหญ่ที่มีขายหรือประกอบขึ้นมาในปัจจุบัน มีส่วนประกอบของเนื้อสัตว์ ทำให้คนส่วนใหญ่มีความเคยชินกับการบริโภคอาหารที่มีเนื้อสัตว์อยู่

ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้บริโภค ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ

จากผลการวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่าระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ซึ่งผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวินี พิทักษ์ภากร. (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคน้ำมันข้าวโพดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคน้ำมันข้าวโพดแตกต่างกัน อาจมีผลมาจากการรับรู้ หรือการเรียนรู้ในอดีตที่แตกต่างกัน ทำให้ส่งผลต่อพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ยิ่งระดับการศึกษาสูงขึ้นก็จะมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพมากขึ้น เนื่องจากผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้นจะห่วงใยสุขภาพและเริ่มที่จะพิจารณาถึงคุณค่าอาหาร และประโยชน์ที่มีต่อร่างกายมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี วงศ์วิบูลย์กุล. (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคอาหารญี่ปุ่นที่แตกต่างกัน

อาชีพ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าอาชีพ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติ ซึ่งผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน อาจจะเป็นเพราะว่าอาชีพโดยส่วนใหญ่ในกรุงเทพมหานครจะเป็นพนักงานบริษัทเอกชนมากกว่าอาชีพอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดุจดาว และขวัญ. (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เมล็ดทานตะวันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า อาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เมล็ดทานตะวัน ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคและเหตุผลในการบริโภค

สมมติฐาน ข้อที่ 2 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก สีสีน่านำรับประทาน รายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน รสชาติหลากหลาย เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ อาหารมังสวิรัติทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน และมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร อาจจะเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญและใส่ใจสุขภาพมากขึ้นเริ่มหันมาบริโภคอาหารมังสวิรัติเพื่อสุขภาพมากขึ้นเช่นกัน จึงใส่ใจในเรื่องของรสชาติอาหาร สีสีน่านำรับประทาน รสชาติที่หลากหลาย และให้คุณค่าทางโภชนาการต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาวินี พิทักษ์ภากร. (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคน้ำมันข้าวโพดของผู้บริโภคในเขต

กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า น้ำนมข้าวโพดมีรสชาติที่ถูกปาก มีคุณค่าทางโภชนาการ มีกลิ่นหอมของข้าวโพด ใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติ และปราศจากสารเคมี มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคน้ำนมข้าวโพดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติดังกล่าวที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก และมีสีที่น่ารับประทาน

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัติดังกล่าวที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประเภทของอาหารมังสวิรัติดังกล่าวที่ต้องการบริโภคเป็นประเภทผัก อาจเป็นเพราะว่าอาหารประเภทผักมีรสชาติที่ค่อนข้างจัดอยู่แล้ว ทำให้ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างใส่ใจในเรื่องของรสชาติที่อร่อยและถูกปาก และมีสีที่น่ารับประทาน ซึ่งสอดคล้องของ เครือทิพย์ ปุระนเศรษฐ. (2538) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว : กรณีศึกษาร้านชมรมมังสวิรัตแห่ง ประเทศไทย ตลาดนัดจตุจักร พบว่า ผู้บริโภคพอใจในรสชาติของอาหารที่มีรสไม่จัดมาก อร่อยถูกปาก และมีสีที่น่ารับประทาน

ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านของสีที่น่ารับประทาน รายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน รสชาติหลากหลาย มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ และมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวส่วนใหญ่อยู่ที่ สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง อาจจะเป็นเพราะว่าปัจจุบันร้านจำหน่ายอาหารประเภท อาหารมังสวิรัติดังกล่าวมีมากขึ้น วัตถุดิบที่นำไปประกอบอาหารเองก็หาซื้อได้สะดวก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุจดาว และขวัญ. (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เมล็ดทานตะวันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภค ด้านความถี่ในการบริโภคผลิตภัณฑ์เมล็ดทานตะวัน อีกทั้งผู้บริโภคส่วนใหญ่สนใจในเรื่องสุขภาพมากขึ้น มีพฤติกรรมในการเลือกบริโภคอาหารที่มีประโยชน์และมีคุณค่าทางโภชนาการสูง ซึ่งอาหารมังสวิรัติดังกล่าวจัดเป็นอาหารประเภทหนึ่งที่มีไขมันต่ำ จึงเป็นสาเหตุให้ผู้บริโภคมีความต้องการที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี วงศ์วิบูลย์กุล. (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคอาหารผู้บริโภคนั้น ในเรื่องความถี่ในการบริโภคแต่ละเดือน

สมมติฐาน ข้อที่ 3 ปัจจัยด้านอื่น ๆ อันได้แก่ รูปแบบการดำเนินชีวิต ค่านิยมในวัฒนธรรม ความเชื่อของบุคคล ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ปัจจัยด้านอื่น ๆ กับแนวโน้มที่ต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าว

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านของ ชอบรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ ชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ และชอบรับประทานผักและผลไม้

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดังกล่าวของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านของ ชอบรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ชอบรับประทานอาหารที่ไม่มี

เนื้อสัตว์ ชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ และชอบรับประทานผักและผลไม้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ความสนใจในด้านสุขภาพและโภชนาการมากขึ้น ทำให้มีการดูแลสุขภาพเป็นอย่างดี และมีการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนชญาณ์ จันทรวิวัฒกุล. (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มปฏิบัติตัวเพื่อสุขภาพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ (เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 194-195) เรื่องอาหารและสุขภาพ ที่บอกไว้ว่า ปัจจุบันผู้บริโภคต้องการดำเนินชีวิต "คืนสู่ธรรมชาติ" บริโภคผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ เพื่อจะสามารถป้องกันโรคต่าง ๆ และสอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้บริโภคในยุคปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพของตนเอง รวมถึงอาหารการกินมากขึ้น โดยเน้นการกินอาหารที่มีประโยชน์ การวางแผนการดำเนินชีวิต การมีวินัยในการดำเนินชีวิต และการตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพควบคู่กัน เพราะรู้ว่าอาหารมีบทบาทสำคัญมากต่อสุขภาพของคน

ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม

ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านของ บริโภคตามคนในครอบครัวหรือเพื่อน บริโภคในวันสำคัญทางศาสนา บริโภคในเทศกาลกินเจ งดเว้นเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน และต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านของค่านิยมในวัฒนธรรม อาจเป็นเพราะว่าวัฒนธรรมของสังคมไทย ชอบปฏิบัติตามกันไม่ว่าจะเป็นแนวทางการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน หรือแม้กระทั่งเรื่องอาหารการกิน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ (เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 171) เรื่องวัฒนธรรม ได้กล่าวไว้ว่า การที่คนเราเติบโตในสังคมนั้นย่อมถูกหล่อหลอมโดยวัฒนธรรม เรามีวิถีชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตามที่ได้รับการสั่งสอน หรือตามที่เราได้เห็น เช่น จากพ่อแม่ ครูอาจารย์ เพื่อน ตลอดจนค่านิยมของสังคมนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จาริก เทรยวรรณ. (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อสุราแช่พื้นเมือง พบว่า ผู้บริโภคที่มีวัฒนธรรมภายในชุมชนที่แตกต่างกัน มีแนวโน้มพฤติกรรมกรรมการบริโภคสุราแช่พื้นเมืองแตกต่างกัน

ด้านความเชื่อ

ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านของ การกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์ อาหารมังสวิรัติดเป็นอาหารที่ไม่บาป อาหารมังสวิรัติดนำไปสู่การมีเมตตาธรรม อาหารมังสวิรัติดทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข อาหารมังสวิรัติดช่วยให้ปลอดภัยจากโรคมะเร็ง มีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ ด้านวงการแพทย์พิสูจน์แล้วว่าอาหารมังสวิรัติดมีประโยชน์ และอาหารมังสวิรัติดช่วยลดความอ้วนได้

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครในด้านของ ความเชื่อ อาจเป็นเพราะว่าอาหารมังสวิรัติดเป็นอาหารที่ไม่มีส่วนประกอบของเนื้อสัตว์ ซึ่งผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และมีความเชื่อหรือความเข้าใจว่าการไม่บริโภคเนื้อสัตว์จะเป็นการไม่เบียดเบียนสัตว์ ไม่เป็นบาปและจะทำให้ชีวิตมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเครือทิพย์ ปุระณสุคนธ. (2538) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริโภคอาหาร

มังสวิรัต ศึกษากรณีร้านชมรมมังสวิรัตแห่งประเทศไทย ตลอดจนผู้จัด พบว่า ผู้ที่บริโภคมังสวิรัตส่วนใหญ่ มีความรู้ทางด้านโภชนาการจึงมาบริโภคเราเพราะทราบถึงประโยชน์ของอาหาร และมีความเข้าใจถึงศีลอันเป็นข้อกำหนดของศาสนาตามเมตตธรรม คือไม่เบียดเบียนชีวิตคนและผู้อื่น มีความเข้าใจในความเป็นชาติไทยที่มีพื้นฐานเป็นประเทศเกษตรกรรม ซึ่งอุดมด้วยอาหารธรรมชาติ นอกจากนั้นยังเข้าใจถึงเศรษฐกิจ ทั้งยังรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในปัจจุบัน อันเป็นหลักของการบริโภคระบบบุญนิยม คือ มีประโยชน์สูงและเป็นการประหยัดอีกด้วย

2. ปัจจัยด้านอื่น ๆ กับประเภทอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค

ด้านความเชื่อ

ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภค ในด้านอาหารมังสวิรัตมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ ซึ่งประเภทของอาหารที่ต้องการบริโภคเป็นประเภทผัก อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีการศึกษา ทำให้มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องของอาหารตามหลักโภชนาการ ทั้ง 5 หมู่ ถั่วเหลืองหรือถั่วทุกชนิดก็เป็นอาหารที่มีโปรตีนสูงมากในหมวดหมู่ของโปรตีน ซึ่งสอดคล้องกับหลักทฤษฎีของ (ศรีสมร คงพันธุ์, 2534 : 7) ได้กล่าวไว้ว่า ถั่วเหลืองเป็นพืชที่มีโปรตีนสมบูรณ์ มีราคาถูกกว่าเนื้อสัตว์มาก จึงเป็นพืชที่ใช้นแทนเนื้อสัตว์ได้เป็นอย่างดี ในถั่วเหลืองพบว่ามีสารอาหารวิตามินและแร่ธาตุมากกว่าเนื้อสัตว์อีกด้วย เช่น วิตามินอี และไขมันอิ่มตัวซึ่งช่วยลดคอเลสเตอรอล มีธาตุเหล็กสูงจึงบำรุงโลหิตและบำรุงประสาท ป้องกันโรคตับและช่วยลดไขมันในถุงน้ำดีได้ ซึ่งถั่วเหลืองสามารถนำมาประกอบอาหารมังสวิรัตได้ทุกประเภท และที่นิยมมาประกอบอาหารมังสวิรัตประเภทหนึ่งก็คือ ผักถั่วงอก และประเภทของอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภคก็เป็นประเภทผักเช่นเดียวกัน

3. ปัจจัยด้านอื่น ๆ กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัต ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ วัตถุดิบที่ต้องการให้ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัตส่วนใหญ่ คือ จำพวกพืชผักและผลไม้ อาจเป็นเพราะว่า อาหารเพื่อสุขภาพในปัจจุบันจะเน้นในเรื่องของอาหารชีววิถีหรืออาหารที่ทำมาจากพืชผักและผลไม้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ ศิริมสุข (2545 : 102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะและพฤติกรรมบริโภคอาหารที่มีส่วนผสมจากพืชที่ดัดแปลงพันธุกรรม (GMO) ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า รูปแบบการดำเนินชีวิต ได้แก่ การบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และการพักผ่อน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมบริโภคอาหารที่อาจมีส่วนผสมมาจากพืชที่ดัดแปลงพันธุกรรม (GMO) สอดคล้องกับ มาลินี อุทิตานนท์ (2541 : 4-5) ได้กล่าวไว้ว่า ในปัจจุบันผู้บริโภคต้องการบริโภคผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ และผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ เพื่อจะสามารถป้องกันโรคต่าง ๆ และบรรเทาอาการเจ็บป่วยได้

ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม

ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคตามคนในครอบครัว

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านบริโภคตามคนในครอบครัว วัตถุดิบที่ต้องการให้ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติส่วนใหญ่ คือ จำพวกพืชผักและผลไม้ อาจเป็นเพราะว่า พื้นฐานของสังคมไทยส่วนใหญ่เป็นสังคมเกษตรกรรม ซึ่งอุดมสมบูรณ์ด้วยพืชผักและผลไม้ รวมทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยก็เป็นแบบเรียบง่าย เช่น สังคมไทยส่วนใหญ่ผู้หญิงจะเป็นแม่บ้านแม่ศรีเรือน และอย่างที่เราเห็นว่าปัจจุบันคนส่วนใหญ่ใส่ใจในเรื่องสุขภาพมากขึ้น โดยเฉพาะผู้หญิงมักจะมีการควบคุมน้ำหนักตัวและดูแลสุขภาพเป็นพิเศษ หากแม่บ้านทำอาหารอะไรคนในครอบครัวก็รับประทานเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ (เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 159) เรื่อง ครอบครัว ได้กล่าวไว้ว่า สตรีเมื่อแต่งงานแล้วจะเป็นตัวสร้างโอกาสทางการตลาดสำหรับสินค้าสะดวกซื้อ และอาหารสำหรับคนในครอบครัว

ด้านความเชื่อ

ปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านของอาหารมังสวิรัติช่วยลดความอ้วนได้

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติ ในด้านของอาหารมังสวิรัติช่วยลดความอ้วนได้ วัตถุดิบที่ต้องการให้ใช้ในการประกอบอาหารมังสวิรัติส่วนใหญ่ คือ จำพวกพืชผักและผลไม้ อาจเป็นเพราะว่า อาหารมังสวิรัติที่ประกอบมาจากพืชผักและผลไม้ เป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ และมีกากใยในการย่อยสลายได้ง่าย ซึ่งทำให้ไม่อ้วน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของศรีสมร คงพันธุ์. (2534 : 9) ได้กล่าวไว้ว่า อาหารจำพวกพืชผักและผลไม้ มีวิตามินและเกลือแร่สูง ทั้งยังให้กากอาหารที่ช่วยป้องกันท้องผูก บำรุงประสาท บำรุงฟัน บำรุงผิวพรรณให้สวยและไม่ทำให้อ้วน

4. ปัจจัยด้านอื่น ๆ กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติในอนาคต

ด้านรูปแบบการดำเนินชีวิต

ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติในอนาคต ในด้านรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ ชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์ ชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำ และชอบรับประทานผักและผลไม้

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการบริโภคอาหารมังสวิรัติในอนาคต ซึ่งส่วนใหญ่ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง อาจเป็นเพราะว่า คนที่ใส่ใจในเรื่องสุขภาพอย่างจริงจัง มีความต้องการที่จะควบคุมน้ำหนักและดูแลสุขภาพให้ดีอย่างสม่ำเสมอ จะเห็นได้จากคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุขที่ประชาสัมพันธ์ให้รับประทานอาหารให้ครบ 3 มื้อตามหลักโภชนาการ มีการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ (เสรี วงษ์มณฑา. 2542 : 21) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริโภคยุคใหม่ใส่ใจเรื่องสุขภาพมากขึ้น จะเห็นว่าสินค้าผู้บริโภคจะคำนึงถึงสุขภาพเพิ่มมากขึ้น เช่น มีน้ำผลไม้ยี่ห้อต่าง ๆ อาหารที่อุดมไปด้วยวิตามิน เกลือแร่ต่าง ๆ โดยผู้คนเริ่มเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลง วิถีกิน วิถีการดำรงชีวิต และวิธีการดูแลตัวเอง ให้มีสุขภาพดีมากขึ้น

ด้านค่านิยมในวัฒนธรรม

ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ในด้านบริโภคตามคนในครอบครัว บริโภคเพราะต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน และต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพ

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ซึ่งส่วนใหญ่ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง อาจเป็นเพราะว่า ในการควบคุมน้ำหนักให้รูปร่างได้สัดส่วนและมีสุขภาพที่แข็งแรง ต้องมีการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพหรืออาหารที่มีไขมันต่ำอย่างสม่ำเสมอที่จะเกิดประสิทธิผล รวมทั้งปัจจุบันค่านิยมในสังคมไทยได้ให้ความสำคัญยกย่องว่าผู้ที่มีรูปร่างผอมเพรียว เป็นผู้ที่มีการรูปร่างดี และสุขภาพแข็งแรง จึงส่งผลให้คนส่วนใหญ่หันมาบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณวิไล ลักขณาเดช (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคอาหารแบบทั่วไปมาเป็นบริโภคอาหารแบบชีวจิต พบว่าวัฒนธรรมและค่านิยมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความถี่ในการบริโภคอาหารชีวจิต

ด้านความเชื่อ

ปัจจัยด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ในด้านการกินเนื้อสัตว์เป็นการทำร้ายสัตว์ อาหารมังสวิรัตินอนาคตเป็นอาหารที่ไม่บาป อาหารมังสวิรัตินำไปสู่การมีเมตตาธรรม บริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคตทำให้จิตใจและชีวิตสงบสุข อาหารมังสวิรัตินอนาคตช่วยให้ปลอดจากโรคมะเร็ง อาหารมังสวิรัตินอนาคตมีโปรตีนจากถั่วเหลืองเป็น 2 เท่าของเนื้อสัตว์ วงการแพทย์พิสูจน์แล้วว่าอาหารมังสวิรัตินอนาคตมีประโยชน์ และอาหารมังสวิรัตินอนาคตช่วยลดความอ้วนได้

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าปัจจัยทางด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ซึ่งส่วนใหญ่ผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง อาจเป็นเพราะว่า เหตุผลในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคตที่ได้จากการวิจัยจากผู้บริโภคกลุ่มตัวอย่าง ได้ให้ความสำคัญกับสุขภาพเป็นอันดับหนึ่ง และรองลงมาให้ความสำคัญกับวันทางศาสนา ซึ่งในหนึ่งสัปดาห์จะมีวันสำคัญทางศาสนาอย่างน้อย 1 วัน ทำให้มีการงดเว้นการบริโภคเนื้อสัตว์ในวันสำคัญนั้น ๆ และจากเหตุผลในเรื่องของสุขภาพที่คนส่วนใหญ่หันมาใส่ใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ (เสรี วงษ์มณฑา, 2542 : 194) ได้กล่าวไว้ว่า คนเราเรียนรู้เรื่องอาหารเพื่อสุขภาพมากขึ้น เรียนรู้เรื่องอาหารที่พวกเขาเรียกว่า Junk food (อาหารไร้คุณภาพ) มากขึ้น เรียนรู้เรื่องปัญหาของน้ำตาล หรือไขมัน ทำให้คนหลีกเลี่ยงในการที่จะกินสิ่งที่เขาเห็นว่าไม่ดีนั้น ซึ่งเป็นสาเหตุของการทำให้อ้วน และเกิดโรคต่าง ๆ ตามมา

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากการศึกษา พบว่า ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคตสามารถนำมากำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดได้ ผู้ประกอบการควรมีการวางแผนการวางแผนในส่วนประสมทางการตลาด การบริหาร และการจัดการของธุรกิจอาหารมังสวิรัตินอนาคต เพราะจากการวิจัยจะเห็นได้ว่าระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคตแตกต่างกันไป จึงควรมีการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดของธุรกิจอาหารมังสวิรัตินอนาคตให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

2. จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์กับแนวโน้มพฤติกรรมที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัตินอนาคต ซึ่งแบ่งเป็น

ด้านรสชาติอาหาร ได้แก่ ด้านของรสชาติอาหาร สีสีนที่น่ารับประทาน มีรายการและรสชาติหลากหลายให้เลือก

ด้านคุณค่าทางโภชนาการ ได้แก่ อาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ มีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์ มีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่ อาหารมังสวิรัตจะทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้ มีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อนทำให้มีกำลังและสุขภาพแข็งแรง และมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย ทำให้การทำงานของอวัยวะต่าง ๆ สมบูรณ์

ซึ่งอาหารมังสวิรัตที่ต้องการบริโภคก็จะเป็นประเภทผัก และจำพวกพืชผักและผลไม้เป็นส่วนใหญ่ ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารมังสวิรัตควรใส่ใจในเรื่องของรสชาติอาหาร และรายการอาหารที่หลากหลายให้มากขึ้นกว่าเดิม และใส่ใจในเรื่องของคุณค่าทางโภชนาการ รวมทั้งควรเพิ่มเมนูประเภทผัก ใช้นวัตกรรมในการประกอบอาหารที่มาจากพืชผักและผลไม้ให้มากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคตามที่ผู้บริโภคต้องการ

3. จากการศึกษา จะเห็นว่าปัจจุบันคนส่วนใหญ่มีแนวโน้มในการใส่ใจสุขภาพมากขึ้น และอัตราการบริโภคอาหารมังสวิรัตก็มากขึ้นเช่นกัน ดังนั้นผู้ประกอบการอาหารมังสวิรัตควรที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์หรืออาหารให้มีคุณภาพ มีคุณค่าทางสารอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายของผู้บริโภค และอาจจะมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ คุณค่า และประโยชน์ของอาหารมังสวิรัต ให้กลุ่มผู้บริโภคเป้าหมายได้รับทราบ เพื่อจูงใจให้คนหันมาบริโภคอาหารมังสวิรัตมากขึ้นกว่าเดิม

4. ควรมีสถานที่จัดจำหน่าย หรือช่องทางการจัดจำหน่ายอาหารมังสวิรัตให้มากขึ้น เพราะปัจจุบันความต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตมีมากขึ้น แต่หาซื้อได้ยาก

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยทางด้านส่วนประสมการตลาดในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัต เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงธุรกิจอาหารมังสวิรัตต่อไป

2. ควรมีการศึกษากลุ่มตัวอย่างที่นอกเหนือจากเขตกรุงเทพมหานคร เช่น เขตปริมณฑล หรือต่างจังหวัด เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคในเขตอื่น ๆ เพื่อนำมากำหนดกลยุทธ์ในการวางแผนการตลาดของธุรกิจอาหารมังสวิรัตได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิ์พานิช. (2519). *วัยรุ่นกับค่านิยมและระบบศีลธรรม : เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับการศึกษา* กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2546). *การวิเคราะห์สถิติ : สถิติสำหรับการบริหารและการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรัส พยัคฆราชศักดิ์. *เอกสารการสอนไทยคดีศึกษา ศาสนาและลัทธินิยมในท้องถิ่น*. มหาสารคาม : ปริดาการพิมพ์.
- จารึก เกรยารรณ. (2546). *แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อสุราแช่พื้นเมือง*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชนชนวนันท์ จันทรวิจิตรกุล. (2542). *รูปแบบการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ นท.ม. (การโฆษณา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชะลอ บุญช่วย. (2530). *ความเชื่อที่ปรากฏในพิธีกรรมของชาวไทยเชื้อสายจีนในอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา*. สงขลา : ปริณิธานิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา.
- ดารา ทิปะปาล. (2542). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาสน์การพิมพ์.
- จุจดาว และขวัญ. 2546 *เรื่อง พฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เมล็ดทานตะวันของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทัศนีย์ ทานตวนิช. (2523). *คหิชาบ้าน. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน*.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2540). *พฤติกรรมผู้บริโภคทางการตลาด*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- ธวัช ปุณโณทก. (2530). *ความเชื่อพื้นบ้านอันสัมพันธ์กับวิถีชีวิตในสังคมอีสาน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นราศรี ไวนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี. (2545). *ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ*. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญทิพย์ คงคำ. (2529). *มูลเหตุจูงใจในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของสมาชิกชมรมมังสวิรัติแห่งประเทศไทยที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประเวศ วะดี. (2524). *สาธารณสุขกับพุทธธรรม*. กรุงเทพฯ : แสงรุ่งการพิมพ์.
- ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. (2523). *ค่านิยมและความหวังของเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาหนัน บุญหลง. (2523). *โภชนาการ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มาร์เกตติ้งมีเดีย.
- ปิยวรรณ ท่าใหญ่. (2544). *ความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหิดจากในกลุ่มผู้บริโภคมังสวิรัติ*. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พนัส หันนาคินทร์. (2520). *การสอนค่านิยมและจริยธรรม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : พิมพ์.
- พรพิมล จันทรโก. (2525). *มูลเหตุจูงใจในการบริโภคอาหารมังสวิรัติของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2541). พุทธธรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัทยา สายหู. (2516). โลกสมมุติ. กรุงเทพฯ : ศึกษิตสยาม.
- ภาวณี พัทธภักการ. 2546 เรื่อง พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ของผูบริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภิญโญ จิตต์ธรรม. (2518). ความเชื่อ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มาลินี อุทิตานนท์. (2541). ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารเสริมสุขภาพในประเทศไทย. (เอกสารประกอบการสัมมนา). กรุงเทพฯ : สมาคมอาหารเสริมสุขภาพ
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2530). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์ .
- วรรณภา ปรีทอง. (2547). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการดำเนินชีวิตกับพฤติกรรม และทัศนคติในการบริโภคอาหารชีวจัดร้านแอดเดนของผูบริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณวิไล ลักษณะนาเดช. (2544). ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคอาหารแบบทั่วไปมาเป็นบริโภคอาหารแบบชีวจัด. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (โภชนศาสตร์ศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ : ถ่ายเอกสาร.
- วารสาร. (2528). วิถีสุขภาพแห่งชีวิต. กรุงเทพฯ : ชมรมมังสวิรัตแห่งประเทศไทย.
- วารสาร. (2542). วิถีสุขภาพแห่งชีวิต. กรุงเทพฯ : ชมรมมังสวิรัตแห่งประเทศไทย.
- ศิริวรรณ เสร็จรัตน์ และคณะ. (2539). พฤติกรรมผูบริโภคฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : วิสิทธิ์วัฒนา.
- สถาพร ศรีสังข์. (2533). การประสมประสานทางสังคม-วัฒนธรรมและมุสลิมที่ปรากฏในการละเล่นล้อหนังของอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง. ตรัง: ศูนย์วัฒนธรรมประจำจังหวัด.
- ลาโรช บัวศรี. (2525). ค่านิยมไทย. ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. (2529). ความเชื่อของชาวภาคใต้. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์การพิมพ์.
- สุนทร สุรวาทกุล. (2531). การผสมผสานกลืนทางวัฒนธรรมของชาวไทยที่พูดภาษาลาว กวยและเขมร : ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านเกาะแก้ว อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์. ปรินญาณิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อดุลย์ จาตุรงคกุล. (2539). พฤติกรรมผูบริโภค. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อภิชาติ ดีสมสุข. (2545). ทัศนคติและพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีส่วนผสมจากพืชที่ดัดแปลงพันธุกรรม (GMO) ของผูบริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัญชลี วงศ์วิบูลย์กุล. 2546 เรื่อง พฤติกรรมการบริโภคอาหารผูบริโภคของผูบริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัมรา พงศาพิชญ์. (2533). วัฒนธรรม ศาสนา และชาติพันธุ์ : วิเคราะห์สังคมไทยแนวมานุษยวิทยา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารี ชูวิสิฐกุล. (2520). โรคโภชนาการ. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี.

- อำนาจ นักรักสันธิ์.(2531). *ค่านิยมทางสุขภาพของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดงานประถมศึกษา จังหวัดอ่างทอง*.
 ปรินญาณินพนธ์. กทม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เกียรติวรรณ อมาดยกุล. (2534). *อาหารสู่ชีวิตใหม่*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- เครือทิพย์ ปุระนະสฺนธ. (2538). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริโภคอาหารมังสวิวัติ : ศึกษากรณีร้านชมรมมังสวิวัติแห่ง
 ประเทศไทย คลาตันจตุจักร*. วิทยานิพนธ์ ตป.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก.
 ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญแข ประจณปัจจนิก และอ้อมเดือน สดมณี. (2529). *รายงานการวิจัยค่านิยมของชาวชนบทไทย : เปรียบ
 เทียบค่านิยมทางวัตถุกับค่านิยมทางระเบียบประเพณี*. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เขาวดี รัชชวีริยะ. (2527). *พฤติกรรมการรับข่าวสารที่มีผลต่อการยอมรับการถือมังสวิวัติของสมาชิกพุทธสถานสันติ
 อโศก*. วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตร์ (การประชาสัมพันธ์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
 ถ่ายเอกสาร.
- เสถียรพงษ์ วรรณปก. (2524). *การปลูกฝังค่านิยม*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). *การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทธีระฟิล์มและโฆษณาท์.
- เสาวลักษณ์ อนันตคานต์. (2530). *ประเภทความเชื่อ : ในวัฒนธรรมพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- Crutchfield, R.S et al. (1966). *Individual in Society*. Tokyo : Kongkusha. Com.ltd.
- Feather, Norman T. (1975). *Value in Education and Society*. New York : Collier Macmilan.
- Kotler, Philip. (2000). *Marketing Management*. International Edition. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ที่ ศร 0519.12/1๐/๐๘

วันที่ ๗ ตุลาคม 2547

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะสังคมศาสตร์

 เนื่องด้วย นางสาวประไพศรี ไหวหกล้า นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์วรางคณา อติสรประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวิชา โกมลทัต และ อาจารย์ภัคกร สกลรักษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามแนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร

 จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวประไพศรี ไหวหกล้า และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเชชากุล)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศธ 0519.12/1๐4๖5

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑ / ตุลาคม 2547

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายขาย บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวประไพศรี ไหวหกล้า นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “แนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ยรรวภกณา อติสรประเสริฐ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้พนักงานฝ่ายขาย จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามแนวโน้มพฤติกรรมผู้บริโภคอาหารมังสวิรัติกของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2547

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวประไพศรี ไหวหกล้า ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-2749400 ต่อ 7911

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง : การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร
คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัติดและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารมังสวิรัติด

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ 15 – 25 ปี

☐ 26 – 35 ปี

☐ 36 – 45 ปี

☐ 46 – 55 ปี

☐ 56 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพสมรส

☐ โสด

☐ สมรส / อยู่ด้วยกัน

☐ แยกกันอยู่ / หย่าร้าง / หม้าย

4. ระดับการศึกษา

☐ มัธยมศึกษาตอนต้นหรือต่ำกว่า

☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

☐ อนุปริญญา / ปวส.

☐ ปริญญาตรี

☐ สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

☐ นักเรียน หรือ นักศึกษา

☐ ข้าราชการ หรือ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ พนักงานบริษัทเอกชน

☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้ต่อเดือน

☐ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท

☐ 10,001 – 15,000 บาท

☐ 15,001 – 20,000 บาท

☐ 20,001 – 30,000 บาท

☐ 30,001 บาทขึ้นไป

7. ศาสนา

☐ ศาสนาพุทธ

☐ ศาสนาคริสต์

☐ ศาสนาอิสลาม

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8. ท่านเคยรับประทานอาหารมังสวิรัติดหรือไม่

☐ เคย

☐ ไม่เคย

ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต
โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ปัจจัยทางด้านผลิตภัณฑ์	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
รสชาติอาหาร					
1. ท่านคิดว่าอาหารมังสวิรัตมีรสชาติที่อร่อยและถูกปาก					
2. ท่านคิดว่าอาหารมังสวิรัตมีสีสันทนรับประทาน					
3. ท่านคิดว่าอาหารมังสวิรัตมีรายการหลากหลายให้เลือกรับประทาน					
4. ท่านคิดว่าอาหารมังสวิรัตมีรสชาติหลากหลาย					
คุณค่าทางโภชนาการ					
5. ท่านคิดว่าอาหารมังสวิรัตเป็นอาหารที่มีไขมันต่ำ					
6. ท่านคิดว่าอาหารมังสวิรัตมีคุณค่าและประโยชน์เท่ากับอาหารประเภทเนื้อสัตว์					
7. ท่านคิดว่าอาหารมังสวิรัตมีประโยชน์ต่อร่างกายตามหลักโภชนาการทั้ง 5 หมู่					
8. ท่านคิดว่าการบริโภคอาหารมังสวิรัตจะทำให้สุขภาพดี ป้องกันโรคต่าง ๆ ได้					
9. ท่านคิดว่าอาหารมังสวิรัตมีประโยชน์ในการให้พลังงานและความร้อน ทำให้มีกำลังและสุขภาพแข็งแรง					
10. ท่านคิดว่าการบริโภคอาหารมังสวิรัตมีประโยชน์ในการสังเคราะห์สารเคมีต่าง ๆ ในร่างกาย ทำให้การทำงานของอวัยวะต่าง ๆ สมบูรณ์					

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคอาหารมังสวิรัต

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับปัจจัยต่อไปนี้ที่มีผลต่อการบริโภคอาหารมังสวิรัต

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริง หรือคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ปัจจัยอื่น ๆ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
รูปแบบการดำเนินชีวิต					
1. ท่านชอบรับประทานอาหารเพื่อสุขภาพ					
2. ท่านชอบรับประทานอาหารที่ไม่มีเนื้อสัตว์					
3. ท่านชอบรับประทานอาหารที่มีไขมันต่ำอยู่เสมอ					
4. ท่านชอบรับประทานอาหารผักและผลไม้					
ค่านิยมในวัฒนธรรม					
5. ท่านต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัตถ้ามีคนในครอบครัวหรือ กลุ่มเพื่อนบริโภคด้วย					
6. ท่านมักจะบริโภคมังสวิรัตในเทศกาลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวัน สำคัญทางศาสนา					
7. ท่านมักจะเว้นการบริโภคเนื้อสัตว์ในเทศกาลกินเจ					
8. ท่านมักจะเว้นการบริโภคเนื้อสัตว์ในโอกาสพิเศษต่าง ๆ					
9. ท่านต้องการมีรูปร่างได้สัดส่วน สุขภาพแข็งแรง เป็นคน กระฉับกระเฉง มีหน้าตาผิวพรรณดีในสังคม จึงบริโภคมังสวิรัต					
10. ท่านเห็นว่าปัจจุบันคนหันมารับประทานอาหารมังสวิรัตเพื่อ สุขภาพมากขึ้น ท่านจึงต้องการบริโภคเพื่อสุขภาพด้วยเช่นกัน					
ความเชื่อ					
11. ท่านเชื่อว่าการกินเนื้อสัตว์เป็นอาหารเป็นการทำร้ายทั้ง สัตว์และจิตวิญญาณอันเป็นนามธรรมของมนุษย์					
12. ท่านเชื่อว่าการบริโภคมังสวิรัต เป็นอาหารที่ไม่บาปเพราะไม่ เบียดเบียนชีวิตของสัตว์					
13. ท่านเชื่อว่าการบริโภคมังสวิรัต มีประโยชน์ในตัวของมันเอง นำไปสู่ความมีเมตตาธรรม					
14. ท่านเชื่อว่าการบริโภคมังสวิรัตเป็นการทำให้จิตใจและชีวิตได้รับ ความสงบสุข					
15. ท่านบริโภคอาหารมังสวิรัตเพราะเชื่อว่าจะช่วยให้ปลอดภัยจากโรค มะเร็งและโรคหัวใจ					

ปัจจัยอื่น ๆ (ต่อ)	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ความเชื่อ					
16. ท่านเชื่อว่าโปรตีนจากถั่วเหลืองมีปริมาณสูงมากกว่าเนื้อสัตว์ เป็น 2 เท่าจึงควรบริโภคอาหารมังสวิรัติ					
17. ท่านบริโภคอาหารมังสวิรัติเพราะเชื่อว่าวงการแพทย์ของโลกได้มี การพิสูจน์แล้วว่ามิมีประโยชน์					
18. ท่านเชื่อว่าการบริโภคอาหารมังสวิรัติสามารถทำให้คนอ้วน ลดน้ำหนักตัวได้ โดยไม่ทำให้สุขภาพเสื่อมโทรมและอาหาร มังสวิรัติจะทำให้มีรูปร่างดี					

ส่วนที่ 4 แนวโน้มพฤติกรรมในการบริโภคอาหารมังสวิรัติ

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านมีแนวโน้มที่จะบริโภคอาหารมังสวิรัติหรือไม่

☐ มี (ตอบข้อต่อไป)

☐ ไม่มี เพราะ.....

(ข้ามไปตอบความคิดเห็น)

2. ถ้าท่านจะบริโภคอาหารมังสวิรัติท่านต้องการบริโภคอาหารประเภทใดมากที่สุด

☐ ประเภทต้ม

☐ ประเภทผัด

☐ ประเภทแกง

☐ ประเภทยำ

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

3. ท่านต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติที่ประกอบจากวัตถุดิบจำพวกใดมากที่สุด

☐ จำพวกแป้ง

☐ จำพวกพืชผักและผลไม้

☐ จำพวกถั่ว

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ท่านคิดว่าในอนาคตท่านจะบริโภคอาหารมังสวิรัติบ่อยแค่ไหน

☐ ทุกวัน

☐ สัปดาห์ละ 2 -3 ครั้ง

☐ สัปดาห์ละครั้ง

☐ เดือนละ 2 -3 ครั้ง

☐ เดือนละ 1 ครั้ง หรือ น้อยกว่า

☐ ตามเทศกาลและโอกาสพิเศษ

5. โปรดเรียงลำดับเหตุผลที่ท่านต้องการบริโภคอาหารมังสวิรัติมากที่สุด (โดยเรียงลำดับจาก 1-5)

☐ อยากลองรสชาติของอาหารมังสวิรัติ

☐ บริโภคแล้วมีประโยชน์ต่อสุขภาพ

☐ บริโภคเพื่อรักษารูปร่าง

☐ บริโภคตามคนในครอบครัวหรือเพื่อน

☐ ต้องการงดเว้นเนื้อสัตว์ในวันสำคัญทางศาสนา

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารมังสวิรัติ.....

.....

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวประไพศรี ไหวหล้า
วันเดือนปีเกิด	3 มิถุนายน 2519
สถานที่เกิด	14 หมู่ 8 บ้านสันกำแพง ตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา 56130
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ผู้จัดการขาย สะสมเงินเดือน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาตอนต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด พะเยา
พ.ศ. 2536	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคพะเยา
พ.ศ. 2539	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเทคนิคพะเยา
พ.ศ. 2542	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) ศูนย์กลางสถาบัน เทคโนโลยีราชมงคล